

Eila Pajarre, Piia Asunmaa & Heli Lukkari

Ei kysyvä teekkari opintopolulta eksy

TTY:n ohjauskyselyn 2010 tuloksia

Eila Pajarre, Piia Asunmaa & Heli Lukkari

Ei kysyvä teekkari opintopolulta eksy TTY:n ohjauskyselyn 2010 tuloksia

ISBN 978-952-15-2553-7 (painettu)
ISBN 978-952-15-2554-4 (PDF)
ISSN 1796-0398

Tiivistelmä

Tämän tutkimuksen lähtökohtana oli selvittää yliopisto-opiskelijoiden kokemuksia opintoihinsa liittyvästä ohjaustarpeesta ja saamastaan ohjauksesta. Toisena tavoitteena oli kartoittaa opiskelijoiden opiskeluaikaista työssäkäyntiä sekä työssäkäynnin ja opiskelun yhdistämistä.

Tutkimus toteutettiin sähköisenä kyselynä syksyllä 2010. Kyselyn kohderyhmänä olivat Tampereen teknillisen yliopiston (TTY) tutkinto-opiskelijat. Kyselyyn vastasi yhteensä 514 opiskelijaa. Kysely sisälsi sekä suljettuja että avoimia kysymyksiä.

Kyselyn vastausten perusteella opiskeluaikainen työssäkäynti koetaan opintoja hidastavaksi, mutta silti myös opintoja edistäväksi tekijäksi. Etenkin ne opiskelijat, joilla työssäkäynti liittyi omaan opiskelualaan, kokivat työssäkäynnin opintojen kannalta hyödyllisenä. Tärkeimmät työssäkäynnin syyt olivat taloudelliset syyt, työkokemuksen saaminen sekä kontaktien saaminen työelämään.

Valtaosa kyselyyn vastanneista koki joko tarvinneensa ja saaneensa ohjausta opintoihinsa TTY:llä tai arveli, että saisi ohjausta halutessaan, mutta ei ollut sitä tarvinnut. Opiskeluaikainen poissaolo (esimerkiksi asepalveluksen suorittaminen, vaihto-opiskelu tai vanhempainvapaa) lisäsi selvästi opiskelijoiden ohjaustarvetta, mutta opiskelijat olivat sitä vastaavasti myös saaneet tarvitessaan. Lisää ohjausta kaivattiin erityisesti aineopintokokonaisuuksien eli pää- ja sivuaine yhdistelmien suunnitteluun. Sanallisessa palautteessa kaivattiinkin enemmän tietoa siitä, miten ainevalinnat vaikuttavat työllistyvyyteen ja miten eri ainevalinnat tukevat toisiaan.

Opintojensa etenemiseen vastaajat olivat pääsääntöisesti tyytyväisiä. Sen sijaan yhteiskunnan odotukset koettiin vaativina, sillä lähes kolme neljännestä vastaajista oletti opintojensa viivästyvän suhteessa yhteiskunnan asettamaan valmistumisaikatavoitteeseen. Huomattavaa on, että vain alle vuoden opiskelleistakin selkeä enemmistö oletti opintojensa viivästyvän yhteiskunnan tavoitteista.

Alkusanat

Tämä raportti on osa kolmivuotista ”Ohjauksen ja työelämätaitojen kehittäminen korkeasteella” -hanketta, joka on osa Euroopan sosiaalirahaston Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen kautta rahoittamaa Tutkinto valmiiksi ja töihin -hankekokonaisuutta. Projekti käynnistyi vuonna 2008 ja sitä koordinoi Jyväskylän yliopisto. Tampereen teknillisellä yliopistolla (TTY) hankkeeseen osallistuvat Opiskelijapalvelut-yksikkö sekä Teollisuustalouden laitos.

Hankkeessa tuetaan korkeakouluopiskelun sujuvuutta, opintojen valmistumista ja opiskelijoiden työelämään siirtymistä tutkimalla opiskelijoiden ohjaustarpeita ja korkeakoulujen ohjausjärjestelyjä sekä kehittämällä ohjauksellisia toimenpiteitä. Tässä selvityksessä karotettiin opiskelijoiden näkemyksiä TTY:n ohjauskäytännöistä ja ohjauksen saatavuudesta, työssäkäynnin ja opiskelun yhdistämisestä ja arvioita omien opintojen etenemisestä.

Selvityksen aineisto pohjautuu TTY:llä syksyllä 2010 toteutettuun sähköiseen opiskelijakyselyyn, johon vastasi yhteensä 514 opiskelijaa. Kyselyn suunnittelussa oli mukana suuri joukko TTY:n suunnittelijoita sekä kyselytutkimuksiin erikoistunutta henkilöstöä. Kiitokset avusta Elisa Rantaselle ja muille TTY:n suunnittelijoille, opintopsykologi Milla Saarivaaralle, lehtori Seppo Laukkaselle ja kaikille muille kyselyn suunnitteluun osallistuneille sekä kyselylomaketta testanneille opiskelijoille.

Tampereella 11.4.2011

Tekijät

Sisällysluettelo

Tiivistelmä

Alkusanat

Sisällysluettelo

1. JOHDANTO.....	1
2. TUTKIMUKSEN TAUSTAA	3
2.1. Tyytyväisyys valittuun koulutusalaan	7
2.2. Opiskeluaikaiset poissaolot ja poissa olleiden ohjaustarve.....	8
2.3. Varusmiespalveluksesta johtuvien poissaolojen vaikutus.....	10
3. TYÖSSÄKÄYNTI JA OPINTOJEN EDISTYMINEN.....	11
3.1. Työssäkäynnin ja opiskelun yhteensovittaminen	13
3.2. Työssäkäynti ja tyytyväisyys opintojen etenemiseen.....	16
3.3. Työssäkäynnin tukeminen.....	17
4. OPISKELIJOIDEN OHJAUSKOKEMUKSET	24
4.1. Ohjauspalveluiden saatavuus TTY:llä	24
4.2. Ohjauspalveluiden tunnettuus ja käyttö	27
4.3. Ohjauksen saatavuus opiskelun eri osa-alueilla	31
4.4. Ohjaustarve ja ohjauspalveluiden käyttö opiskeluvuosittain tarkasteltuna.....	33
4.5. Ohjauspalveluihin kohdistuneet tarpeet	36
5. OPINTOJEN ETENEMINEN JA YHTEISKUNNAN ODOTUKSET.....	41
5.1. Tyytyväisyys omaan koulutusalaan ja opintojen etenemiseen.....	42
5.2. Eri tavoin edistyneiden suhtautuminen yhteiskunnan odotuksiin	44
5.3. Opintojen eri vaiheessa olevien suhtautuminen opintojensa etenemiseen.....	45
5.4. Suhtautuminen opintojen etenemiseen koulutusohjelmittain.....	46
6. YHTEENVETO	49
LÄHTEET	51

LIITE 1 Ohjauskysely 2010 - Kyselylomake

LIITE 2 Tilastoja

LIITE 3 Tyytyväisyys TTY:n ohjauspalveluihin sukupuolittain tarkasteltuna

1. JOHDANTO

Tiedotusvälineiden antama mielikuva yliopisto-opiskelijoiden opiskelusta ja opintojen etenemisestä on usein varsin ristiriitainen. Opiskelijoita epäillään toisaalta laiskoiksi¹, toisaalta taas opiskelun venymistä selitetään aktiivisella opiskeluaikaisella työssäkäynnillä². Julkisuudessa opiskeluaikainen työssäkäynti nähdään usein hidastavana tekijänä, jota tehdään ainoastaan taloudellisesta pakosta. Kuvaukset lisääntyneiden työelämätaitojen eduista opiskelulle tai opintojen jälkeiselle työssäkäynnille tuodaan huomattavasti harvemmin esiin.

Viime vuosina opintojen ohjauksen merkitystä opintojen etenemiselle on tuotu näkyvästi esille. Syyksi tähän on esitetty muun muassa pitkittyneitä opiskeluaikoja ja kansainvälisesti korkeaa valmistumisikää sekä keskeyttämisten vähentämistä (mm. Lairio & Penttilä 2007, Niemi 2008). Korkeakoulujen arviointineuvoston selvityksessä (Moitus et al. 2001) suositellaan, että opiskelijoille tulisi taata mahdollisuus ohjaukseen ja tarvittaessa lisäohjaukseen ja että ohjauksen tulisi kattaa kaikki opintopolun vaiheet ja ohjauksen osa-alueet. Samassa selvityksessä todetaan lisäksi, että yliopistojen ohjauspalvelut eivät useinkaan muodosta opiskelijan kannalta toimivaa kokonaisuutta, vaan jäävät helposti irrallisiksi toiminnoiksi.

Myös opintojen ohjauksen oikea määrä ja saatavuus ovat herättäneet kysymyksiä. Liiallinen ohjaus saatetaan kokea opiskelijoiden holhoamisena, toisaalta taas ohjauksen hakemisen jättäminen opiskelijan oma-aloitteisuuden varaan voidaan nähdä suorastaan ”akateemisenä heitteillejättönä” (Moitus et al. 2001). Kuten Lairio & Rekola (2007, s. 120) toteavat: yhtäältä olisi mahdollistettava akateeminen vapaus ja itsenäinen eteneminen niille, jotka sitä haluavat ja siihen kykenevät, toisaalta olisi kyettävä vastaamaan niihin ohjaustarpeisiin, jotka ovat jääneet huomiotta, ja joita kehittämällä voitaisiin vähentää opintojen keskeyttämistä tai hakeutumista väärälle koulutuslalle.

Tässä raportissa tutkitaan Tampereen teknillisellä yliopistolla (TTY) opiskelevien diplomi-insinööri- ja arkkitehtip opiskelijoiden näkemyksiä TTY:n ohjauspalveluista sekä työssäkäynnin ja opiskelun yhdistämisestä. Raportin aineisto pohjautuu Tampereen teknillisessä yliopistossa 17.9.–17.10.2010 toteutettuun kyselyyn, joka oli suunnattu ensisijaisesti kaikille vähintään toisen vuosikurssin opiskelijoille. Tavoitteena oli selvittää opiskelijoiden kokemuksia saamansa opintojen ohjauksen hyödyllisyydestä ja saatavuudesta sekä kartoittaa ne kanavat, joiden kautta opiskelijat kokivat pääsääntöisesti ohjausta saaneensa. Toisena tavoitteena oli tutkia opiskelijoiden työssäkäynnin yleisyyttä, opiskelun ja työn yhteensovittamista ja työssäkäyvien opiskelijoiden mahdollisia ohjauksellisia erityistarpeita.

Tutkimus on osa Euroopan sosiaalirahaston Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen kautta rahoittamaa OHTY-projektia, joka kuuluu osana Tutkinto valmiiksi ja töihin -hankekoko-

¹ ”Opiskelijat laiskottelevat, vain kolmannes opiskelee tarpeeksi” otsikoi Aamulehti 15.5.2010

² ”Valtiovarainministeriökkin häätäisi yliopisto-opiskelijat hanttihommista”, Helsingin Sanomat 6.11.2007

naisuuteen. OHTY-projekti on kolmevuotinen (2008–2011) ja sen tarkoituksena on ohjauksen ja työelämätaitojen kehittäminen korkea-asteella. TTY:n osaprojekti koostuu kolmesta osa-alueesta: opintojen etenemisen seuranta, ”osapäiväopiskelijoiden” tarpeiden kartoitus ja toimenpiteiden kehittäminen sekä tauon jälkeen palaavien opiskelijoiden ohjaustarpeiden selvittäminen ja ohjauskeinojen pilotointi.

Opintojen etenemisen seuranta TTY:llä on opiskelijarekisteripohjalta tässä hankkeessa kartoitettu jo vuonna 2010 ilmestyneessä selvityksessä *Poissaolojen ja opintojen suoritusjärjestyksen vaikutus opintojen etenemiseen Tampereen teknillisellä yliopistolla* (Pajarre et al. 2010). Siinä aineisto oli kerätty TTY:n opiskelijarekisteritietokannasta. Tämän raportin pohjana oleva kyselytutkimus on laadittu kyseisen selvityksen tuloksia hyödyntäen.

2. TUTKIMUKSEN TAUSTAA

TTY:n opiskelijoille suunnattuun ohjauskyselyyn vastasi yhteensä 514 opiskelijaa. Kysely järjestettiin sähköisenä ja kysely oli avoinna 17.9.–17.10.2010 välisen ajan. Kysely suunnattiin ensisijaisesti kaikille vähintään toisen vuosikurssin diplomi-insinööri- ja arkkitehtiopiskelijoille. Linkki kyselyyn oli TTY:n opiskelijaportaalin POP:n etusivulla nähtävillä sekä kyselyn ensimmäisellä että viimeisellä viikolla, minkä lisäksi kyselyn aikana kyselystä lähetettiin sähköpostiviesti satunnaisotannalla valituille 5000 vähintään toisen vuosikurssin tutkinto-opiskelijalle.

Kysely koostui seuraavista osioista:

- taustatiedot
- työssäkäynti
- tauot TTY:n opinnoissa
- opintojen eteneminen
- opintojen ohjaus.

Kyselylomakkeen (liite 1) laatiminen tapahtui yhteistyössä TTY:n suunnittelijoiden ja kyselytutkimukseen perehtyneen henkilöstön kanssa. Lomake testattiin joukolla TTY:n opiskelijoita ennen kyselyn käyttöönottoa. Kyselyyn osallistuminen tapahtui kirjautumalla sisään TTY:n sivustolle opiskelijan omilla intra-tunnuksilla. Kukin opiskelija pystyi vastaamaan kyselyyn vain kerran.

Tarkan vastausprosentin määrittäminen ei ole mahdollista, koska kaikki läsnä olevat opiskelijat eivät käyneet POP-opiskelijaportaalisissa kyselyn ollessa näkyvillä pääsivulla tai saaneet kyselystä henkilökohtaista viestiä. Mikäli vastausmäärää suhteutetaan siihen opiskelijajoukkoon, jolle tieto kyselystä lähti sähköpostilla ja joka teknisesti osoitautui sähköpostilla saavutettavaksi (4965 opiskelijaa), voidaan vastausprosentiksi määritellä noin 10 %. Kyselyn vastausprosentti jäi siis melko matalaksi. Toisaalta sanallista palautetta oli annettu poikkeuksellisen paljon. Näin ollen voidaan ajatella, että ohjauksen kehittämistyön kannalta hyödyllistä vastausmateriaalia kertyi varsin runsaasti ja niillä, jotka eivät vastanneet kyselyyn, ei välttämättä ollut erikoista kommentoitavaa opintojen ohjauksen suhteen. Tulosten tulkinnessa ja yleistettävyydessä matala vastausprosentti on silti huomioitava.

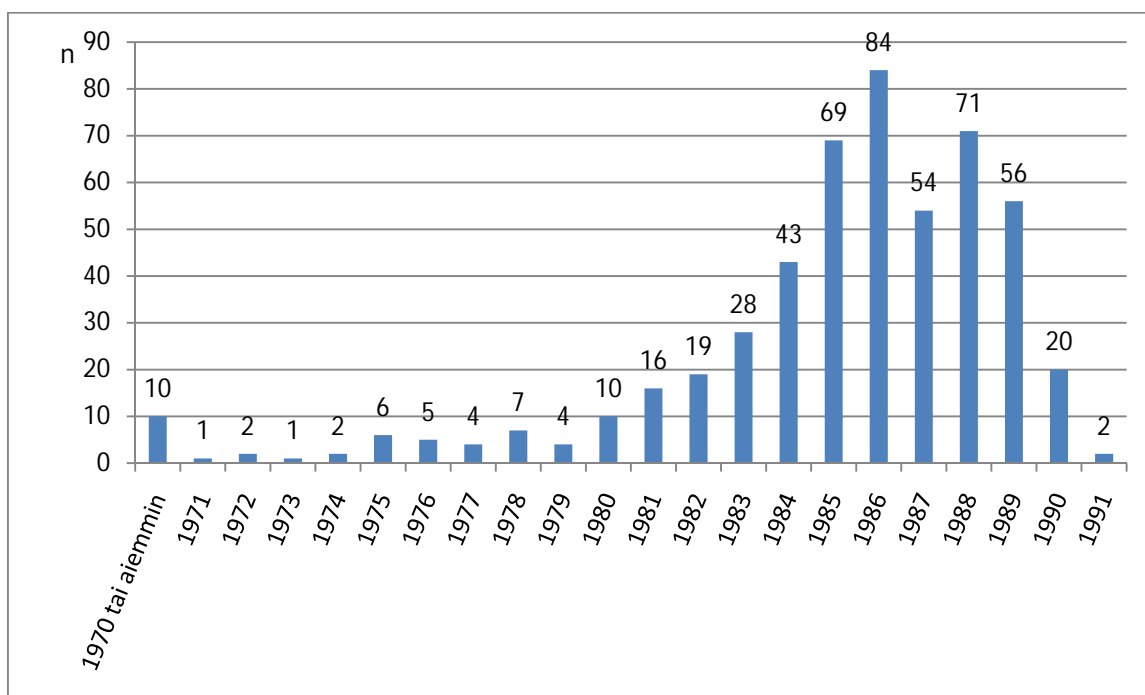
Vastaajista oli miehiä 342 (67 %) ja naisia 172 (33 %). Keskimäärin TTY:n opiskelijoista on miehiä noin 79 % ja naisia 21 % (TTY Tilastokirja 2009), joten naisopiskelijat vastasivat tähän kyselyyn jonkin verran miesopiskelijoita aktiivisemmin.

Koulutusohjelmittain vastanneet jakaantuivat seuraavasti:

<i>Koulutusohjelma</i>	<i>Vastanneiden määrä</i>
Arkkitehtuuri	11
Automaatiotekniikka	47
Biotekniikka	9
Konetekniikka	61
Materiaalitekniikka (sis. Kuitu- ja tekstiilitekniikka)	43
Rakennustekniikka	57
Signaalinkäsittely ja tietoliikennetekniikka (ent. Tietoliikenne-elektroniikka)	23
Sähkötekniikka	57
Teknis-luonnontieteellinen	32
Tietojohdaminen	29
Tietotekniikka	75
Tuotantotalous	37
Ympäristö- ja energiatekniikka	32
(ei ilmoitettu)	(1)
Yhteensä	514

Yleisesti ottaen vastanneiden koulutusohjelmajakauma noudatteli suhteellisen hyvin TTY:n kaikkien opiskelijoiden koulutusohjelmajakaumaa. Eniten eroja oli tietotekniikan opiskelijoiden vastausaktiivisuudessa: tietotekniikan opiskelijoista oli kyselyyn vastannut vain 15 %, vaikka heidän osuutensa TTY:n opiskelijoista on 19 %. Kahdeksassa koulutusohjelmassa vastausosuus oli prosentin tarkkuudella sama kuin kyseisen koulutusohjelman opiskelijoiden osuus kaikista opiskelijoista. Tarkempi erittely on esitetty liitteessä 2.

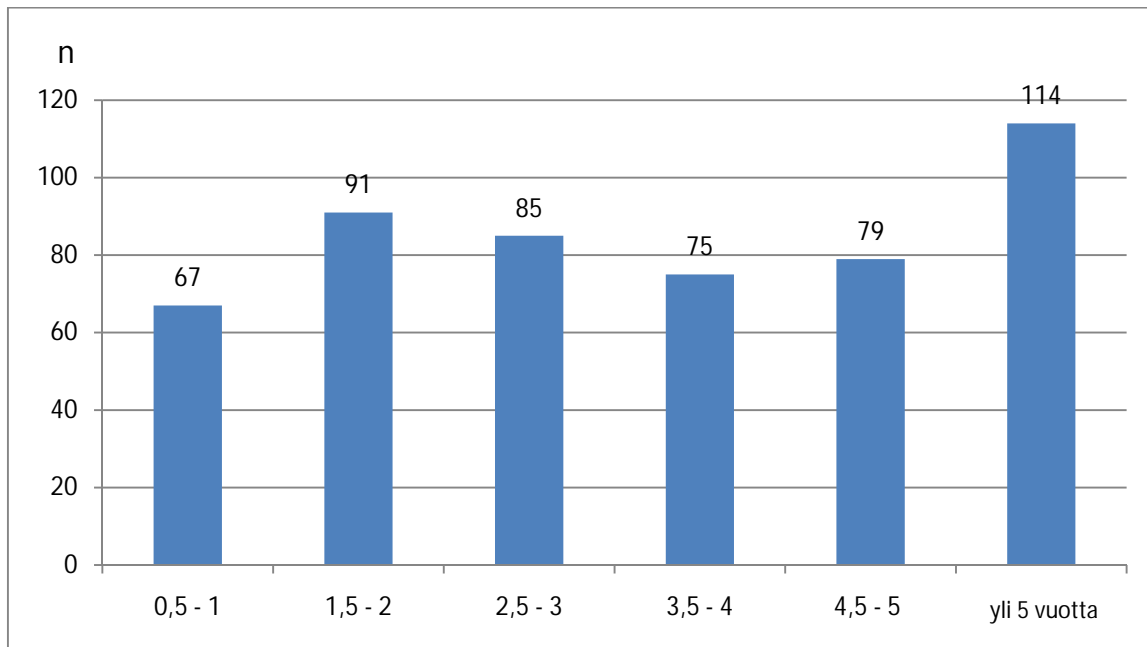
Kyselyyn vastanneiden ikä vaihteli suuresti. Keskimääräinen ikä vastaajalle oli 25 vuotta (mediaani 24 vuotta). Vastanneiden ikäjakauma on esitetty kuvassa 1.

Kuva 1. Kyselyyn vastanneiden (N=514) ikäjakauma syntymävuosittain.

Verrattuna koko TTY:n opiskelijoiden ikäjakaumaan, alle 20-vuotiaita oli vastaajissa suhteessa vähemmän kuin TTY:n opiskelijajoukossa. Tämä on luonnollista, koska kyselyn saatteessa ilmoitettiin, että kysely on ensisijaisesti suunnattu pitempään opiskelleille kuin ensimmäisen vuoden opiskelijoille. Vastaavasti kyselyyn vastasi enemmän 20–24 -vuotiaita kuin on heidän keskimääräinen osuutensa TTY:n opiskelijoiden joukossa. Tarkempi erittely vastaajien ikäjakaumasta suhteessa TTY:n opiskelijoiden ikäjakaumaan on esitetty liitteessä 2.

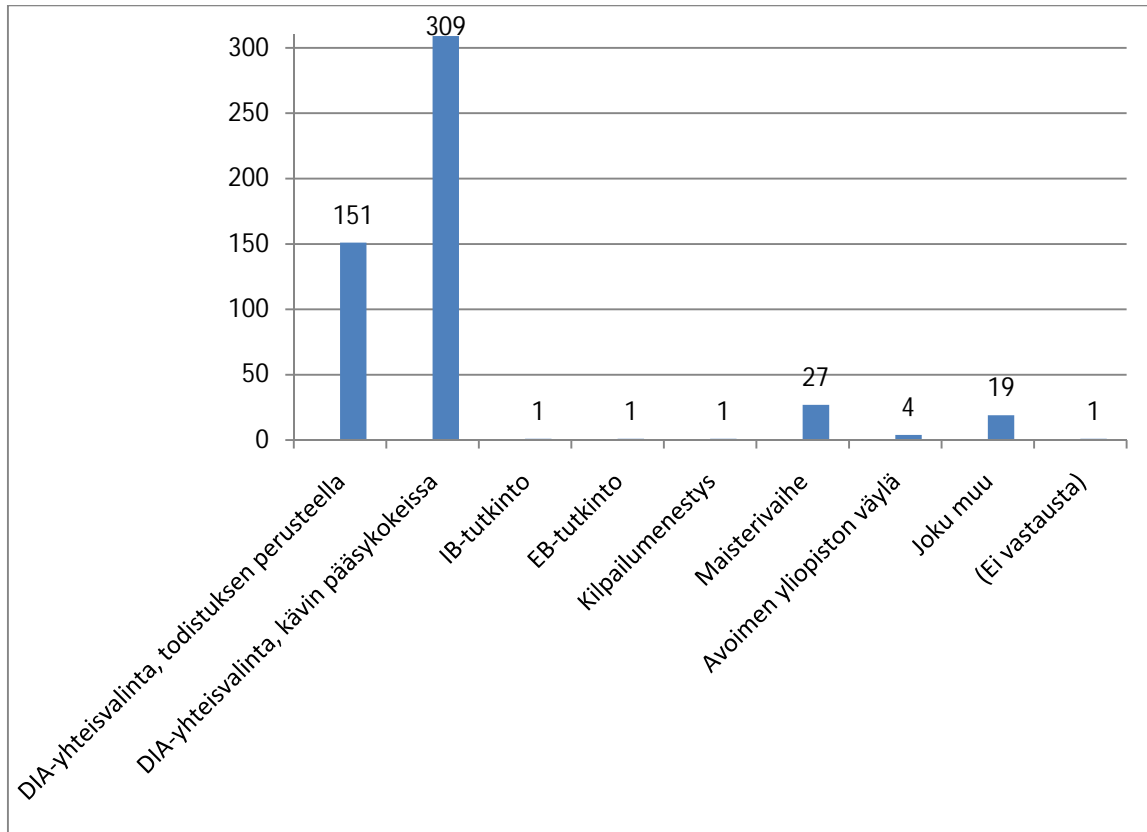
Vastaajia pyydettiin myös ilmoittamaan puolen vuoden tarkkuudella, kauanko he olivat tähän mennessä opiskelleet TTY:llä. Vastausjakauma on esitetty kuvassa 2.

Kuva 2. Vastanneiden opiskelu-aika TTY:llä vastaushetkellä (n=511).

Opiskelu-aikajakaumasta voidaan havaita, että vaikka kysely olikin ensisijaisesti suunnattu vähintään toisen vuosikurssin opiskelijoille, niin siihen oli vastannut myös vähemmän aikaa opiskelleita (13 %). Tarkasteluryhmistä eniten vastauksia olivat antaneet kauemmin kuin viisi vuotta TTY:llä opiskelleet (22 %).

Opiskelijoilta tiedusteltiin myös, millä tavoin he ovat tulleet opiskelemaan TTY:lle. Vastanneiden sisääntuloväyläjakauma on esitetty kuvassa 3.

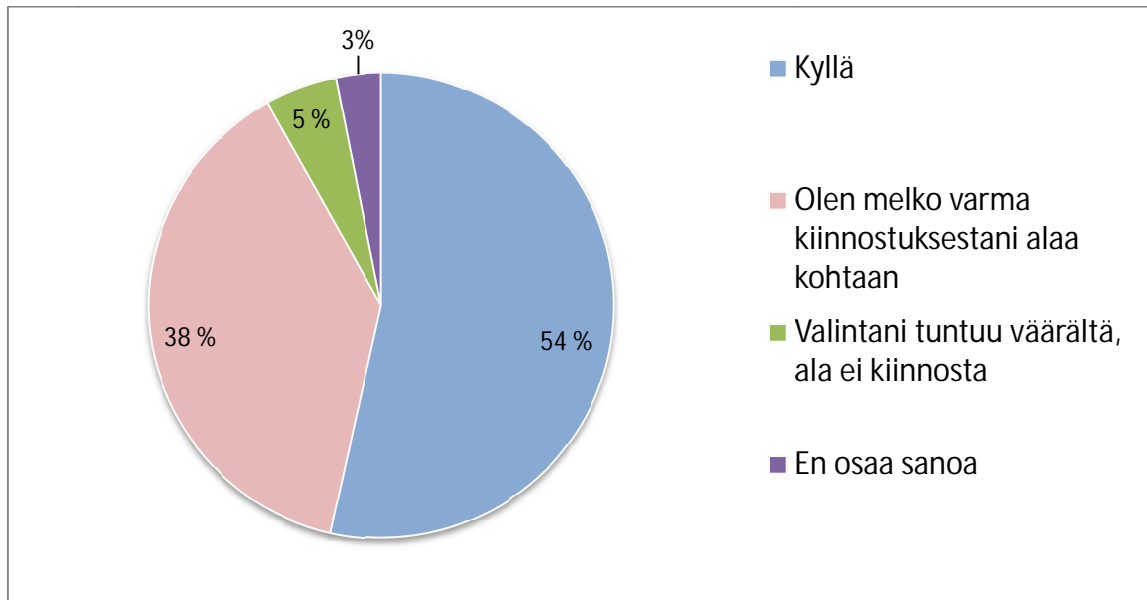

Kuva 3. Vastanneiden (N=514) ilmoittama sisääntuloväylä.

Tyypillisimmät sisääntuloväylät olivat yhteisvalinta pääsykokeiden kautta sekä yhteisvalinta todistuksen perusteella. Vastanneista valtaosa oli tullut TTY:lle suoraan lukiosta ja 18 % oli opiskellut lukion jälkeen ensin jossain muualla kuin TTY:llä. Suurin osa näistä opiskelijoista (n=78) oli ennen TTY:lle tuloaan opiskellut yliopistossa (42 %) tai ammattikorkeakoulussa (40 %).

2.1. Tyytyväisyys valittuun koulutusalaan

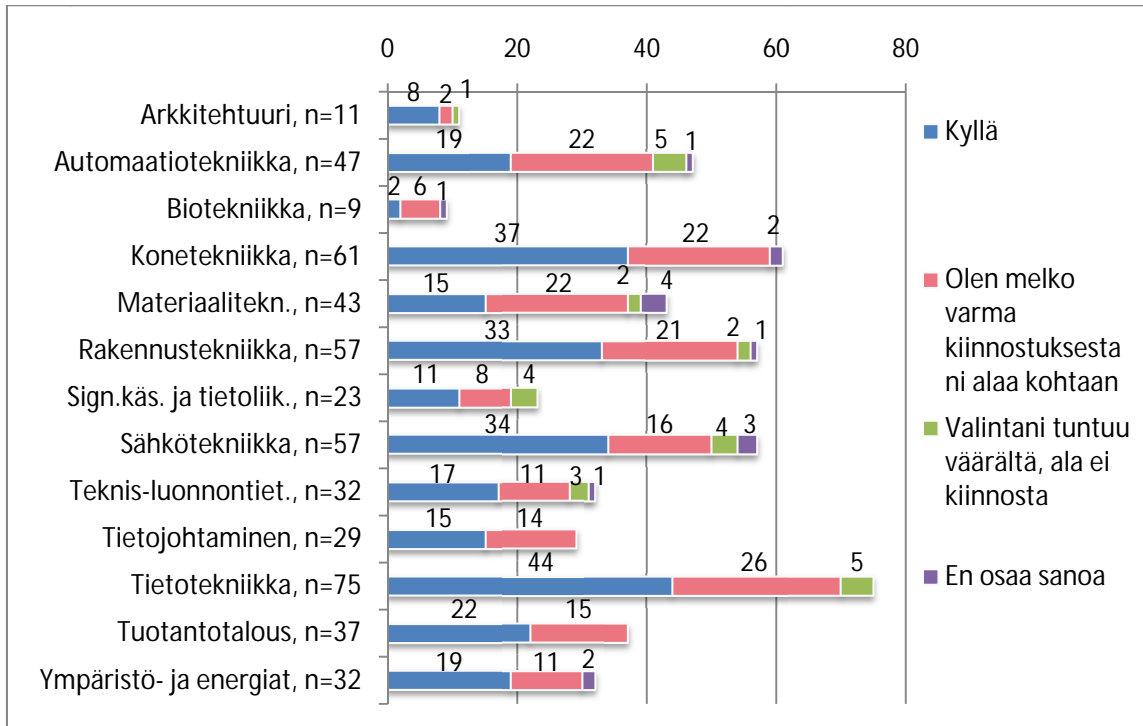
Opiskelijoilta tiedusteltiin sekä sitä, olivatko he tyytyväisiä siihen koulutusalaan, jossa opiskelivat (kuva 4) että sitä, olivatko he vaihtaneet koulutusohjelmaa opiskelunsa aikana. Valtaosin opiskelijat olivat tyytyväisiä, sillä vastanneista yli puolet (n=275) ilmoitti nykyisen koulutusalansa vastaavan ensisijaista kiinnostustaan. Melko varmoja kiinnostuksestaan oli vajaa neljäkymmentä prosenttia (n=197) ja väärän alan ilmoitti valinneensa viisi prosenttia (n=26).

Kuva 4. Vastanneiden (n=514) tyytyväisyys opiskelualaansa.

Vastanneista vain vajaa kymmenen prosenttia (n=48) oli vaihtanut koulutusohjelmaa opiskeluaikanaan. Mistään koulutusohjelmasta ei ollut suurta määrää vaihtajia ja osasta ei ollenkaan. Erittely koulutusohjelmavaihtoista on esitetty liitteessä 2.

Kuvassa 5 on esitetty koulutusohjelmakohtainen tarkastelu vastaajien tyytyväisyydestä omaan koulutusalaansa.

Kuva 5. Vastaajien (n=513) tyytyväisyys omaan koulutusalaansa tarkasteltuna koulutusohjelmittain.

Koulutusalaansa tyytyväisimpiä olivat tuotantotalouden ja tietojohtamisen koulutusohjelmien opiskelijat, jotka olivat kaikki varmoja tai melko varmoja kiinnostuksestaan alaa kohtaan. Myös konetekniikan sekä ympäristö- ja energiatekniikan koulutusohjelman vastaajissa ei ollut yhtään tyytymättömiä. Suhteessa eniten tyytymättömiä kyselyyn vastanneita oli automaatiotekniikan koulutusohjelmassa, jossa 11 % (n=5) vastasi valintansa tuntuvan väärältä.

2.2. Opiskeluaikeiset poissaolot ja poissa olleiden ohjaustarve

TTY:n opiskelijat ilmoittautuvat joka syys- ja kevätlukukaudeksi joko läsnä tai poissa oleviksi. Opiskelijarekisteriin kirjattavia poissaolosyitä ovat asevelvollisuus, opiskelu Suomessa, opiskelu ulkomailla, sairausloma, vanhempainloma sekä ”muu syy”. Selkeästi yleisin poissaolosyy on asevelvollisuus (Pajarre et al. 2010).

Huomattavaa on, että osa opiskelijoista kirjautuu läsnä oleviksi vaikka olisivat esimerkiksi vaihto-opiskelijana tai äitiysvapaalla. Tämä johtuu osittain siitä, että poissa olevaksi kirjautunut ei voi suorittaa poissaoloaikana opintoja ja saada niistä opintopisteitä; joissain tapauksissa myös vaihto-opiskelijan kohdemaan yliopisto vaatii, että opiskelijan on oltava läsnä oleva kotiyliopistossaan. Tästä johtuen kyselyssä tiedusteltiin erikseen, oliko vastaajilla varusmiespalveluksesta, vaihto-opiskelusta tai vanhempainlomasta johtuvia poissaoloja ja ovatko he olleet kirjautuneena poissa olleeksi edellä mainittujen syiden takia.

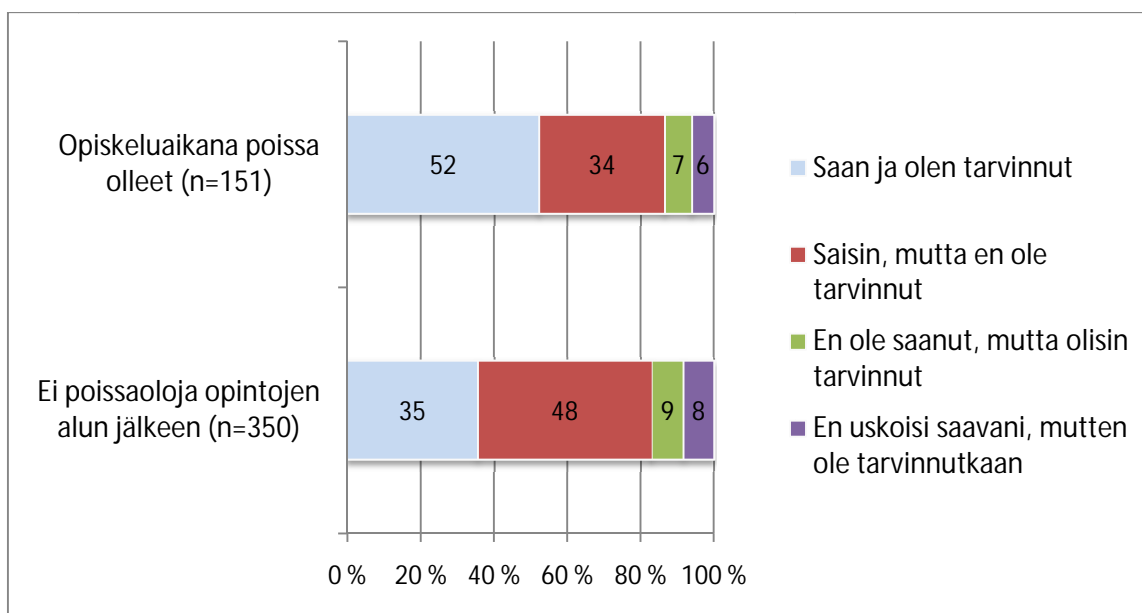
Vastanneista yhteensä 62 % (n=320, joista naisia neljä) ilmoitti suorittaneensa varusmiespalveluksen joko ennen opiskelujen alkua tai opintojensa aikana. Aliupseerikoulun

ilmoitti suorittaneensa 116 vastaajaa ja reserviupseerikoulun oli suorittanut 70 vastaajaa. Siviilipalveluksen suorittaneita vastanneista oli yksi prosentti (n=5). Valtaosa (74 %, n=238) varusmiespalveluksen suorittaneista oli suorittanut palveluksen ennen opintojen aloittamista TTY:llä (käytännössä usein TTY:lle hyväksytyksi tulon jälkeen, mutta ennen ensimmäistä läsnäololukukautta) ja runsas neljännes (26 %, n=82) kesken opintojen. Vastanneista 42 % (n=215) ilmoitti olleensa *kirjautuneena* poissa olleeksi asevelvollisuuden suorittamisen takia. Naisopiskelijoista asevelvollisuuden takia poissa olleeksi kirjautuneita oli 2 % (n=4) ja miesopiskelijoista 62 % (n=211).

Vastanneista 12 % (n=61) ilmoitti olleensa vaihto-opiskelijana TTY:n opintojensa aikana. Ulkomailta opiskelun takia poissa olleeksi *kirjautuneita* oli kuitenkin ainoastaan 8 % (n=39) ja muualla Suomessa opiskelun takia alle kaksi prosenttia (n=8). Vastaavasti vanhempainvapaalla opiskelun aikana ilmoitti olleensa neljä prosenttia vastanneista (n=21), mutta vanhempainvapaan vuoksi poissa olleeksi kirjautuneita oli alle prosentti (n=3).

Muun syyn vuoksi kirjautuneena poissa oleviksi oli ollut 31 vastaajaa, joista 26 kertoi poissaolonsa syyn; vastauksissa esiintyy maininta työstä 15 kertaa, välivuosi 4 kertaa ja toimeentulo 2 kertaa. Muita yksittäisiä syitä, kuten esim. lähetystyö, pidempiaikainen matkustus tai rauhanturvaoperaatio esiintyy 8 vastauksessa. Osassa vastauksista perusteluiksi on annettu useampikin määre esim. ”Työssäkäynti toimeentulon takia”.

Jotta saataisiin selville, kokivatko opiskeluaikana poissa olleet enemmän ohjaustarvetta kuin koko ajan TTY:llä opiskelleet, poimittiin kyselyvastauksista sekä poissaoloja koskeneet vastaukset että opiskelijoiden ohjaustarvetta (”Saatko tarvittaessa henkilökohtaista ohjausta?”) koskeneet vastaukset. Tarkasteltavaksi otettiin ne opiskelijat, jotka ilmoittivat olleensa *opintojensa aikana* (eli myöhemmin kuin heti hyväksytyksi tulon jälkeen ennen varsinaista opiskelun alkua) varusmiespalvelusta suorittamassa / vaihto-opiskelijana / äitiys- tai vanhempainvapaalla ja heitä verrattiin muihin opiskelijoihin, joilla ei opintojen aikana ollut ollut keskeytyksiä (kuva 6).

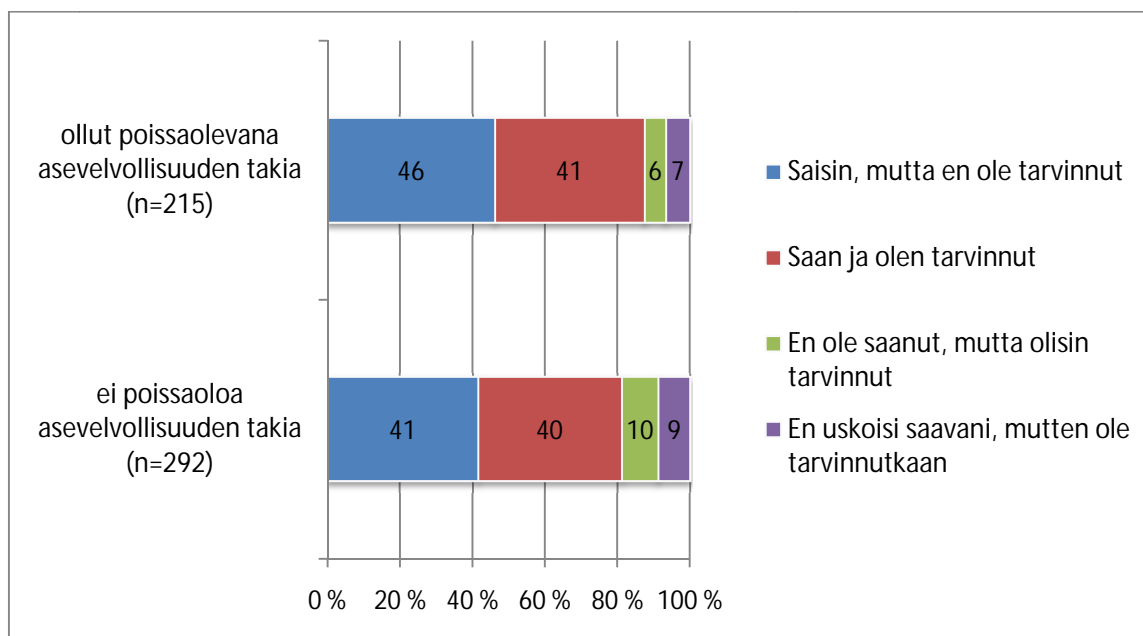

Kuva 6. Vastausjakauma kysymykseen ”Saatko tarvittaessa henkilökohtaista ohjausta?”

Opiskeluajana asevelvollisuuden, ulkomaanvaihdon tai vanhempainvapaan takia poissa olleet ilmoittivat ”saaneensa ja tarvinneensa” ohjausta huomattavasti useammin kuin ne opiskelijat, jotka olivat opiskelleet TTY:llä yhtäjaksoisesti. Poissa olleista yli puolet, 52 %, oli saanut ja tarvinnut ohjausta, kun yhtäjaksoisesti läsnä olleilla osuus oli runsas kolmannes, 35 %. Ohjaustarve poissa olleilla oli siten selkeästi suurempi kuin yhtäjaksoisesti opiskelleilla, mutta ohjausta oli myös ollut poissa olleille saatavilla. Ohjausta kaivanneiden, mutta ilman ohjausta jääneiden osuus (9 %) oli yhtäjaksoisesti opiskelleiden joukossa hieman suurempi kuin opiskeluajana poissa olleiden joukossa (7 %), joten tämän perusteella opiskeluajainen poissaolo ei ole aiheuttanut poissa olleille opiskelijoille muita opiskelijoita enempää sellaista ohjaustarvetta, johon TTY:llä ei olisi pystytty vastaamaan.

2.3. Varusmiespalveluksesta johtuvien poissaolojen vaikutus

Kuvassa 7 on tarkasteltu, poikkeavatko asevelvollisuuden suorittamisen takia kesken opiskelun poissa olleeksi kirjautuneiden ohjaustarpeet niiden opiskelijoiden ohjaustarpeista, joilla ei ole asevelvollisuudesta johtuvaa poissaoloa ollut.

Kuva 7. Asevelvollisuuden takia poissa olleiden kokema ohjaustarve ja ohjauksen saatavuus verrattuna niihin, joilla ei asevelvollisuuspoissaoloa ollut.

Niistä vastaajista, jotka ilmoittivat olleensa asevelvollisuuden takia opiskelujensa aikana poissa olleeksi kirjautuneina (joko heti opintojen alussa tai kesken opintojen), 46 % ilmoitti, että olisi saanut halutessaan henkilökohtaista ohjausta, mutta ei ollut sitä tarvinnut. Niillä, joilla ei ollut asevelvollisuudesta johtuvaa poissaoloa, luku oli hieman pienempi, 41 %. Henkilökohtaista apua tarvinneiden ja saaneiden määrä oli molemmissa ryhmissä kutakuinkin sama. Tämän perusteella näyttäisi siltä, että asevelvollisuuden suorittamisesta johtuva poissaolo ei lisää henkilökohtaisen ohjauksen tarvetta.

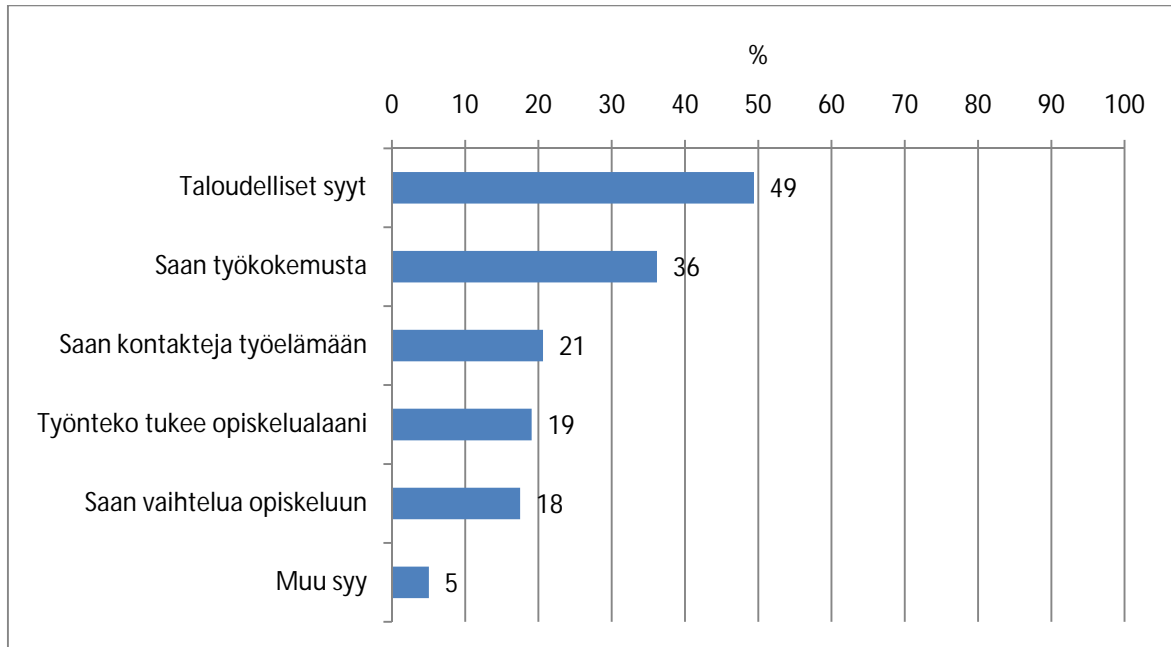
3. TYÖSSÄKÄYNTI JA OPINTOJEN EDISTYMINEN

Työssäkäynti opiskeluaikana on varsin yleistä. Tilastokeskuksen (2010) mukaan yliopisto-opiskelijoista yli 60 %:lla oli vuonna 2008 työsuhde opintojen ohessa. Työssäkäynnin mittaaminen ei kuitenkaan ole yksikäsitteistä. Tilastokeskuksen raportissa opiskelijat tilastoidaan työllisiksi, mikäli heillä on ollut työsuhde vuoden viimeisellä viikolla. Käytännössä työssäkäynti saattaa kuitenkin olla hyvinkin erilaista. Opiskelijat saattavat olla vakituisessa työsuhhteessa, määräaikaisessa työsuhhteessa, työsuhde saattaa olla kokopäiväinen tai osa-aikainen, mutta säännöllinen tai opiskelijat saattavat työskennellä satunnaisesti kokopäiväisesti tai osa-aikaisesti. Opiskelija on siten saattanut työskennellä paljonkin vuoden aikana, vaikkei hänellä olisikaan vuoden viimeisellä viikolla voimassa olevaa työsuhdetta.

Kyselyyn vastanneista opiskelijoista runsas puolet (55 %, n=284) ilmoitti työskennelleensä ainakin jonkin verran lukuvuoden 2009–2010 aikana. Kokopäivätoissa ilmoitti olleensa yksitoista prosenttia vastaajista (n=56), osa-aikatoissa vajaa neljännes vastaajista (24 %, n=124) ja epäsäännöllisesti työssä käyneitä oli viidesosa (n=104). Vastaajista 45 % ilmoitti, ettei ollut työskennellyt ollenkaan lukuvuoden 2009–2010 aikana. Luku on jonkin verran odotettua suurempi, esimerkiksi Tampereen yliopiston vuoden 2005 opiskelijakyselyyn (TAY 2005) vastanneista kolmannen vuoden opiskelijoista vain 28 % ei ollut käynyt töissä lukuvuoden 2004–2005 aikana¹. Osittain vastaajien ennakoitua matalampi työssäkäyntiprosentti saattaa selittyä taloudellisilla suhdanteilla. Vastaajista vajaa neljäsosa (n=120) ilmoitti, ettei ollut käynyt töissä, koska sopivaa työtä ei ollut tarjolla. Työssä käyneistä opiskelijoista enemmistö, 55 % (n=157) ilmoitti työn liittyneen heidän opiskelualaansa, 40 % (n=115) oli ollut opiskelualaan liittymättömissä töissä ja 4 % (n=11) oli valinnut vaihtoehdon ”en osaa sanoa”.

Tärkeimmäksi työssä käymisen syyksi vastanneet (n=514) ilmoittivat taloudelliset syyt (50 % vastaajista), työkokemuksen saamisen (36 %) sekä kontaktien saamisen työelämään (21 %). Tarkempi jaottelu työssäkäynnin syistä on esitetty kuvassa 8.

¹ Kummassakaan kyselyssä, TTY:n tai Tampereen yliopiston, ei tiedusteltu erikseen kesätöistä vaan kysymys koski yleisesti edellistä lukuvuotta.

Kuva 8. Tärkeimmät syyt työssäkäyntiin opiskeluaikana (useampi vaihtoehto sallittu), n=514.

Tyypillisimpiä muita syitä työssäkäyntiin (n=26) olivat kesätyöt (5 mainintaa) ja opin-
näytetöiden (sekä kandidaatin- että diplomityön) tekeminen (5 mainintaa). Suuri osa
muista syistä työskentelevistä (38%, 10 mainintaa) kertoi käyvänsä töissä, koska on jo
olemassa oleva työpaikka tai koska on mahdollista käydä töissä.

*Koska kävin edes joskus töissä, pystyin varmistamaan että työpaikkani säilyy myöskin
kesäksi.*

Olin töissä jo ennen opiskelun aloitusta ja on mahdollista tehdä töitä ja opiskella.

Vastaajat kertoivat opiskeluaikaisen työssäkäynnin syyksi myös työn mielenkiintoisuuden
ja sen yleisesti motivaatiota parantavan vaikutuksen. Yksittäisinä mainintoina opiskeluai-
kaista työssäkäyntiä selittävät taloudelliset syyt ja sekä opiskelua tukeva työ tai työnantaja
että työssäkäyntiä tukeva opiskelu.

Kyselyyn vastanneista opiskelijoista 75 % (n=383) ilmoitti opiskelevansa vastaushetkellä
päätoimisesti. Osa-aikaopiskelijoiksi luokitteli itsensä 22 % vastanneista (n=112). Lisäksi
4 % vastanneista (n=19) ilmoitti, että ei opiskele tällä hetkellä.

Tyypillisimpiä vastauksia siihen, miksi opiskelija oli luokitellut opiskelunsa osa-
aikaiseksi, olivat työ (72 mainintaa), diplomityön teko (26 mainintaa) ja opintojen tilanne
ts. opiskelijalla on opintoja niin vähän jäljellä, että opiskelusta ei enää muodostu täys-
päiväistä (16 mainintaa). 21 % työn takia osa-aikaisesti opiskelevista kertoi työnsä olevan
kokopäiväistä. Muita mainittuja syitä osa-aikaopiskelun selittäjiksi olivat rahantarve ja
perhesyyt (mm. äitiysvapaa). 16 % osa-aikaisesti työskennelleistä vastaajista antoi osa-
aikaiselle opiskelulle enemmän kuin yhden selittävän tekijän:

*Ei ole niin paljon kursseja enää jäljellä, joten käyn osa-aikatöissä samalla ja perheellekin
pitää jäädä aikaa.*

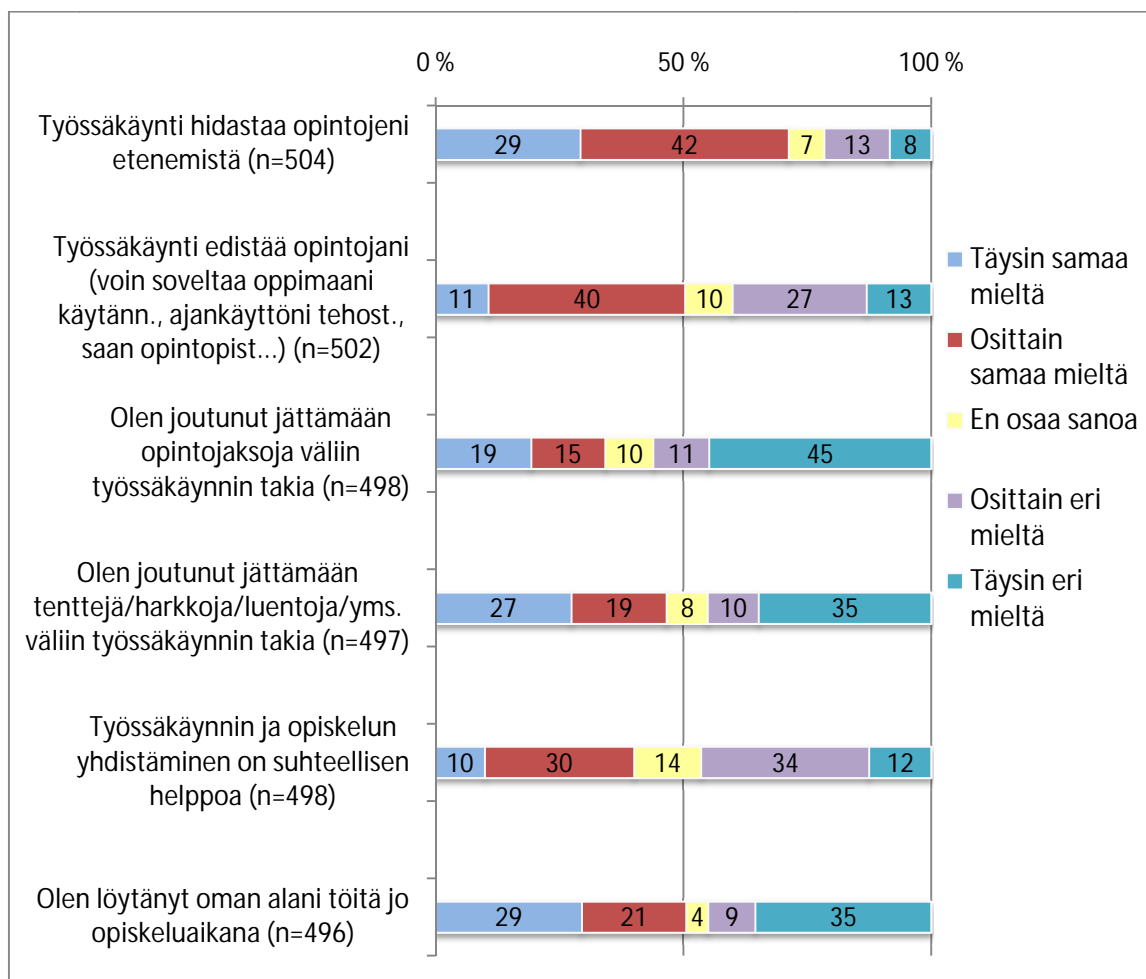
Yksittäisiä mainintoja opiskeluiden osa-aikaisuuden syiksi olivat myös diplomityöpaikan etsintä, muut opinnot, luottamustehtävät ja motivaatio-ongelmat.

Perusteluja siihen, miksi vastaaja oli arvioinut, ettei opiskele tällä hetkellä ollenkaan, olivat diplomityön teko (7 mainintaa) ja työ (6 mainintaa). Muita yksittäin ilmoitettuja syitä olivat mm. perhesyyt, diplomityön etsintä, luottamustehtävät ja vaihto-opiskelu. Yksi vastaaja oli jo ehtinyt valmistua.

3.1. Työssäkäynnin ja opiskelun yhteensovittaminen

Opiskelun ja työssäkäynnin yhteensovittamisesta on esitetty erilaisia tutkimustuloksia. Viuhkon (2005) Helsingin yliopiston opiskelijoille kohdentaman kyselyn tulosten mukaan valtaosa vastanneista koki työssäkäynnin hidastavan opintoja kun taas Kurrin (2006) yliopisto-opiskelijoille kohdistetun kyselytutkimuksen johtopäätös oli täysin päinvastainen.

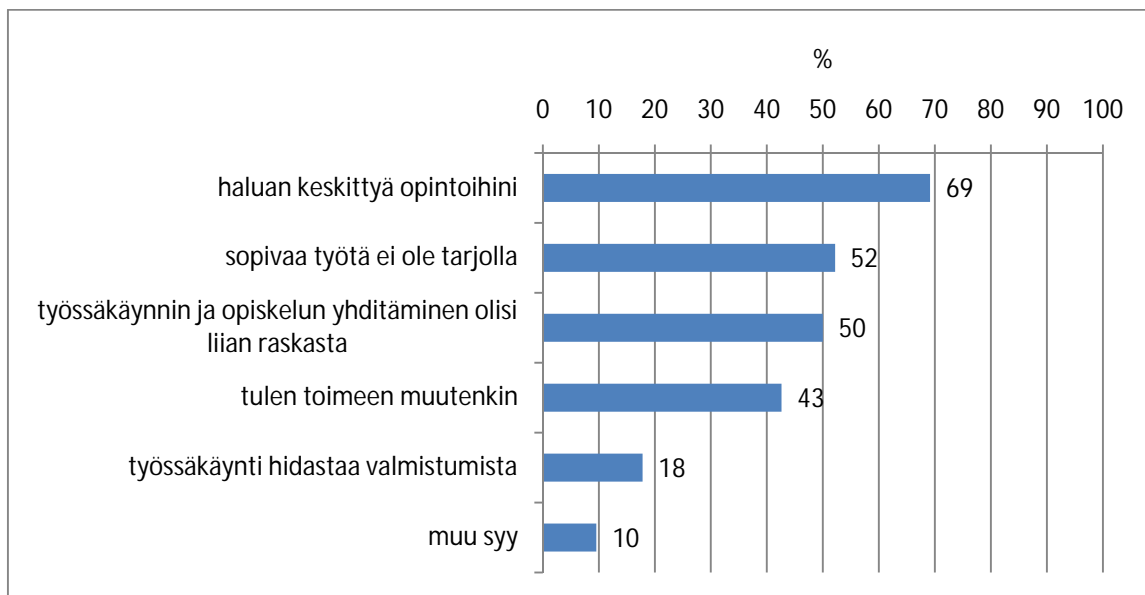
Opiskelijoiden kokemuksia samanaikaisesta opiskelusta ja työssäkäynnistä kartoitettiin esittämällä kuusi väittämää. Vastausjakaumat ja -vaihtoehdot on esitetty kuvassa 9.

Kuva 9. Vastanneiden mielipidejakaumat opintojen ja töiden yhdistämistä koskeviin väittämiin.

Valtaosa (71 %) kyselyyn vastanneista oli joko täysin tai osittain sitä mieltä, että työssäkäynti hidastaa opintojen etenemistä. Toisaalta yli puolet vastanneista (51 %) koki, että työssäkäynti on edistänyt heidän opintojaan. Vastaukset eivät välttämättä ole ristiriidassa, sillä opiskelija saattaa samanaikaisesti kokea opintojensa kokonaisuudessaan viivästyvän työssäkäynnin vuoksi, mutta silti hyötyvänsä työssä oppimastaan opiskelemisissaan aineissa. Opintojaksoja oli joutunut jättämään käymättä työssäkäynnin takia kolmasosa (34 %) vastanneista ja yksittäisiä tenttejä, luentoja tai harjoituskertoja lähes puolet (46 %) vastanneista. Kuitenkin 40 % vastanneista koki, että työssäkäynnin ja opiskelun yhdistäminen on suhteellisen helppoa. Puolet vastanneista ilmoitti löytäneensä oman alansa töitä jo opiskeluaikanaan. Erityisesti työssäkäyntiä arvostivat oman opiskelualansa töitä tehneet opiskelijat, heistä 68 % koki työssäkäynnin edistäneen heidän opintojaan.

Vastanneista 45 % (n=230) ei ollut työskennellyt ollenkaan lukuvuoden 2009–2010 aikana. Useimmin valitut perustelut työssä käymättömyydelle jakaantuivat seuraavasti (kuva 10):

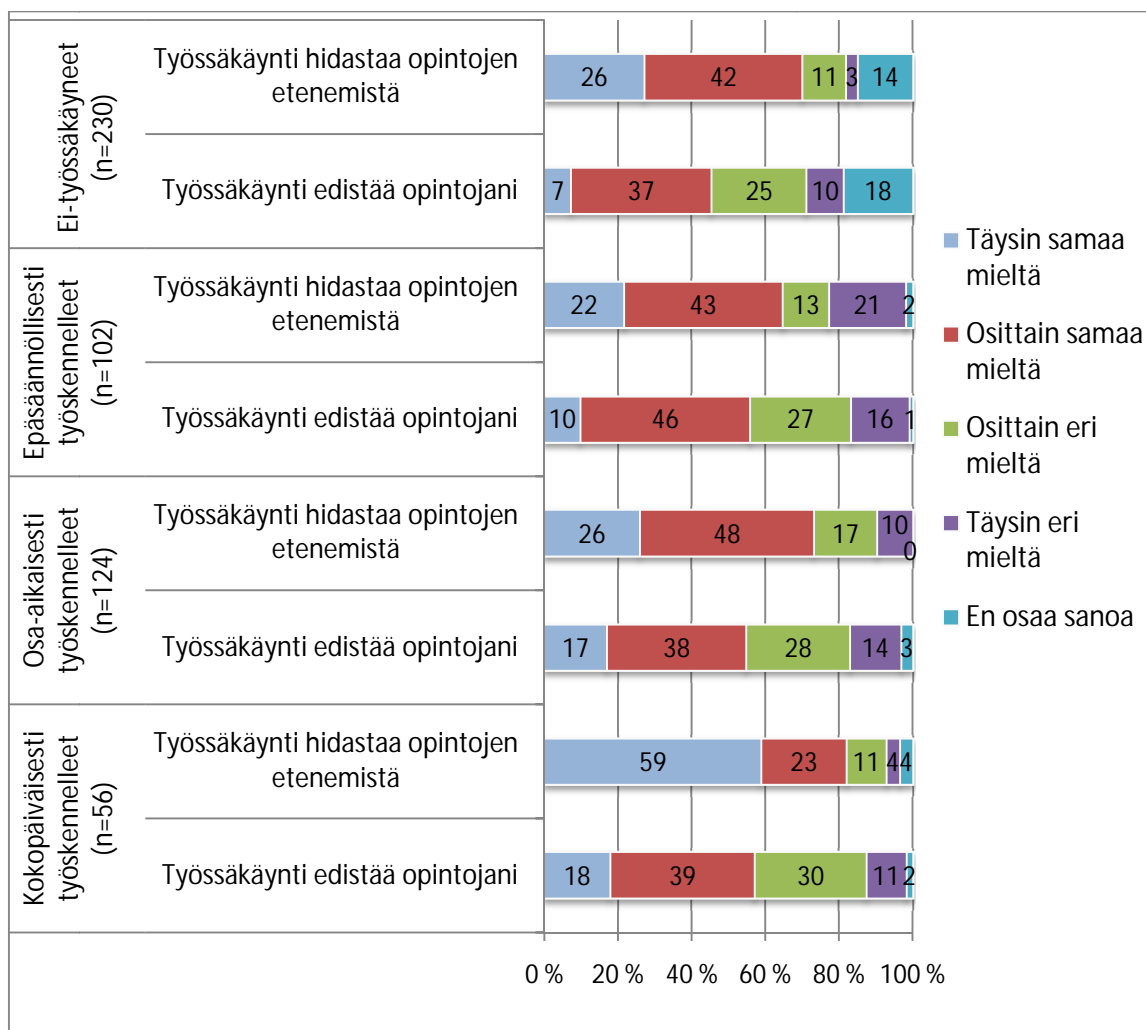

Kuva 10. Tärkeimmiksi arvioidut syyt työssä käymättömyyteen lukuvuoden 2009-10 aikana (n=230).

Yli kaksi kolmasosaa niistä vastanneista, jotka eivät olleet käyneet työssä lukuvuoden 2009–10 aikana (n=159), ilmoitti syyksi, että olivat halunneet keskittyä opintoihinsa. Toiseksi tärkeimpänä syynä vastanneet olivat valinneet vaihtoehdon ”sopivaa työtä ei ole tarjolla” (n=120) ja kolmanneksi tärkeimpänä vaihtoehdon ”työssäkäynnin ja opiskelun yhdistäminen olisi liian raskasta” (n=115). Vain alle viidesosa (n=41) oli rastittanut työssä käymättömyyden syyksi sen, että työssäkäynti hidastaisi valmistumista.

Opiskelijat, jotka eivät ole käyneet opiskeluaikana töissä muusta syystä (n=22), kertoivat yleisimmäksi syyksi, ettei aika vain riitä (7 vastaajaa). Osa opiskelijoista on ollut vaihdossa (5 vastaajaa) eikä mahdollisuutta työntekoon näin ollen ole ollut. Henkilökohtaiset syyt (esim. saamattomuus, sairausloma) ja äitiysvapaa tai muut perhesyyt mainitsee vastauksessaan 9 vastaajaa. Yksittäin mainittuja syitä ovat asepalveluksen suorittaminen, opintotuen rajoitukset ja se, ettei töitä vain ole saanut.

Näkemykset siitä, hidastaako työssäkäynti opintojen etenemistä ja millainen vaikutus työssäkäynnillä on oppimiseen, vaihtelivat sen mukaan, kuinka paljon opiskelija oli töitä lukuvuoden aikana tehnyt (kuva 11).

Kuva 11. Lukukauden 2009-10 aikana eri määriä työssä käyneiden näkemys työssäkäynnin ja opiskelun yhdistämisestä.

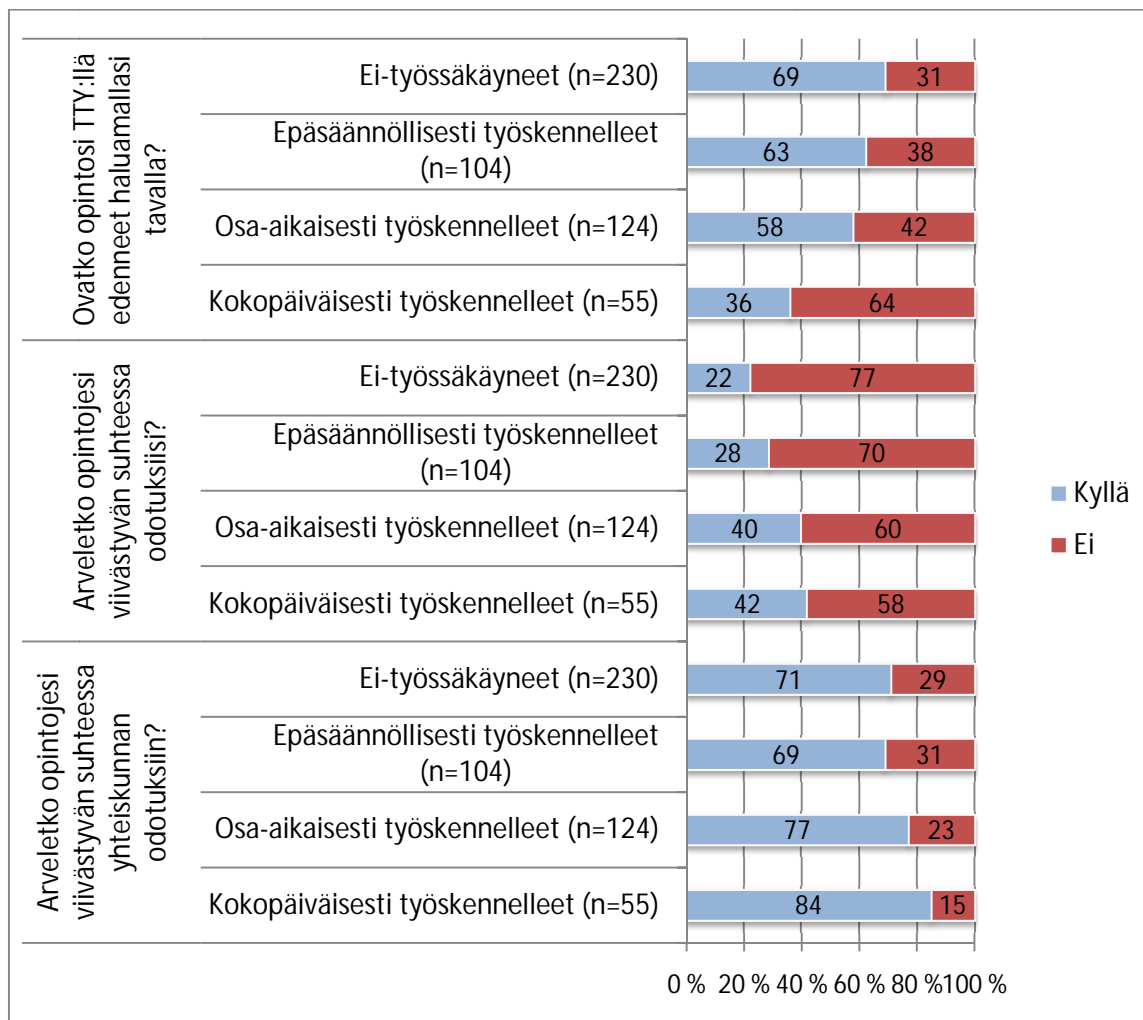
Eniten työssäkäynnin kokivat hidastavan opintojen etenemistä kokopäiväisesti työssä käyneet (täysin tai osittain samaa mieltä 82 % vastanneista) ja vähiten epäsäännöllisesti työskennelleet (täysin tai osittain samaa mieltä 65 % vastanneista). Huomattavaa on kuitenkin, että kaikissa *työssä käyneiden* vastaajajoukoissa enemmistö vastaajista oli samaan aikaan myös sitä mieltä, että työssäkäynti edistää opintoja. Lukukauden aikana työskennelleiden suhtautuminen työssäkäynnin opintoja edistävään vaikutukseen oli hyvin samanlaista työssäkäynnin määrästä riippumatta: epäsäännöllisesti työskennelleistä 56 %, osa-aikaisesti työskennelleistä 55 % ja kokopäiväisesti työskennelleistä 57 % koki työssäkäynnin myös edistäneen heidän opintojaan.

Niistä lukuvuoden 2009–10 aikana työskennelleistä, joiden työssäkäynti liittyi opiskelualaan TTY:llä (n=157), 74 % (n=116) oli täysin tai osittain samaa mieltä siitä, että työssäkäynti hidastaa opintojen etenemistä. Toisaalta kuitenkin heistä 68 % (n=107) koki työssäkäynnin edistäneen opintoja. Niistä, jotka olivat käyneet työssä, mutta työssäkäynti ei ollut liittynyt omaan opiskelualaan (n=113), kutakuinkin yhtä suuri osa, 73 % (n=82) oli

täysin tai osittain sitä mieltä, että työssäkäynti hidastaa opintojen etenemistä. Heistäkin silti runsas kolmannes, 35 % (n=39), koki työssäkäynnin edistävän opintoja.

3.2. Työssäkäynti ja tyytyväisyys opintojen etenemiseen

Seuraavassa on verrattu vastaajien arvioita opinnoissaan etenemiseen suhteessa siihen, kuinka paljon he ilmoittivat olleensa töissä edellisen lukuvuoden (2009–2010) aikana.

Kuva 12. Eri tavoin opiskeluaikana työssä käyneiden vastaajien arviot opintojensa etenemisestä suhteessa omiin tavoitteisiin ja yhteiskunnan odotuksiin.

Enemmistö niistä vastaajista, jotka olivat edellisen lukuvuoden aikana olleet joko epäsäännöllisesti tai osa-aikatoivissa tai eivät olleet työskennelleet ollenkaan, arvioi opintojensa edenneen haluamallaan tavalla. Sen sijaan kokopäiväisesti työskennelleistä vastaajista lähes kaksi kolmasosaa (64 %) oli tyytymätön opintojensa etenemiseen. Toisaalta kaikissa ryhmissä oli suuri joukko niitä, jotka eivät olleet tyytyväisiä opintojensa etenemiseen: osa-aikaisesti työskennelleistä opintojensa etenemiseen tyytymättömiä oli 42 %, epäsäännöllisesti työskennelleistä 38 % ja ei lainkaan työssä käyneistäkin 31 %. Huomattavaa on, että riippumatta työssäkäynnin määrästä, enemmistö vastaajista arvioi, että heidän opintonsa eivät tule viivästyvän suhteessa heidän omiin odotuksiinsa, mutta yhtä lailla kaikissa

vastaajaryhmissä valtaosa arvioi, että heidän opintonsa tulevat viivästymään suhteessa yhteiskunnan odotuksiin.

Opintojen etenemistä suhteessa omiin ja yhteiskunnan odotuksiin tarkastellaan enemmän luvussa 5.

3.3. Työssäkäynnin tukeminen

Seuraavassa on tarkasteltu vastaajien kantaa kysymykseen, pitäisikö TTY:n tukea opiskelun ja työssäkäynnin yhdistämistä. Avoimeen kysymykseen saatiin 265 vastausta. Vajaa neljännes (23 %) kysymyksen vastaajista kertoi, että TTY:n *tulisi* tukea opiskelun ja työssäkäynnin yhdistämistä ja runsas puolet (53 %) oli sitä mieltä, että TTY *voisi* tukea sitä. 19 % kysymyksen vastaajista koki kuitenkin, ettei toimenpiteitä opiskelun ja työssäkäynnin yhdistämiseksi TTY:ltä tarvita – vastaajat olivat joko sitä mieltä, ettei tällainen edes kuulu TTY:n tehtäviin tai että TTY tukee jo nykyisellään riittävästi työssäkäynnin ja opiskelun yhdistämistä. Tätä perusteltiin muun muassa seuraavilla toteamuksilla:

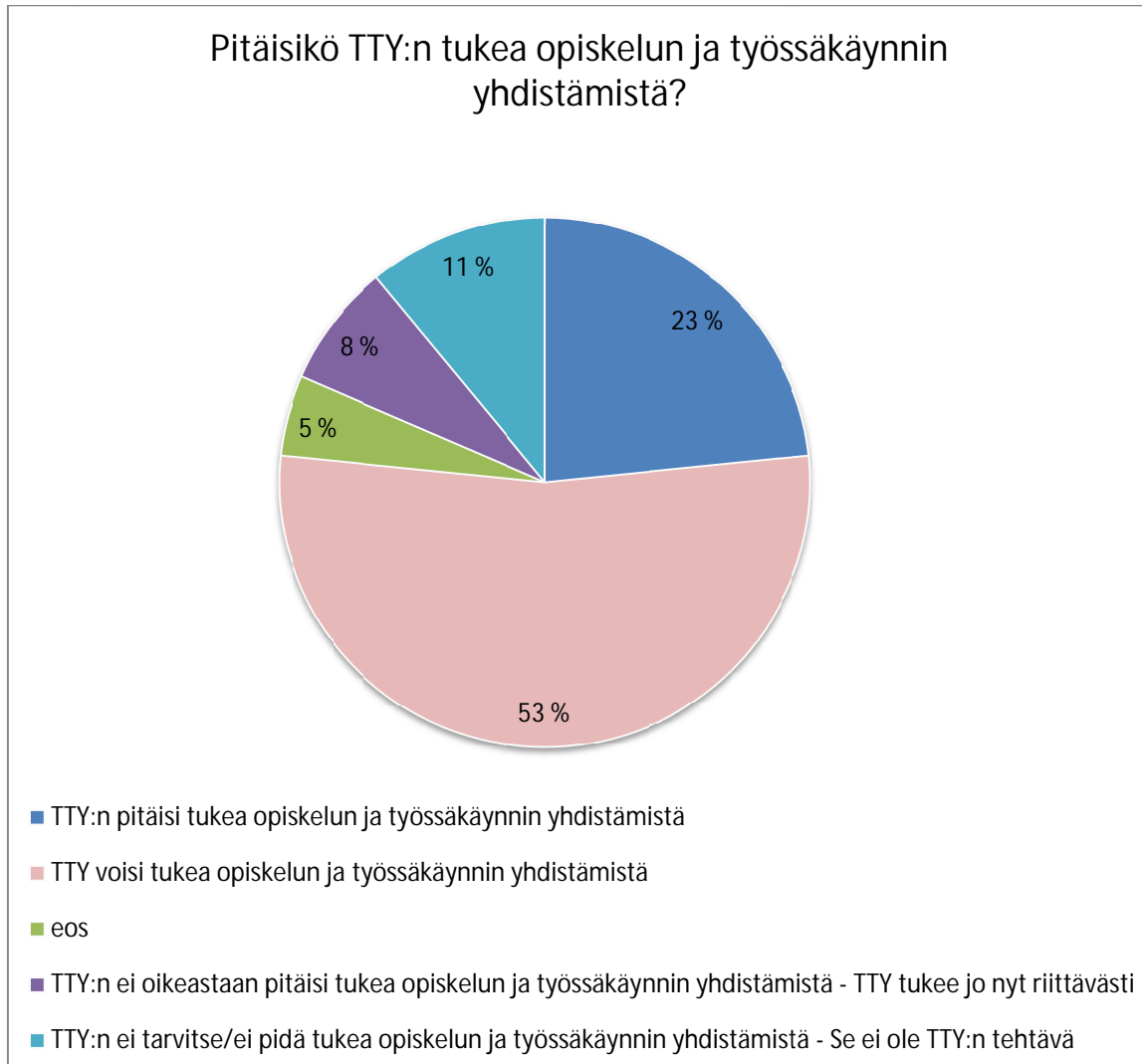
Ei tarvitse tukea, opiskellaan ensin ja töihin vasta sitten.

Yliopiston ei pitäisi tukea, sillä työt saattavat hidastaa valmistumista. Parempi tukea opiskelua ja sen tehostamista.

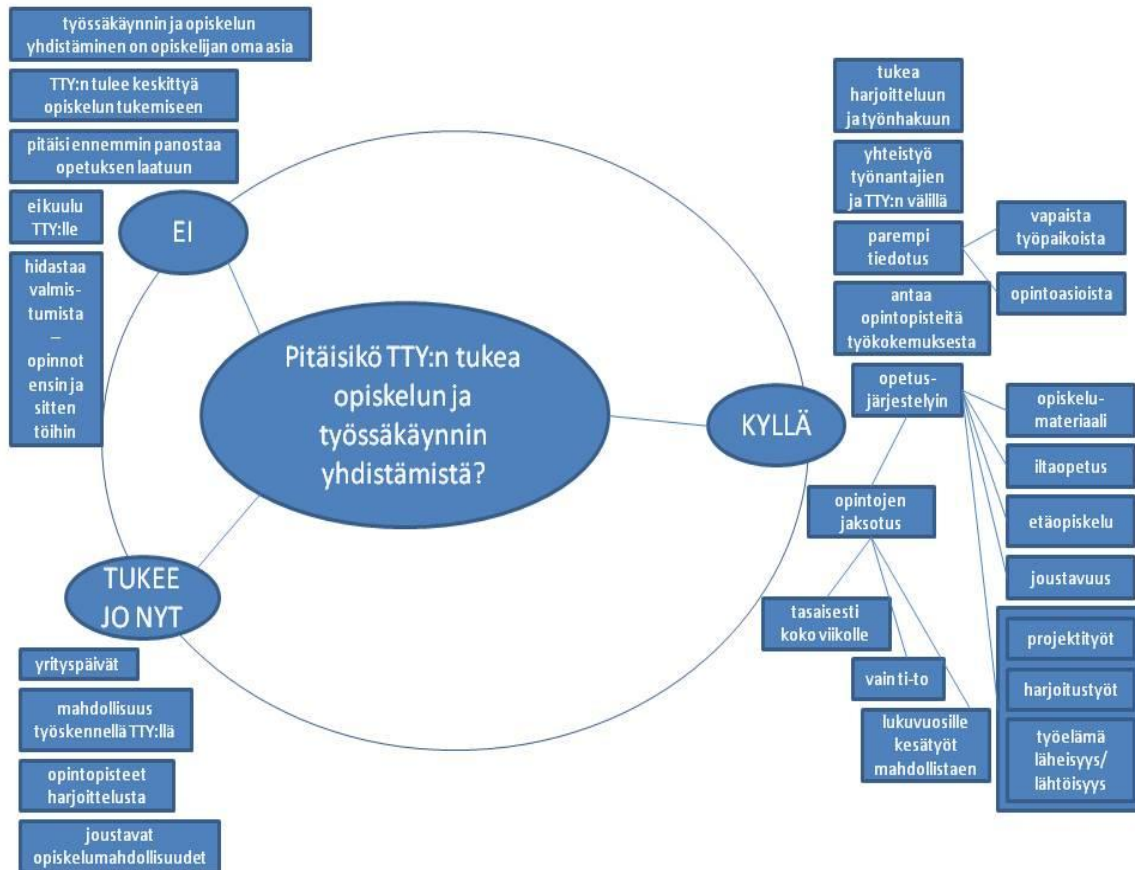
Mielestäni nyt jo tukee riittävästi sillä, että opiskelu on itsenäistä ja vapaata, jolloin pystyy hyvin aikatauluttamaan työn ja koulun yhteensopiviksi.

Minusta TTY tukee riittävästi työssäkäynnin yhdistämistä opiskeluun. Työnantajapuolelta toivoisin lisää joustavuutta.

Vastaukset kartoitettiin avoimista vastauksista ja saatu vastausjakauma on esitetty kuvassa 13. Avoimista vastauksista on muodostettu miellekartta (kuva 14).

Kuva 13. Pitäisikö TTY:n tukea opiskelun ja työssäkäynnin yhdistämistä? Avoimista vastauksista kartoitettu mielipidejakauma.

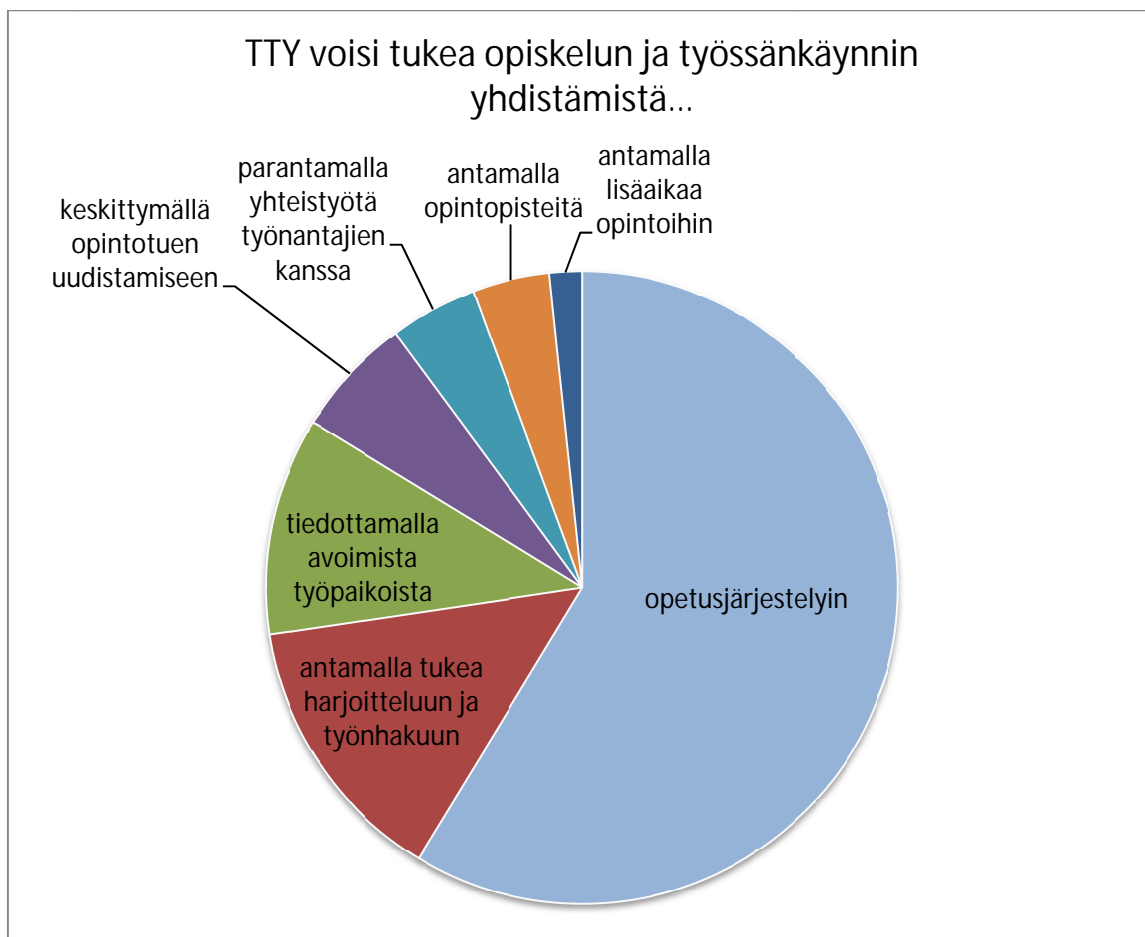

Kuva 14. Pitäisikö TTY:n tukea opiskelun ja työssäkäynnin yhdistämistä? Avoimista vastauksista koottu miellekartta.

Avoimista vastauksista löytyi 171 ehdotusta, miten TTY voisi tukea opiskelun ja työssäkäynnin yhdistämistä. Monet vastaajat olivat kirjoittaneet vastaukseensa useammankin mahdollisuuden, jolloin jokainen mainittu keino on otettu laskuissa erillisenä huomioon.

Ehdottomasti pitäisi, esim. välittämällä työpaikkoja ja joustamalla työssäkäyvien opinnoissa jollain tavoin, esim. aikatauluissa.

Kuvassa 15 on hahmoteltu vastaajien avoimissa vastauksissaan mainitsemien vinkkien – mikä olisi mielestäsi hyvä keino tukea opiskelun ja työssäkäynnin yhdistämistä? – jakautumista.

Kuva 15. Miten TTY voisi tukea opiskelun ja työssäkäynnin yhdistämistä? Avoimista vastauksista koottu vastausjakauma (n=179).

TTY:n mahdollisuuksiksi tukea opiskelun ja työssäkäynnin yhdistämistä vastaajat (105 mainintaa) mielsivät ennen kaikkea opetusjärjestelyiden kehittämisen. TTY:n tehtäväksi nähtiin myös tuen antaminen harjoitteluun ja työnhakuun (25 mainintaa) sekä entistä parempi tiedottaminen avoimista työpaikoista (20 mainintaa).

Harjoittelu on tapa, jolla yliopisto voi näitä kahta yhdistää. Pakolliset harjoittelut kaikkiin koulutusohjelmiin, valmiiksi yrityksiä, joihin voi ottaa yhteyttä, jotka ottavat harjoittelua.

TTY:n tulisi markkinoida avoimia työpaikkoja opiskelijoilleen paremmin.

Teekkarit ja pienet yritykset eivät löydä toisiaan.

Yksilöllistä ohjausta harjoittelu/yms. paikkojen löytämiseksi.

TTY voisi tukea harjoittelua kuten Tampereen yliopisto ja ammattikorkeakoulut. Mielestäni on todella harmittavaista, että TTY:n opiskelijoilta jää todella hyviä oman alan harjoittelupaikkoja saamatta, koska TTY ei tue harjoittelua. Missä oikein on tasa-arvo? Ehkä joskus tekniikan alalla meni niin paljon paremmin, ettei tällaista tarvittu, mutta viime vuosia havainnoiden, pitäisiköhän asiaan tulla jokin muutos?!

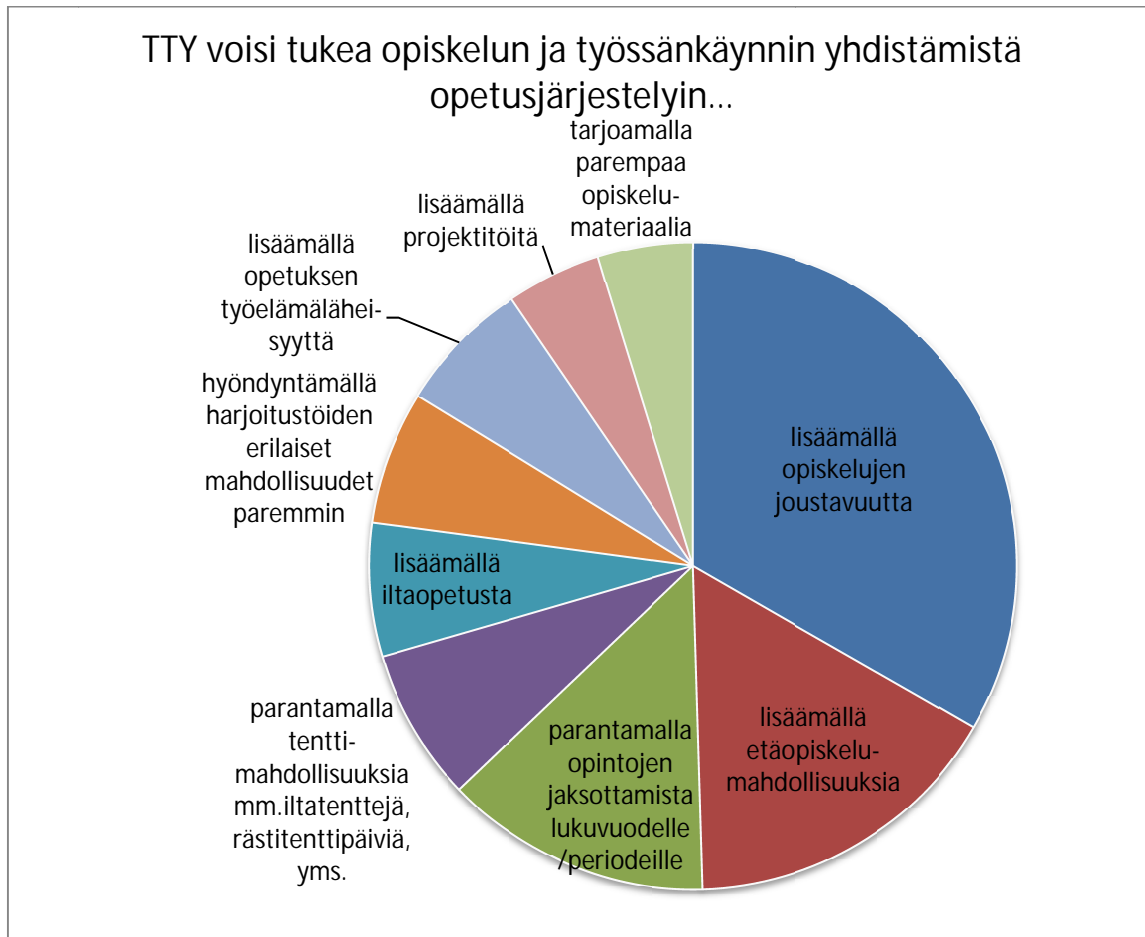
Työn ja opiskeluiden yhdistäjille toivottiin opintojen suorittamiseksi lisäaikaa ja opintopisteiden saaminen työskentelystä nostettiin esiin. Myös Kelan opintotukeen toivottiin muutoksia työssäkäynnin mahdollistamiseksi entistä paremmin.

Mahdollisuus työskennellä esim. yhden tai kahden lukukauden ajan, ilman, että työssääoloaika kuluttaa tutkintoon käytettävää aikaa.

Voisi saada opintopisteitä, jos työ liittyy selvästi jonkin kurssin aihepiiriin.

Ongelma on suurempi KELA:n/työkkärin suhtautumisessa (tulorajoissa, mahdollisessa ansiosidonnaisessa, jne.).

Toiveet TTY:n opetusjärjestelyiden kehittämiseksi jakautuivat kuvan 16 mukaisesti.

Kuva 16. Miten TTY voisi tukea opiskelun ja työssäkäynnin yhdistämistä opetusjärjestelyin? Avoimista vastauksista koottu vastausjakauma (n=105).

Vastaajat kokivat, että erityisesti lisäämällä opiskelujen joustavuutta voidaan opiskelujen ja työssäkäynnin yhdistämistä helpottaa. Etäopiskelumahdollisuudet, kuten myös iltapetuksen lisääminen ja tenttimahdollisuuksien parantaminen, voidaan myös laskea osaksi joustavia opiskelumahdollisuuksia, jolloin 64 % opetusjärjestelyiden ideoista voidaan katsoa koskevan joustavien opetusjärjestelyiden saatavuuden parantamista. Varsinaisen opiskelujen joustavuuden alle onkin vastausjakaumassa luokiteltu vain vastaukset, joissa opiskelujen joustavuudella tarkoitetaan erityisesti ja vain opettajan ja opintojaksojärjestelyiden joustavuutta:

Pakollisten läsnäolojen poistaminen täysin.

Esimerkiksi tarjoamalla lisää vaihtoehtoisia aikoja kurssien harjoitustöille, luennoille ja harkoille.

Paras keino on joustavuus molemmin puolin ja kompromissien tekeminen.

Joustavuutta harjoitustöiden/harjoitusten palautukseen.

Etäopiskelumahdollisuuksien parantamista kaivattiin 17 vastauksessa. Opiskelijat toivat esiin erityisesti toiveita verkkokurssien määrän kasvattamiseen ja niiden jatkokehittämiseen. Videotallenteet luennoista tai etäosallistumismahdollisuus luennoille koettiin kokeilemisen arvoiseksi. Tehtävien sähköinen palautusmahdollisuus, materiaalien jakaminen verkossa, verkkotentit ja etäharjoitusryhmät onnistuivat jo nykyisellään käytössä olevan Moodlen kautta, mutta ilmeisesti opettajat kaipaavat vielä tukea erilaisten mahdollisuuksien käyttöönottamiseksi laajemmalti.

Kurssien etäopiskelun helpottaminen, esim. mahdollistamalla tenttien tekeminen muissa oppilaitoksissa helpommin ja kurssimateriaalin antaminen netissä opiskelijoille. Myös mahdollisuus luentojen seuraamiseen netissä voisi auttaa.

Pedagogisia suorittaessani oli kasvatustieteiden peruskurssien luennot verkossa videotallenteina. Tämä helpotti kursseille osallistumista huomattavasti, ja sitä voitaisiin käyttää TTY:lläkin.

Verkkokurssit ja videoluennot ovat mielestäni olleet laadukkaita.

Vastaajat kokivat nykyiset tenttijärjestelyt rajoittaviksi ja toivoivat käyttöön otettavan yleisiä rästitenttipäiviä. Tenttimahdollisuuksia kaivattiin erityisesti ilta-aikoihin ja lauantaiamuhiin.

Iltaopetusta kokivat tarvitsevänsä jo työssäkäyvät. Erityisesti harjoitusaikojen sijoittuminen päivälle sai kritiikkiä – luennoilla ei yleensä läsnäolopakkoa ole ja luentojen annin voi opiskella itsenäisestikin, toisin kuin harjoitukset, joista monet kokevat saavansa ajalleen vastiketta.

Opintojaksojen jaksottamisen parantamisella tarkoitetaan kurssien jakoa sekä tasaisemmin koko viikolle että tiiviimmin talviaikaan. Vastaajat kokevat ongelmalliseksi opintojen jaksottumisen viikolla vain tiistai-torstai-ajoille. Toisaalta osa vastaajista myös kannattaa tällaista järjestelyä, jolloin muodostuvat pitkät viikonloput mahdollistavat työnteon. Lukuvuoden 2010–2011 aikana TTY:llä on panostettu opintojaksojen tasaisempaan jakautumiseen viikolle.

Luentojen painottaminen yhdelle tai kahdelle päivälle helpottaisi huomattavasti!

Tällä hetkellä hyvää on se, että luennot keskittyvät pääasiassa ti, ke ja to -päiville, jolloin on mahdollisuus tehdä viikonlopputöitä.

Järjestämällä opetusta myös perjantaisin.

Myös maanantai-aamuisin ja perjantai-iltapäivisin.

Opintojaksojen sijoittaminen tiiviimmin talviaikaan tarkoittaa opiskelijoille parempia kesätyömahdollisuuksia. Kun opinnot päättyvät mahdollisimman aikaisin keväällä ja alkavat mahdollisimman myöhään syksyllä, opiskelijoille mahdollistuu pidempi työskentelyjakso

kesänäikana kesätyöpaikassa. Opiskelijat kokevat tämän myös kilpailuvaltiksi kesätyömarkkinoilla.

Kevätlukukauden pitäisi päättyä huhtikuun loppuun, koska suurin osa kesätyönantajista haluaa, että työt aloitetaan toukokuun alusta. Tämä siksi, että kesätyöntekijä perehtyy työhön ennen vakituisten lomalle jäämistä.

Yksi oman alan töiden vaikeuttamista saava asia on TTY:n kaikkia muita oppilaitoksia pidemmät lukuvuodet. TTY:n kesälomien alkaessa mielenkiintoisemmat työpaikat ovat jo menneet.

Koulun pitää loppua aikaisemmin, jotta kesätyö pystyy aloittamaan samaan aikaan, kuin paikoista kilpailevat amk-opiskelijat.

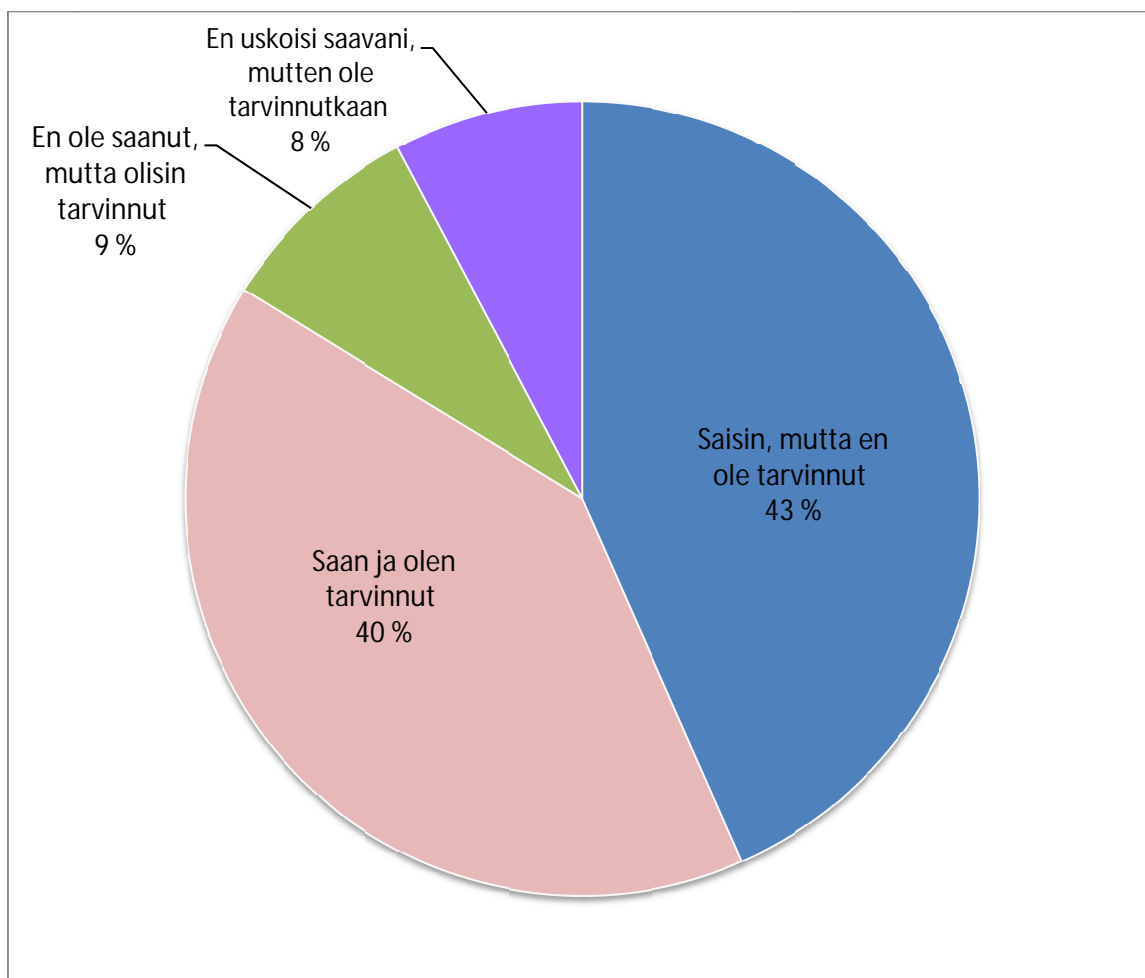
Viiden periodin järjestelmä teki aikatauluista liian tiukkoja.

4. OPISKELIJOIDEN OHJAUSKOKEMUKSET

Opiskelijoiden ohjauksen merkitystä on tutkittu paljon. Opintojen ohjauksen ongelmana on pidetty sitä, etteivät opiskelijat hae ohjausta. On myös todettu, että nimenomaan ne, jotka eniten ohjausta tarvitsisivat, eivät sitä hae. (Penttinen & Falck 2007, s. 59)

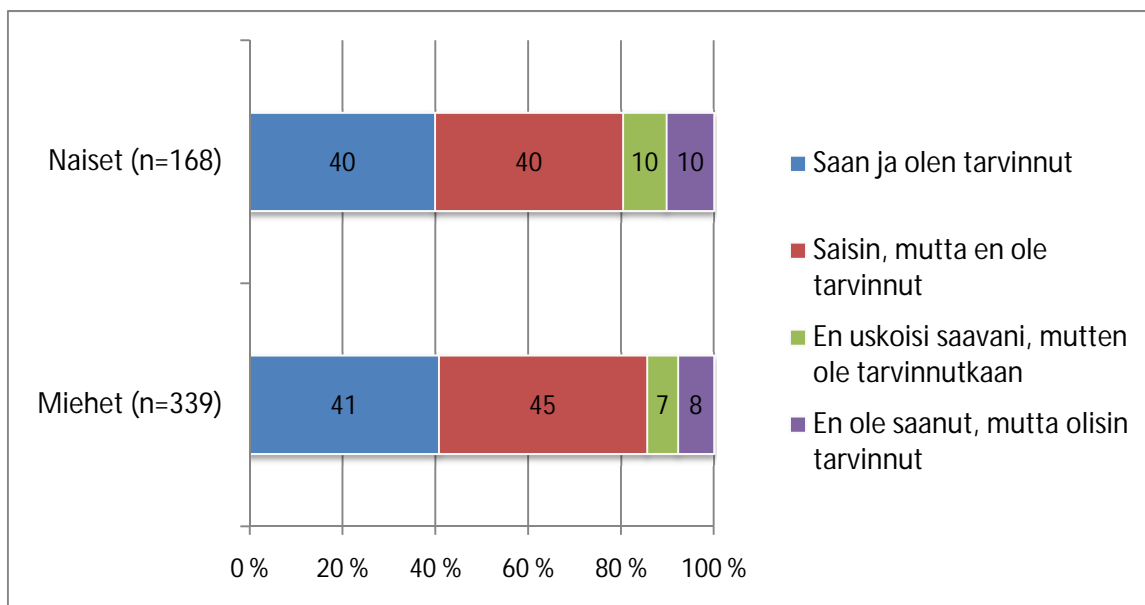
4.1. Ohjauspalveluiden saatavuus TTY:llä

Kyselyyn vastanneiden opiskelijoiden käsitys TTY:n ohjauspalveluiden saatavuudesta osoittautui varsin myönteiseksi: 83 % vastaajista on joko saanut ohjausta tai arvelee saavansa sitä tarvittaessa. Omasta ohjauksen tarpeestaan vastaajien arviot jakautuvat lähes tasan: yhteensä 49 % vastaajista on mielestään tarvinnut ohjausta ja 51 % vastaavasti ei koe sitä tarvinneensa (kuva 17).

Kuva 17. Vastausjakauma (n=507) kysymykseen ”Saatko tarvittaessa henkilökohtaista ohjausta?”

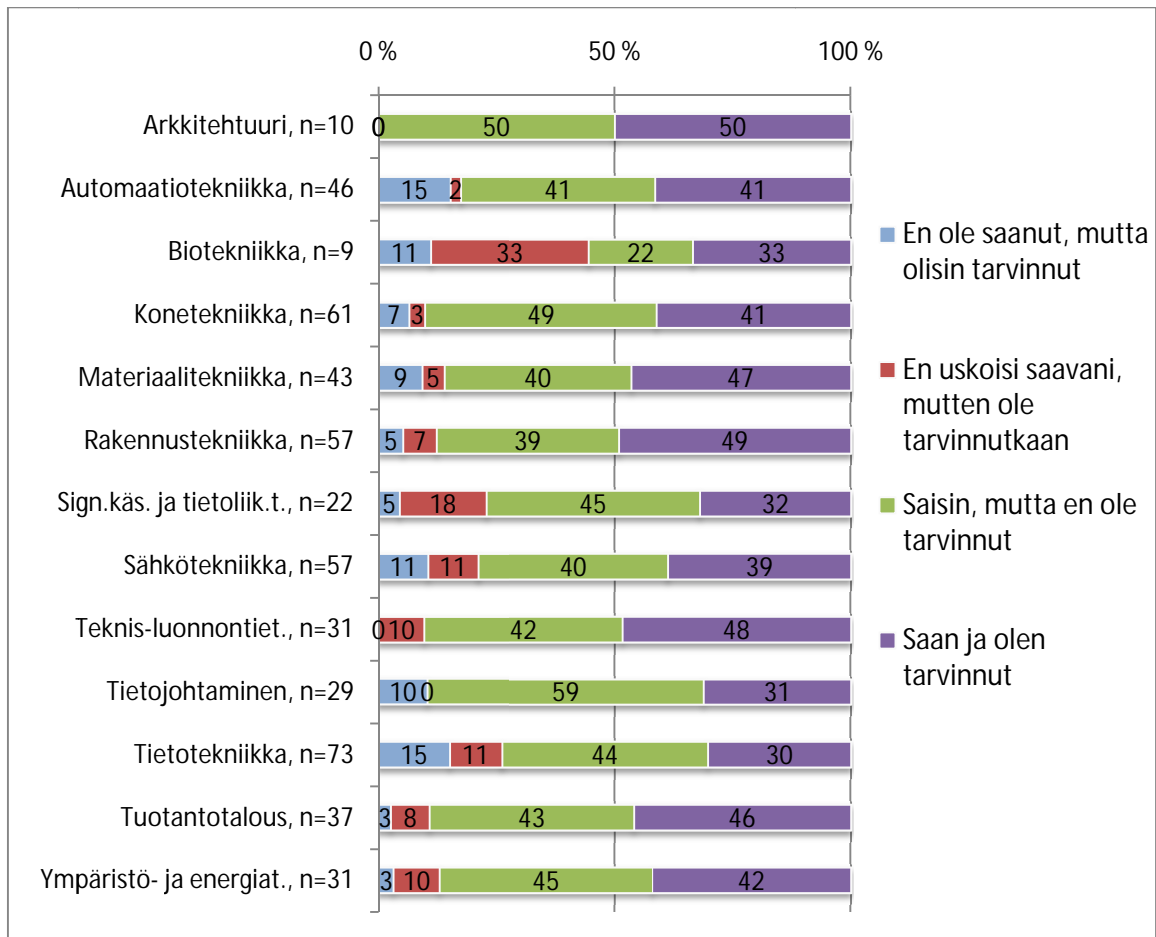
Sukupuolittain tarkasteltuna ohjaustarve ja käsitykset ohjauksen saatavuudesta on esitetty kuvassa 18.

Kuva 18. Ohjaustarve ja mielikuva ohjauksen saatavuudesta sukupuolittain tarkasteltuna.

Vastanneista miesopiskelijoista yhteensä 52 % ja naisopiskelijoista 50 % ei ole tarvinnut mielestään ohjausta opintoihinsa. Ohjausta tarvinneiden ja saaneiden määrässä ei ollut suurta eroa, miehistä 41 % ja naisista 40 % oli tarvinnut ja saanut TTY:llä ohjausta opintoihinsa liittyen. Miesopiskelijoiden arvio ohjauksen saatavuudesta oli hieman positiivisempi kuin naisopiskelijoiden, sillä miehistä yhteensä 15 % ja naisista yhteensä 20 % ei ollut joko saanut ohjausta tai ei uskonut saavansa ohjausta, jos sitä tarvitsisi.

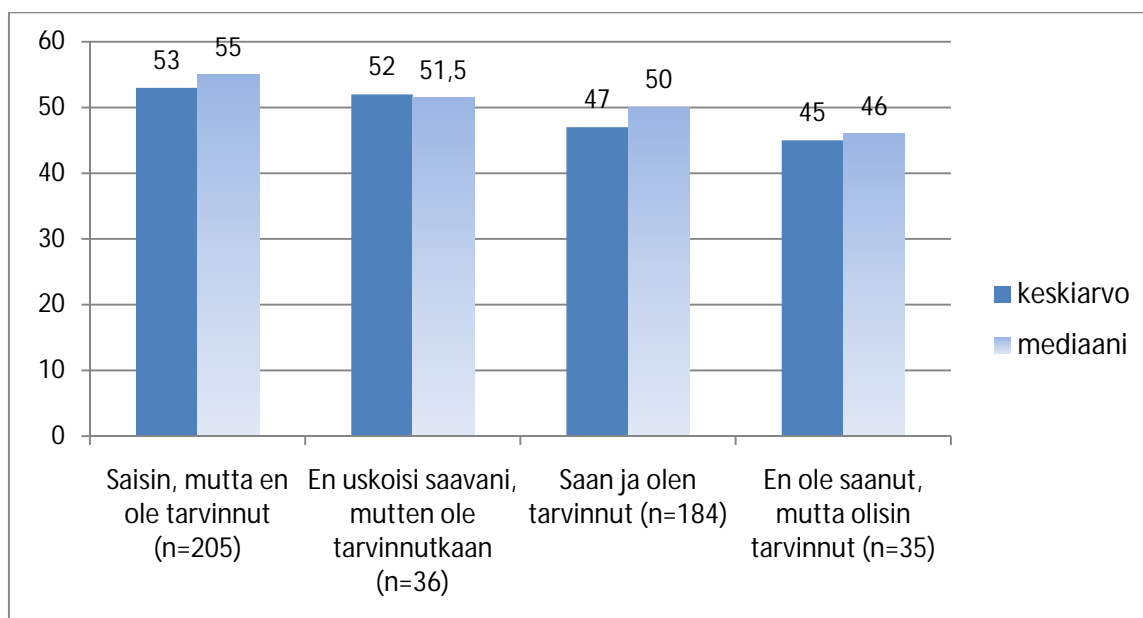
Koulutusohjelmittain tarkasteltuna vastaajien näkemykset ohjauksen saatavuudesta ja omasta ohjauksen tarpeestaan on esitetty kuvassa 19.

Kuva 19. Vastanneiden (n=506) arvio ohjauksen saatavuudesta TTY:llä ja omasta ohjaustarpeestaan vaihtoehtoisin tarkasteltuna.

Koulutusohjelmien välillä oli jonkin verran eroja siinä, minkä verran vastaajat olivat tarvinneet ja saaneet ohjausta. Tyytyväisimmät vastaukset tulivat arkkitehtuurin opiskelijoilta, joiden vastausmäärä tosin oli hyvin pieni. Automaatio- ja tietotekniikan koulutusohjelmissä kokemukset ohjauksen saatavuudesta olivat kaikkein kielteisimmät, molemmissa koulutusohjelmissä 15 % ilmoitti, ettei ollut saanut ohjausta, vaikka olisi sitä tarvinnut.

Kuvassa 20 on verrattu, kuinka paljon eri tavalla ohjaustarpeita kokeneet olivat ilmoittaneet suorittaneensa opintopisteitä edellisen lukuvuoden aikana.

Kuva 20. Vastaajien (n=460) arvio ohjaustarpeestaan ja ohjauksen saatavuudesta verrattuna heidän arvioonsa edellisenä lukuvuonna suorittamistaan opintopisteistä.

Sekä keskiarvoina että mediaaneina tarkasteltuna eniten opintopisteitä olivat suorittaneet ne opiskelijat, jotka arvioivat, että saivat tarvittaessa ohjausta opintoihinsa, mutta eivät ole sitä tarvinneet. Toiseksi eniten opintopisteitä olivat suorittaneet ne opiskelijat, jotka ollettivat, etteivät saisi ohjausta, mutta eivät olleet sitä mielestään tarvinneetkaan. Jonkin verran vähemmän opintopisteitä olivat saaneet ne opiskelijat, jotka olivat tarvinneet ja saaneet ohjausta ja vähiten opintopisteitä olivat saaneet suorittettua ne opiskelijat, jotka eivät olleet saaneet ohjausta, vaikka olisivat sitä mielestään tarvinneet.

4.2. Ohjauspalveluiden tunnettuus ja käyttö

TTY:llä on viime vuosina panostettu systemaattisesti opintojen ohjaukseen. Vuonna 2005 TTY:lle palkattiin sekä opintopsykologi että koulutusohjelmakohtaiset opetuksen suunnittelijat. Osa-aikaisia opintoneuvojia TTY:llä on työskennellyt jo 1990-luvulta lähtien, ja vuonna 2009 TTY:llä aloitti työskentelyn kokopäiväinen opinto-ohjaaja. Ohjaushenkilöstön lisäksi TTY:llä on kehitetty erilaisia opiskelijoille suunnattuja toimintoja ja tapahtumia. (Lukkari et al. 2009)

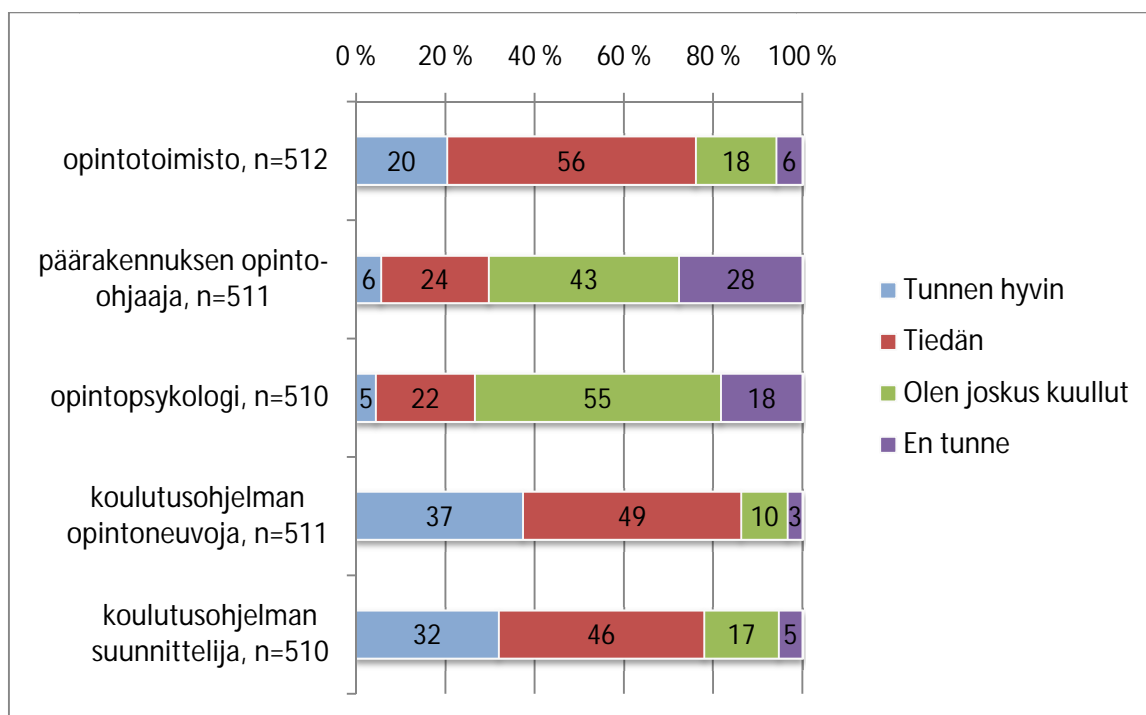
Kyselyssä selvitettiin avoimella kysymyksellä, mistä teekkari hakee ensimmäisenä apua ongelmien ilmaantuessa. Kysymykseen, mistä olet saanut tietoa TTY:n ohjauspalveluista, ei haluttu antaa valmiita vastauksia, jotta saataisiin selville opiskelijoiden oma näkemys asiaan. Kysymyksen yleisimmät vastaukset (n=317) on esitetty tärkeysjärjestyksessä kuvassa 21.

Kuva 21. Mistä olet saanut tietoa TTY:n ohjauspalveluista? -kysymyksen yleisimmin mainitut vastaukset tärkeysjärjestyksessä.

Vastausten perusteella teekkarit näyttäisivät hakevan tietoa eniten TTY:n opiskelijoiden omasta intranetistä, POPista. Tämä on myös se kanava, josta opiskelijoita ohjataan etsimään informaatiota ensimmäisenä. Kuvassa 21 esitettyjen tiedonhakukanavien lisäksi vastauksissa mainittiin myös laitosten henkilökunta, opintotoimisto, hitaasti eteneville opiskelijoille suunnattu Wiittä Waille -toiminta sekä ”puskaradio”. Yksittäisiä mainintoja saivat myös Anturi (Tampereen teknillisen yliopiston ylioppilaskunnan lehti) ja ylioppilaskunta, ensimmäisen vuoden opiskelijoille jaettavat esitteet, opinto-opas sekä luennot.

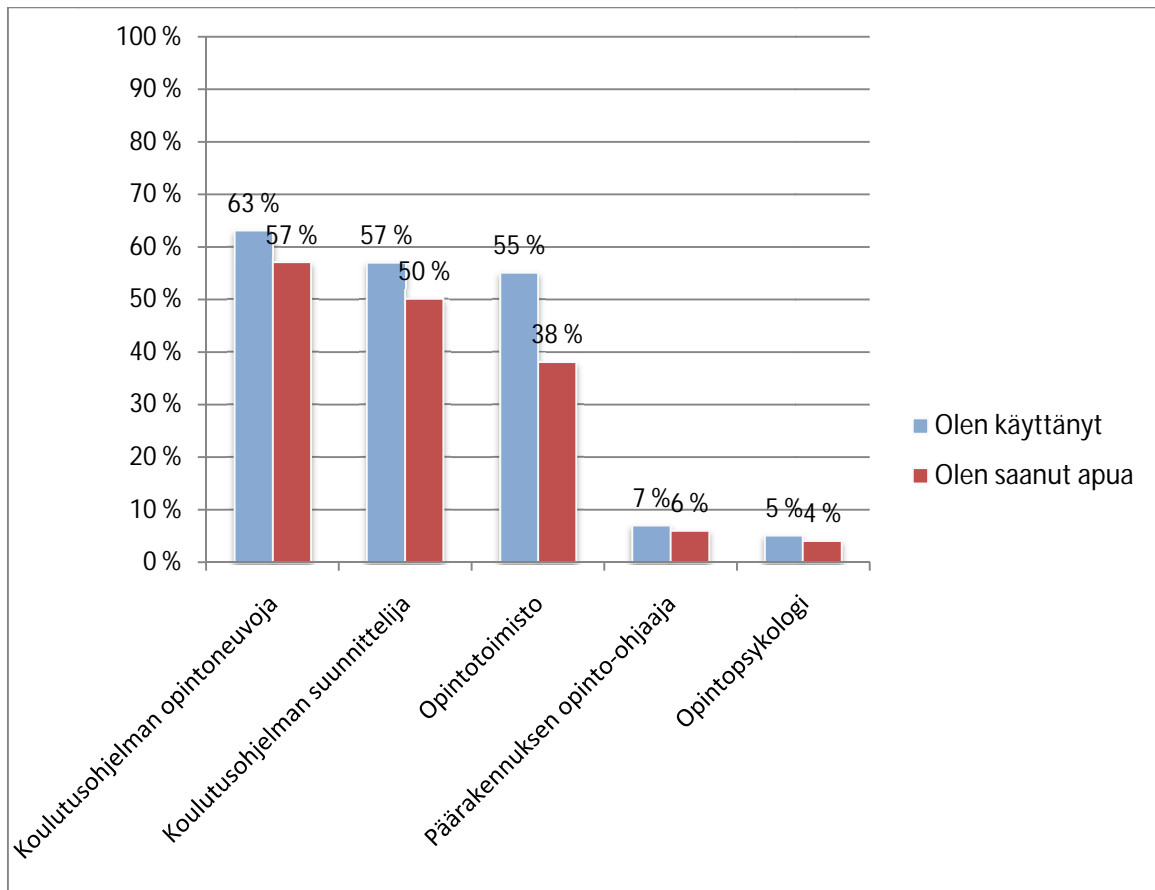
Jotta saataisiin selville, kuinka hyvin opiskelijat tuntevat erilaiset TTY:n ohjauspalvelut ja kuinka tyytyväisiä he ovat niihin palveluihin, joita ovat käyttäneet, kyselyssä esitettiin useita kysymyksiä ohjaukseen liittyen. Kysymykseen, kuinka hyvin vastaajat tuntevat TTY:n eri ohjaustahot, vastaukset jakaantuivat kuvan 22 mukaisesti.

Kuva 22. Vastaajien näkemys siitä, kuinka hyvin he tuntevat TTY:n eri ohjaustahot.

Parhaiten vastaajat tunsivat tai tiesivät TTY:n koulutusohjelmien opintoneuvojat, opintotoimiston sekä koulutusohjelmien suunnittelijat. Nämä kolme olivat ohjaustahoja, jotka lähes tai yli 80 % vastaajista tunsi tai ainakin tiesi. Vähiten tunnettuja olivat päärakennuksen opinto-ohjaaja sekä opintopsykologi. Vastaajista 28 % ilmoitti, ettei tunne päärakennuksen opinto-ohjaajaa ja 18 % ei tuntenut opintopsykologia. Opinto-ohjaajan vähäisempi tunnettuus saattaa selittyä osin sillä, että hän aloitti työskentelynsä vasta kyselyä edeltävänä vuonna.

Opiskelijoilta kysyttiin myös, mitä TTY:n palveluita he olivat käyttäneet ja kuinka moni oli saanut apua kyseisiltä tahoilta (kuva 23).

Kuva 23. Vastaajien TTY:n ohjauspalveluiden käyttö ja ohjaustahoilta saatu apu.

Kaikkien kyselyssä mainittujen TTY:n ohjauspalveluiden osalta palvelua käyttäneiden määrä oli jonkin verran suurempi kuin niiden määrä, jotka kokivat saaneensa kyseiseltä taholta apua. Opintotoimisto oli kuitenkin ainoa taho, jossa apua saaneiden määrä oli huomattavasti pienempi kuin palvelua käyttäneiden määrä; opintotoimiston palvelua oli käyttänyt 283 vastaajaa ja kuitenkin vain 195 ilmoitti saaneensa apua opintotoimistosta. Toisaalta opintotoimisto toimii muiden tehtäviensä ohella yhtenä väylänä lukuvuosi-ilmoittautumisille, joten esimerkiksi ilmoittautumislomakkeen jättäminen toimistoon voidaan nähdä palvelun käyttämisenä, johon ei pääsääntöisesti tarvitakaan apua.

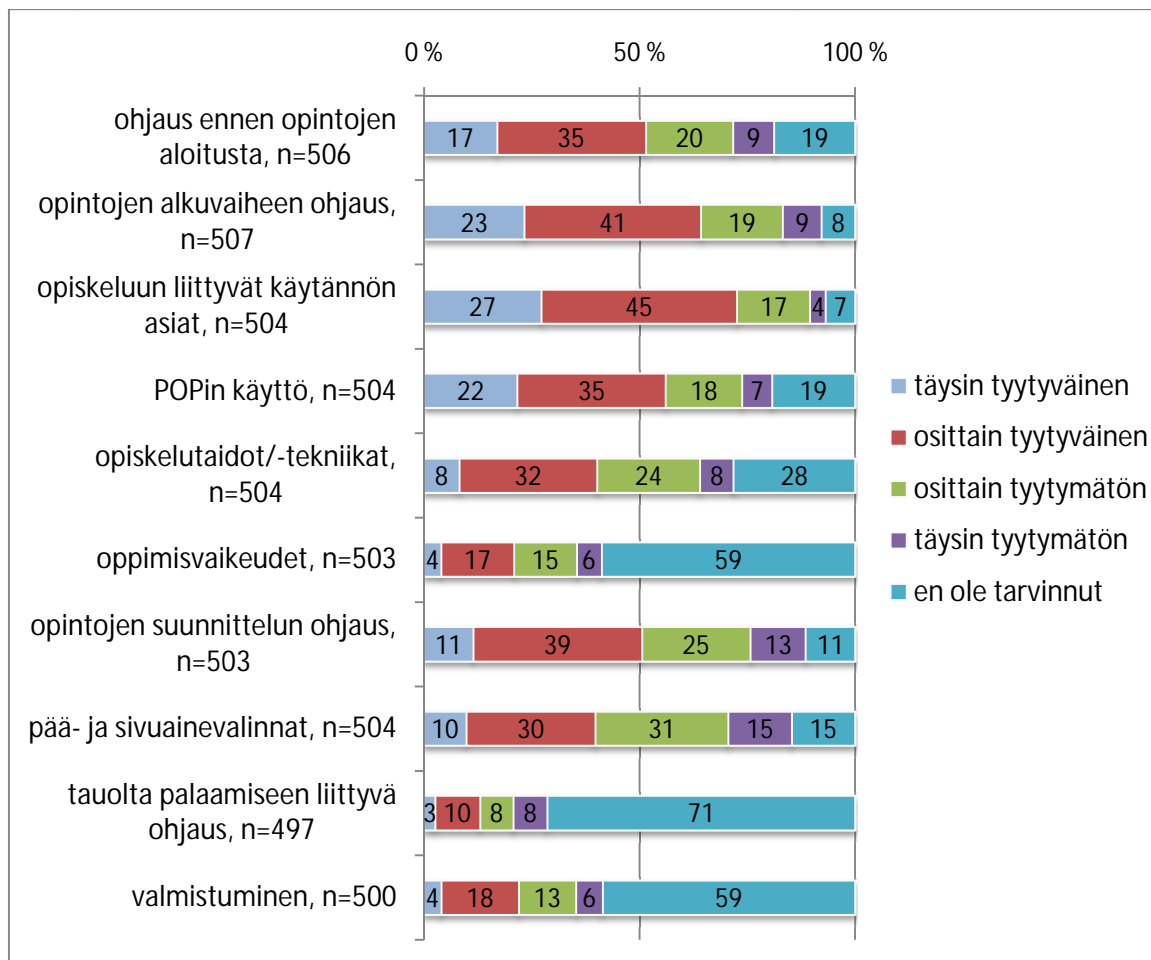
Ohjaustahoja arvioitaessa on syytä huomioida, että jotkut ohjauspalvelut ovat sellaisia, että niitä käyttää jokainen opiskelija ainakin jossain opintojensa vaiheessa, kun taas osaa eivät kaikki tarvitse. Jokaisen vuonna 2005 tai sen jälkeen opintonsa aloittaneen tulee esimerkiksi hyväksyttävä henkilökohtainen opintosuunnitelmansa (HOPS) koulutusohjelman suunnittelijalla. Sen sijaan opintopsykologin ja opinto-ohjaajan palveluita hakevat yleensä vain ne, jotka siihen kokevat erityistä tarvetta.

Kysymyksessä tiedusteltiin myös, kuinka moni oli saanut apua opintoihinsa Wiittä Waille-hankkeesta, joka on suunnattu kaikille TTY:n opiskelijoille, joiden opinnot ovat syystä tai toisesta viivästyneet. Vastaajista yhteensä viisi prosenttia (n=26) ilmoitti saaneensa apua Wiittä waille -hankkeesta.

4.3. Ohjauksen saatavuus opiskelun eri osa-alueilla

Useissa raporteissa on esitetty, että opintojen ohjaus keskittyy usein opintojen alku- ja loppuvaiheisiin, mutta opintojen keskivaihe jää helposti ohjaukselliseksi katvealueeksi. Opiskelijoilla on myös erilaisia ohjaustarpeita opintojen eri vaiheissa ja yksilöllisiä eroja siinä, missä määrin ohjausta kaivataan ja haetaan. (esim. Lukkari et. al. 2009, Moitus et al. 2001).

Ohjauksen eri vaiheisiin ja osa-alueisiin liittyen vastaajia pyydettiin arvioimaan tyytyväisyyttään kymmeneen eri kohtaan. Vastaukset on esitetty kuvassa 24.

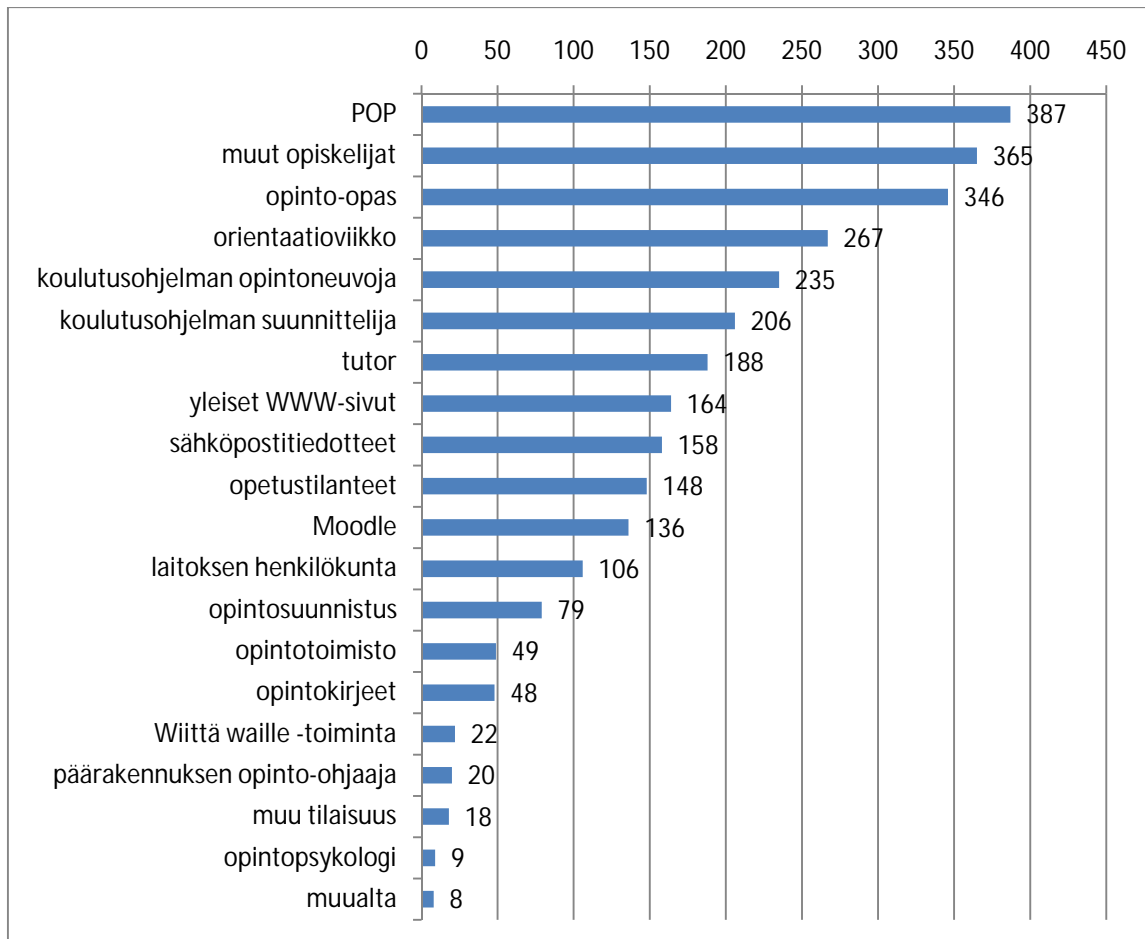

Kuva 24. Vastaajien tyytyväisyys ohjaukseen eri osa-alueilla.

Tyytyväisimpiä vastaajat olivat ohjaukseen opiskeluun liittyvissä käytännön asioissa, opintojen alkuvaiheen ohjaukseen sekä opiskelijaportaali POP:n käyttöön. Vähiten ohjausta vastaajat olivat tarvinneet tauolta palaamiseen, oppimisvaikeuksiin ja valmistumiseen liittyvissä asioissa, joihin kaikkiin selkeästi yli puolet vastanneista ei ollut tarvinnut apua ollenkaan. Viimeksi mainituin, valmistuminen, on toki luonnollista, sillä useat vastanneista eivät olleet vielä opinnoissaan DI-vaiheessa eivätkä siten suorittaneet vielä kandidaatintutkintoakaan. Eniten tyytymättömyyttä aiheutti pää- ja sivuainevalintoihin liittyvä ohjaus, johon oltiin useammin tyytymättömiä kuin tyytyväisiä. Myös opintojen suunnittelun ohjaukseen tyytymättömien joukko oli suhteellisen suuri.

Pääsääntöisesti miesopiskelijat olivat ohjauspalveluihin hieman naisia tyytyväisempiä. Ainoastaan opiskelijaportaali POPin käyttöön naisopiskelijat olivat miehiä tyytyväisempiä. Sekä mies- että naisopiskelijat olivat vähiten tarvinneet ohjausta tauolta palautumiseen, oppimisvaikeuksiin ja valmistumiseen liittyvissä asioissa. Sukupuolittain tarkasteltuna tyytyväisyysjakauma on esitetty liitteessä 3.

Opiskelijoita pyydettiin lisäksi rastittamaan ne tahot, joilta he kokivat *pääasiallisesti* saaneensa opiskeluun liittyvää apua opintojensa aikana. Vastausjakauma on esitetty kuvassa 25.

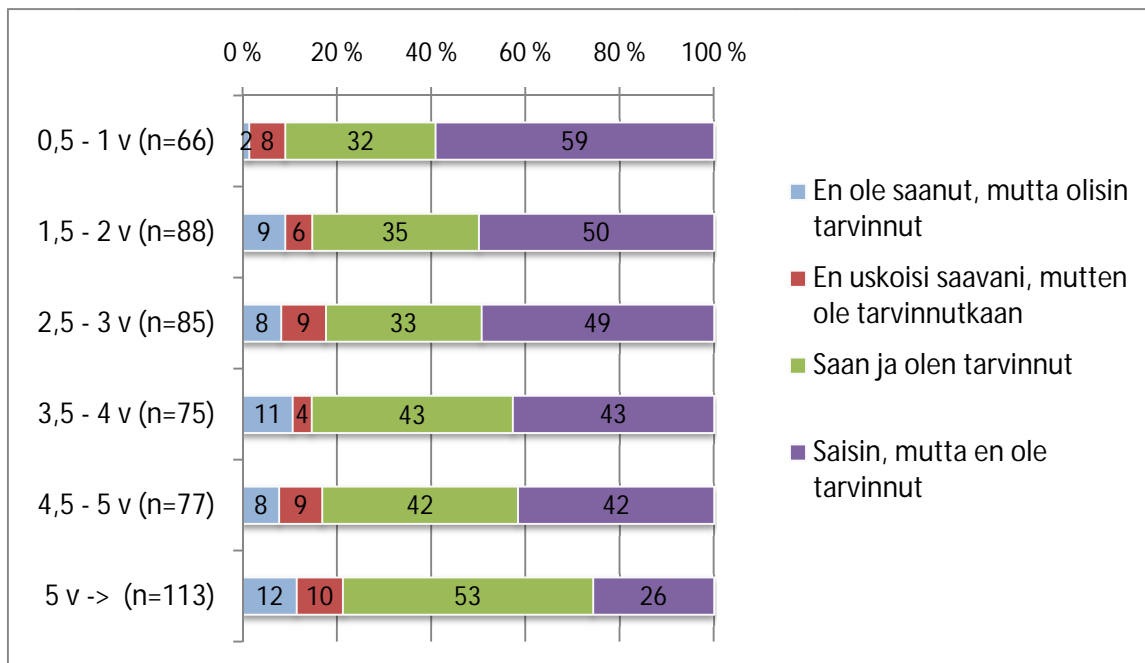
Kuva 25. ”Mistä olet *pääasiallisesti* saanut apua opiskeluun liittyvää apua opintojesi aikana?” (n=514)

Pääasiallisimmiksi opiskeluun apua antaneeksi tahoiksi vastaajat mainitsivat TTY:n opiskelijaportaali POP:n, muut opiskelijat sekä opinto-oppaan. Nämä saivat mainintoja yli kahdelta kolmasosalta vastaajista. Seuraavaksi eniten mainintoja saivat orientaatioviikko, koulutusohjelman opintoneuvoja sekä koulutusohjelman suunnittelija, jotka oli maininnut vähintään 40 % vastaajista. Vastauksissa ehkä yllättävintä oli ”muiden opiskelijoiden” merkitys toiseksi yleisimpänä avun lähteenä opintojen aikana. Tosin myös esimerkiksi Heinilän (2009) raportissa Tampereen yliopiston humanistisen tiedekunnan opiskelijat korostavat toisten opiskelijoiden avun merkitystä opintojen suunnittelussa.

4.4. Ohjaustarve ja ohjauspalveluiden käyttö opiskeluvuosittain tarkasteltuna

Aiemmissa tutkimuksissa on havaittu, että opintojen eri vaiheissa opiskelijoita askarruttavat erilaiset asiat ja myös neuvoa kysytään eri tahoilta. Esimerkiksi Penttisen & Falckin (2007) selvityksen mukaan opintojen alkuvaiheessa opiskelijat pohtivat eniten sivuainevalintoja ja tulevaa työuraa, keskivaiheilla erityisesti tulevaa työuraa ja loppuvaiheilla tulevaa työuraa ja oman asiantuntija-identiteetin rakentamista.

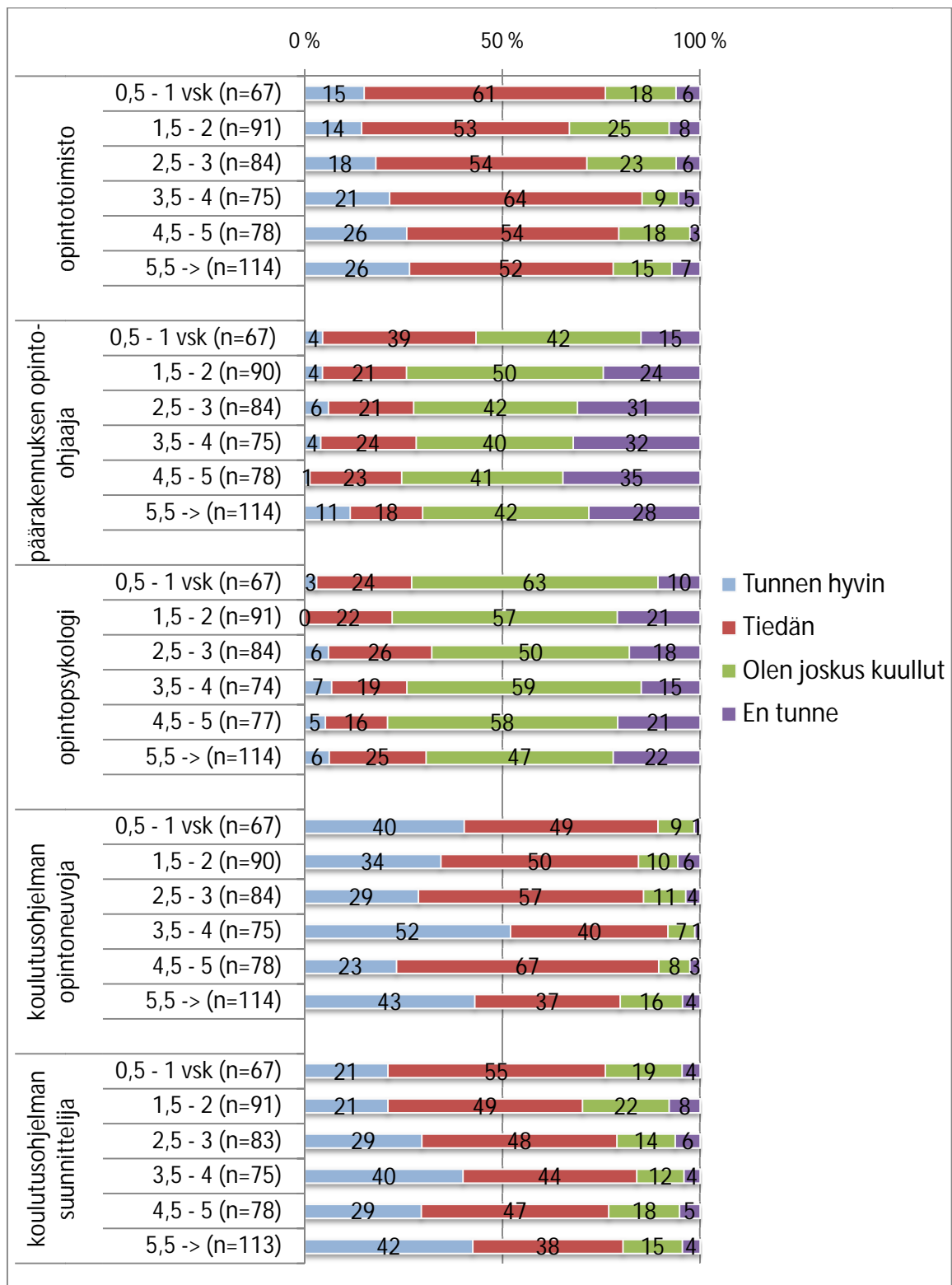
Tarkastellaan ensimmäiseksi, kuinka opintojen eri vaiheissa olevat opiskelijat arvioivat ohjauksen tarvettaan ja sen saatavuutta (kuva 26).

Kuva 26. Ohjaustarve opiskeluvuosittain tarkasteltuna.

Kuten kuvasta ilmenee, ohjauksen saatavuuteen suhtautuvat valtaosin myönteisesti niin opintojensa alkuvaiheessa olevat kuin pitempään opiskelleetkin. Ohjausta tarvinneiden ja saaneiden määrä kasvaa pikkuhiljaa opiskeluvuosien edetessä ja erityisesti ohjausta ovat hakeneet ja saaneet yli viisi vuotta opiskelleet, joista yli puolet (53 %) ilmoitti sekä tarvinneensa että saaneensa ohjausta opintoihinsa TTY:llä.

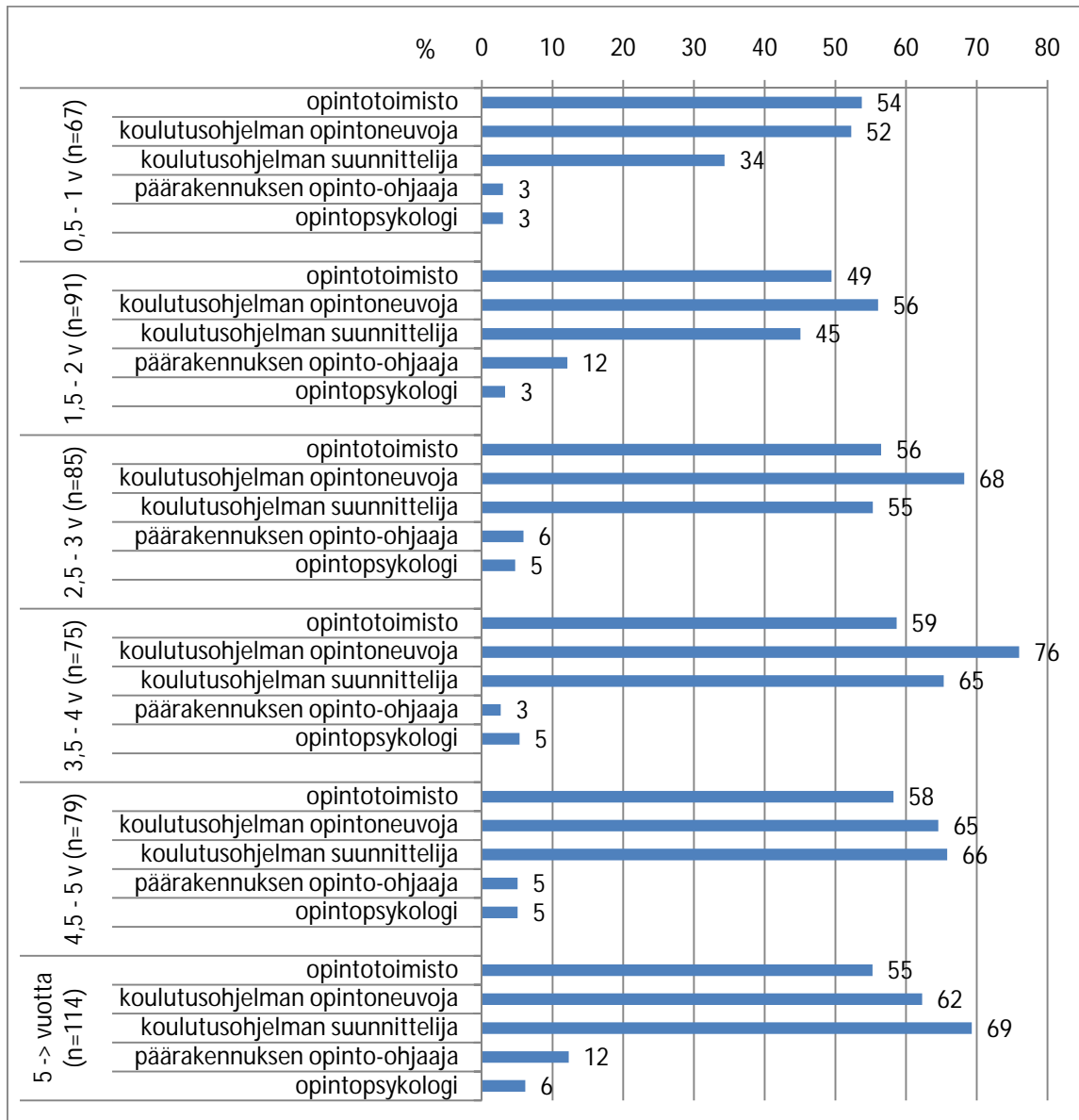
Seuraavassa tarkastellaan opiskelijakyselyn ohjauspalveluiden eri muotoihin liittyviä kysymyksiä vuosikursseittain. Kysymykseen ”Miten hyvin tunnet seuraavat TTY:n palvelut, vastaukset jakautuivat opiskeluvuosittain tarkasteltuina kuvan 27 mukaisesti.

Kuva 27. TTY:n ohjauspalveluiden tunnettuus opiskeluvuosittain tarkasteltuna.

Kuvasta 27 havaitaan, että riippumatta opintojensa vaiheesta, parhaiten opiskelijat tunsivat koulutusohjelman opintoneuvojan ja koulutusohjelman suunnittelijan. Nämä ovat myös ne tahot, jotka kaikki opiskelijat kohtaavat jo opintojen alkuvaiheissa.

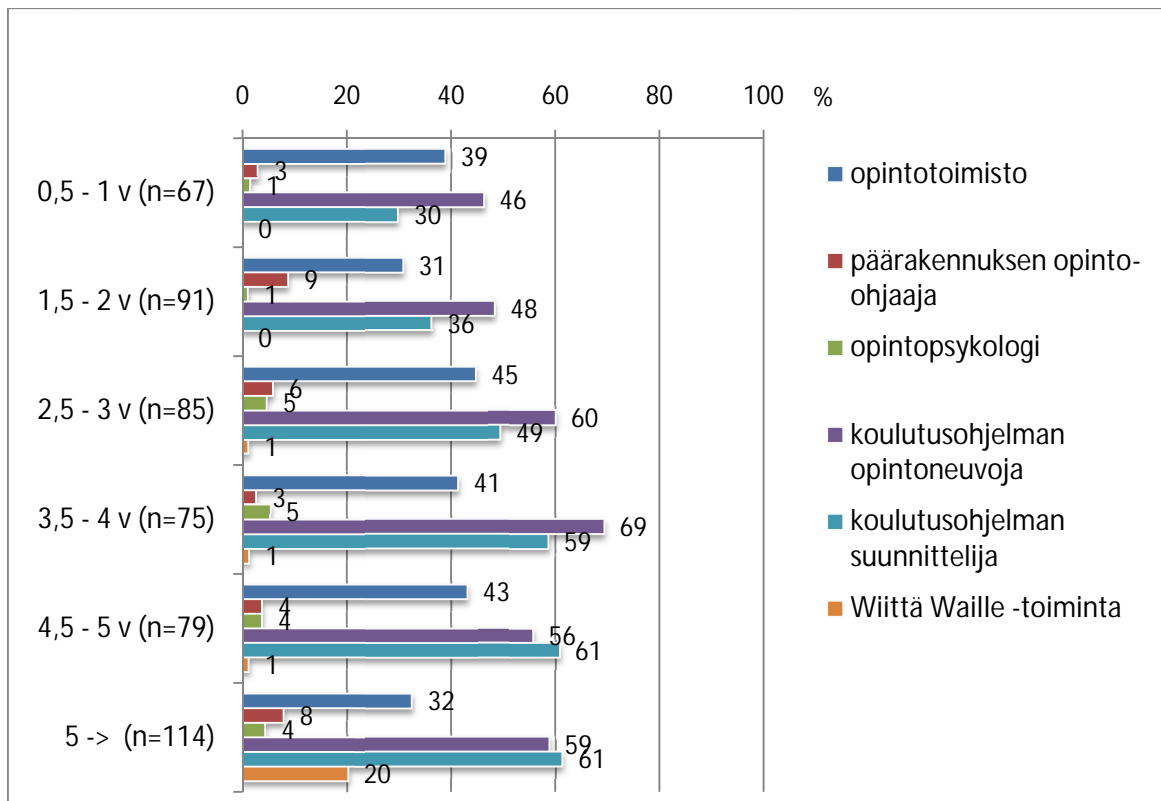
Kysymykseen ”Olen käyttänyt seuraavia TTY:n ohjauspalveluita” vastaukset jaoteltiin opiskelijan opiskeluajan mukaan ja tulokset on esitetty kuvassa 28.

Kuva 28. Opiskelijoiden käyttämät TTY:n ohjauspalvelut opiskelijoiden opiskeluajan mukaan jaoteltuina.

Kuvasta 28 voidaan havaita, että ensimmäisen vuoden opiskelijat ovat eniten tekemisissä opintotoimiston ja koulutusohjelman opintoneuvojan kanssa. Toisella ja kolmannella vuosikurssilla, jolloin opiskelijat laativat henkilökohtaisia opintosuunnitelmiaan, koulutusohjelman opintoneuvoja nousee tärkeimmäksi ohjauspalvelun antajaksi. Eniten opintoneuvojan palveluita käyttävät kuitenkin 3.–4. vuoden opiskelijat, joista 76 % ilmoitti käyttäneensä opintoneuvojan palveluita. On syytä huomata, että kysymyksessä ei tiedusteltu, mitä palveluita opiskelijat ovat käyttäneet edellisenä lukuvuotena vaan mitä palveluita he ovat käyttäneet *koko tähänastisena opiskeluaikanaan*.

Viimeiseksi opiskelijoita pyydettiin vielä rastittamaan kyselystä ne ohjaustahot, joilta he ovat saaneet apua opintoihinsa TTY:llä. Kun tätäkin tarkastellaan opiskeluvuosittain, saadaan kuvan 29 esittämä jakauma.

Kuva 29. TTY:n ohjaustahot, joista opiskelijat olivat saaneet apua opintoihinsa, tarkasteltuna opiskeluvuosittain.

Kuvasta 29 havaitaan, että mitä pitempään opiskelijat ovat ehtineet opiskella, sitä suurempi osa opiskelijoista ilmoittaa saaneensa opintoihinsa apua koulutusohjelman suunnittelijalta. Kysymyksessä ei tiedusteltu, missä vaiheessa opiskelija apua on saanut, joten kuviota tulee tulkita niin, että opiskelijat ovat saaneet mainitsemiltaan tahoilta apua koko tähänastisten opintojensa aikana. Yli viisi vuotta opiskelleilla valmistumista tukevan Wiittä Waille -hankkeen merkitys näkyy selkeästi vastauksissa.

4.5. Ohjauspalveluihin kohdistuneet tarpeet

Yhteensä 116 (23 % kaikista kyselyyn vastaajista) vastaajaa koki jääneensä ilman apua jossakin sellaisessa asiassa, johon olisi kaivannut ohjausta tai neuvontaa. Yhteensä avoimeen kysymykseen saatiin 131 vastausta – vastaajista 3 oli jättänyt tyhjän vastauksen ja 12 vastaajaa oli täysin tyytyväisiä ohjaukseen; osa koki, ettei ole jäänyt tarvitsemaan ohjausta tai neuvontaa missään yksittäisessä asiassa ja osa oli sitä mieltä, että apua on aina tarvittaessa saanut.

Kaikkeen on kyllä aina vastaus löytynyt.

Aina on saanut [apua], jos on jaksanut riittävän kauan etsiä.

Osa vastaajista mainitsi vastauksessaan useammankin kuin yhden yksittäisen asian. Ku-
vassa 30 on hahmoteltu kysymyksen vastausjakaumaa.

Kuva 30. Onko jotain, mihin olisit kaivannut ohjausta/neuvontaa, mutta et ole saanut? Avoimista vastauksista koottu vastausjakauma (n=131).

Eniten puutteita ohjauksessa tai neuvonnassa oli aineopintokokonaisuuksien eli pää- ja sivuainevalintaan liittyvissä tilanteissa (41 mainintaa). TTY:n koulutusohjelmissa on laajat – vaikkakin osittain rajatut – mahdollisuudet valita opiskelijalle itselleen sopiva aineopintokokonaisuus tutkintoon. Valinnanvapaus aiheuttaa tarpeen myös tiedolle, miten ainevalinnat vaikuttavat työllistyvyyteen ja miten eri ainevalinnat tukevat toisiaan. Ainevalintojen tueksi kaivataankin palautteen perusteella selvästi entistä enemmän ohjausta ja tietoa:

Haluaisin asiantuntijanäkökulman siihen, mitkä sivuaineen tukisivat pääainettani myös työllistymisen kannalta.

Kukaan ei ole missään vaiheessa kertonut, mitä materiaaliopin pääaineiden kanssa oikeastaan kannattaisi opiskella, jos haluaa esimerkiksi tutkijaksi tai toisaalta teollisuuteen. Olen joutunut itse selvittämään ja pääättelemään kyseiset asiat.

Neljän vuoden sisällä on maailma ehtinyt muuttua aika paljon ja tunne siitä, mitä kannattaisi lukea muuttuu jatkuvasti. Professoreilla/tutkijoilla/yritystyypeillä olisi tietoa tästä mutta aika hiljaista ollut sen tiedon leviäminen. Aika yksin ja tuurilla saa mennä. Omat kontaktit ja elämäkokemukset lähinnä ohjaavat eteenpäin. Entäs ne joilla ei ole niitä? Voin kuvitella, että aika vaikeata ohjata opintoja työelämän tarpeisiin.

Opiskelijoille pitäisi kertoa enemmän siitä mitkä opintokokonaisuudet tukevat hyvin toisiaan. Eli mitä sivuaineita kannattaisi valita minkäkin pääaineen kaveriksi.

Alkuvaiheessa opiskeluun ja opintoihin kaivattiin apua (16 mainintaa) erityisesti yliopisto-opiskeluun totuttelussa. Se, millaista opiskelu yliopistossa on, oli tullut monelle yllätyksenä ja moni olisi kaivannut tietoa muutoksesta jo ennen yliopistoon tuloa. Myös olemassa oleva käytäntö koettiin hyväksi, mutta kehitettäväkin osa löysi mm. tuutorinnista. Yleiset käytännöt, ainevalinnat ja erityisesti maisterivalinnan kautta yliopistoon päässeet tulisi vastaajien mukaan jatkossa ottaa paremmin huomioon alkuvaiheen orientaatioissa.

Ehkä erityisesti ensimmäisenä vuonna olisi kaivannut jotakuta, jolta olisi voinut kysyä kaikesta käytännön jutusta ja joka tuntuisi välittävän, miten pärjään. Muutos persoonattomaan yliopistoon 2.asteen oppilaitoksesta, jossa opettaja tuntee oppilaansa, oli aika suuri.

Yliopisto-opiskelu on aivan erilaista kuin esim. lukiossa. Näin ollen opintojen alkuvaiheen ohjaukseen tulisi panostaa todella paljon, että oppilaat saadaan täysillä mukaan. Itse en ensimmäisenä vuonna edes tiennyt kaikista ohjausmahdollisuuksista. Nämä asiat selvisivät vasta toisena vuonna.

Opintojen suunnittelu, lukujärjestykset ja henkilökohtaisen opintosuunnitelman teko (HOPS) oli aiheuttanut ongelmia vastaajille (14 mainintaa). TTY:lla on panostettu opiskelujen suunnitelmallisuuteen viime vuosina ja esimerkiksi HOPS:n laatiminen sekä kandidaatin että DI-tutkintoon tuli pakolliseksi vuodesta 2005 lähtien. HOPS:n laatimiseen on saatavilla apua ja laadittu HOPS tulee hyväksyttävä, jolloin viimeistään epärealistisiin tai virheellisiin (tutkintorakenteen vastaisiin) suunnitelmiin puututaan. Kyselyyn vastaajista suuri joukko on kuitenkin aloittanut opintonsa jo ennen uusien tapojen käyttöönottoa, joten heille HOPS ei ole ollut pakollinen, joskin suositeltava. Vastauksista käykin ilmi, että myös opiskelijat ovat huomanneet avun saatavuuden parantuneen aiemmasta:

Opintojen suunnittelussa. Tilanne taitaa kyllä olla nykyisin parempi kuin silloin, kun minulla oli ongelmia.

Myös opinnäytetöiden aloitus ja aiheen valinta olivat aiheuttaneet ongelmia (12 mainintaa), samoin muualla suoritettujen opintojen (vaihto-opiskelu, JOO -opiskelu eli joustava opinto-oikeus, opiskelu muualla Suomessa) hyväksyttäminen TTY:n tutkintoon (11 mainintaa). Opinnäytetöiden aloituksen helpottamiseksi TTY:llä joissain koulutusohjelmissa kandidaatintyöt suoritetaan seminaarimuotoisella kurssilla, jossa ohjausta annetaan ryhmissä aihevalinnasta lähtien valmiisiin töihin asti. Käytännöt eri koulutusohjelmissa vaihtelevat kuitenkin suuresti. Ongelmat muualla suoritettujen opintojen hyväksyttämistä tutkintoon on havaittu ja parhaillaan uutta, opiskelijalle helpompaa toimintatapaa ollaan ottamassa käyttöön.

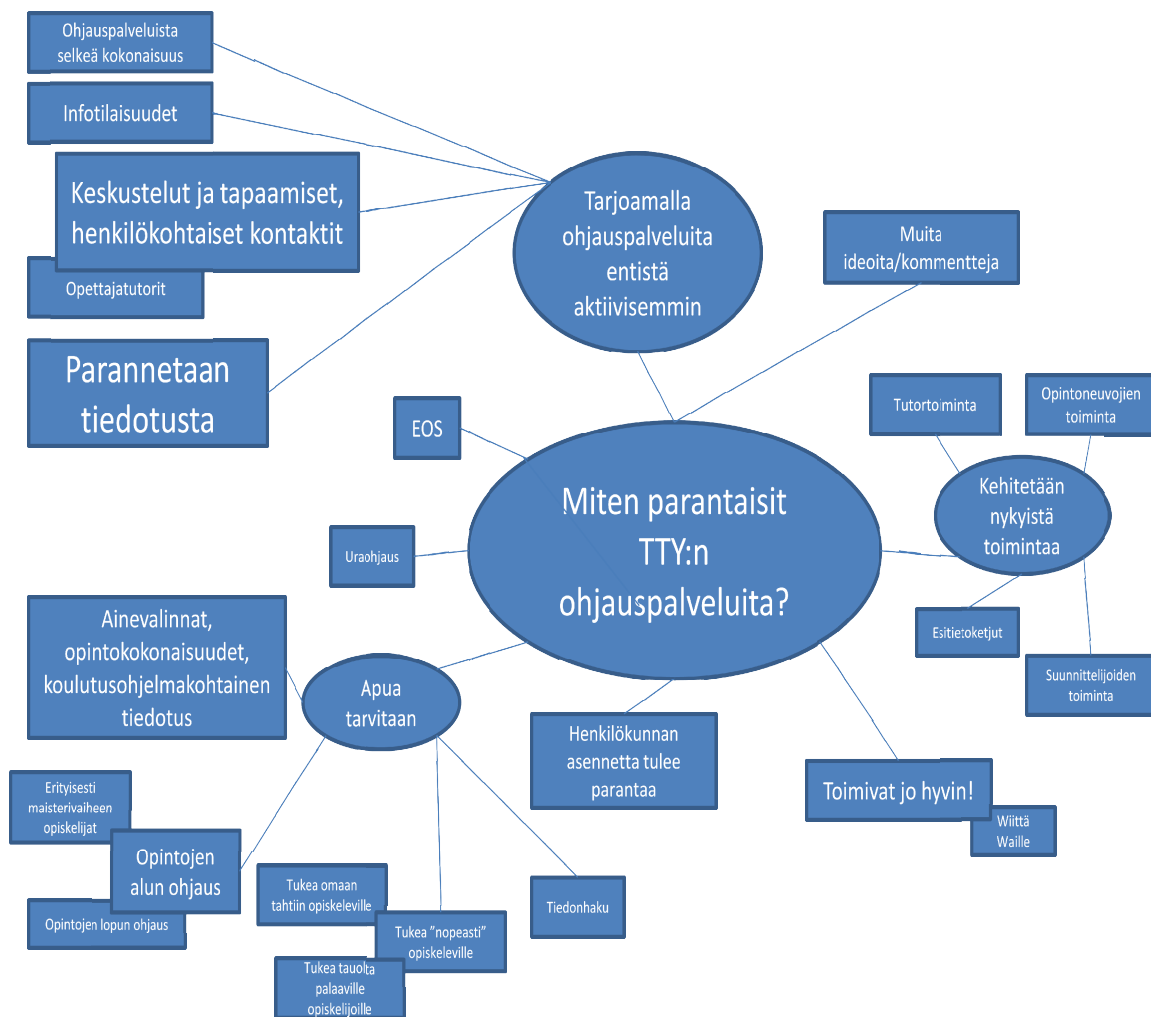
Kymmenessä vastauksessa mainittiin puutteet opiskelutekniikan opetuksessa. Vastaajat katsoivat, että yliopiston olisi hyvä keskittyä ohjaamaan ja neuvomaan uusia opiskelijoita erilaisten opiskelutekniikoiden ja -taitojen kehittämisessä.

Yhtenä suurimmista opiskelutekniikka, koska lukiosta selvisi kursseista hyvillä arvosanoilla lukemalla tenttiä edeltävänä iltana koko tenttialueen kirjasta kerran läpi, mutta sama ei toimi yliopistossa. Koska asiakokonaisuudet ovat laajempia ja opiskelutahti nopeampi kuin lukiossa, aikani ei yksinkertaisesti riitä omaksumaan uusia asioita haluamalla syvyydellä.

Muutammat vastaajat tunsivat myös tarvitsevänsä yliopiston ohjaukseen lisää henkilökohtaisempia kontakteja, tietoa tutkintorakenteesta sekä uraohjausta. Joitain kommentteja vastauksissa esitettiin yksittäisten opintojaksojen kehittämiseksi sekä tutkintouudistuksen tuomien myllerrysten, valmistumisvaiheen byrokratian ja koulutusohjelman vaihdon aiheuttamista ongelmista. Uraohjauksen puutetta kiteyttää seuraava kommentti:

En ole saanut juuri mitään tietoa erilaisista uramahdollisuuksista kuin sattumalta joiltain vierailijaluennointsijoilta.

Kysymykseen ”Miten parantaisit TTY:n ohjauspalveluita?” saatiin 136 vastausta. Kuvassa 31 on vastauksista koottu miellekartta. Vastaajien mukaan TTY:n ohjauspalveluita tulee parantaa ennen kaikkea parantamalla tiedotusta jo olemassa olevista palveluista. Tiedottamisessa olisi myös vastaajien mukaan eduksi, mikäli olemassa olevista ohjauspalveluista muodostettaisiin selkeä kokonaisuus. Kokonaisuuden muodostamiseen pyritään nykyisin syksyisin julkaistavalla Navigaattori-oppaalla, jossa kerrotaan lukuvuosittain TTY:n neuvontapalvelut opiskelijoille. Opas on jaossa kaikissa TTY:n ohjauspalveluissa sekä palveluaulassa ja sen lisäksi opas jaetaan uusille opiskelijoille. Tulevaisuudessa Navigaattori-oppaan tehostettua jakoa vanhemmille opiskelijoille tulee vastausten perusteella miettiä tarkemmin.

Kuva 31. Miten parantaisit TTY:n ohjauspalveluita? Avoimista vastauksista koottu miellekartta.

23 vastaajaa toivoo TTY:n parantavan ohjauspalveluitaan tarjoamalla aktiivisesti mahdollisuutta keskustelulle/tapaamiselle henkilökunnan kanssa. Ratkaisuvaihtoehdoksi tarjotaan muun muassa opettajatutorointia. Tulevaisuudessa toivotaan järjestettävän myös nykyistä enemmän infotilaisuuksia koskien esimerkiksi opintokokonaisuuksia ja koulutusohjelmien sisältöä. Jokaiselle vuosikurssille ehdotettiin myös pidettäväksi oma aloitusinfo syksyllä, jossa kerrattaisiin ajankohtaiset asiat.

Ottaisin mukaan jotain "kehityskeskustelu"-tyyppistä: ainakin silloin, jos ongelmia käy ilmi (esim. opintopisteitä ei tule riittävästi), olisi hyvä, jos pyydetäisiin keskustelemaan tilanteesta ja siitä, miten koulu voisi opiskelijan tilanteessa auttaa, ja mitä opiskelijan itsensä kannattaisi tehdä. Tämä toki pitäisi toteuttaa niin, ettei sitä koettaisi rangaistuksena - vaan päinvastoin opiskelijoita palvelevana etuoikeutena, jota monella muulla yliopistolla ei Suomessa ole. Keskustelukumppanina pitäisi olla oman koulutusohjelman henkilökuntaa tai yleisiä opintoneuvoja, ei mitään toisen tai kolmannen vuoden opiskelijaa, joka on itsekin asioista pihalla.

Voisi olla jokin esim. tukihenkilö jolta kysellä ja joka valvoo opintojen etenemistä puolivuositain tms.

Olisi hyvä, jos jokaisella vuosikurssilla olisi jokin vapaaehtoinen luento vaikka heti syksyllä, että mitä kaikkea kyseisellä vuosikurssilla tulisi tietää.

Infotilaisuus, jossa eri laitokset esittäytyvät ja kertovat kurseistaan tjms.

Enemmän valmistuneiden kertomuksia omista työtehtävistään.

Vastaajat kehittäisivät TTY:n ohjauspalveluita lisäämällä ohjausta sekä ainevalintoihin että alkuvaiheen opiskeluun. Myös tukea omaan tahtiin opiskeleville toivottiin lisättävän. Kehitysideat vastaavat täysin kysymyksessä ”Onko jotain mihin olisit kaivannut ohjausta/neuvontaa, mutta et ole saanut?” esiin tulleita ongelmakohtia.

Nykyisen toiminnan kehittämiseksi ehdotettiin suunnittelijoiden ja opintoneuvojien päivistysaikojen lisäämistä sekä sähköpostitse tapahtuvan asioinnin nopeuttamista. Tutor-toiminnan toivottiin jatkuvan pidemmälle keväälle ja keskittyvän entistä enemmän vain opiskeluinfoon.

12 vastaajaa oli sitä mieltä, ettei parannettavaa ohjauspalveluista löydy ja olemassa olevat palvelut ovat toimivia. Opettajien saaminen mukaan toimintaan olisi kuitenkin yksittäisten vastaajien mukaan jatkossa tavoittelemisen arvoista.

Mielestäni homma toimii hyvin, kun osaa kysyä ja etsiä. Ei luulisi olevan vaikeata korkeakouluopiskelijan ottaa asioista itse selvää.

Ohjauspalvelut sinällään toimivat hyvin, mutta opettajien saaminen mukaan ohjaukseen ei. Toisaalta opettajilla ei tällä hetkellä tunnu olevan ylimääräistä aikaa, joten heiltä ei oikein voi vaatiakaan ohjausta muiden töiden oheen.

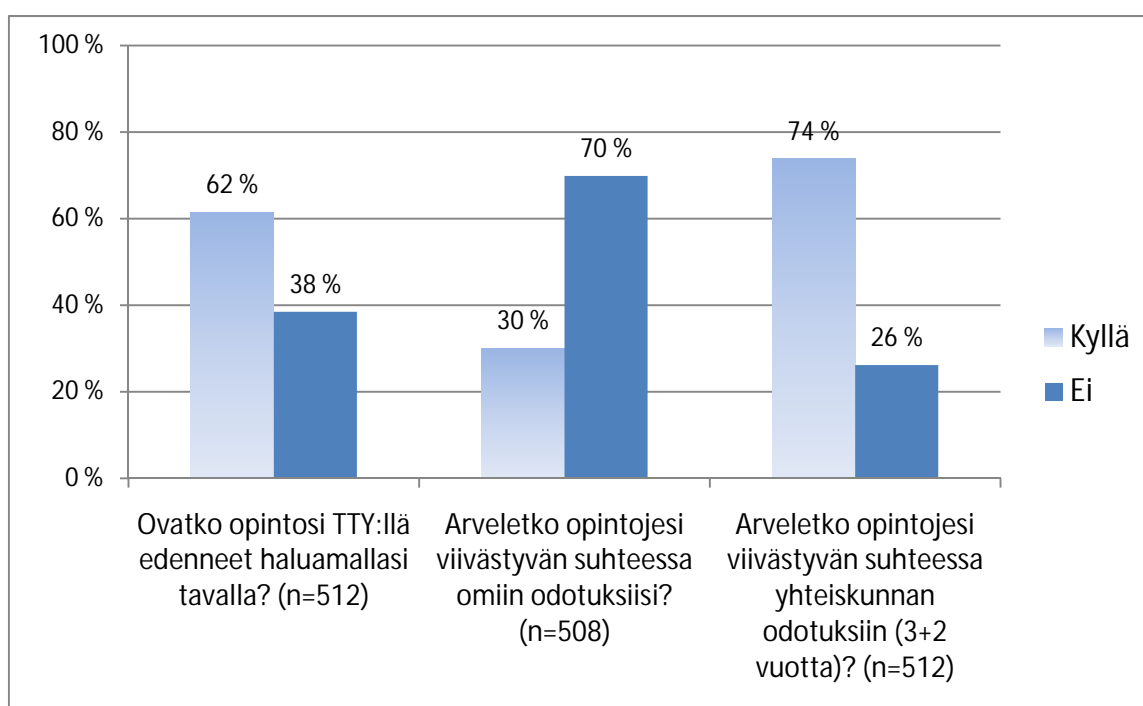
Mielestäni nyt jo palveluita on tarjolla ihan hyvin ja niistä on tiedotettu tarpeeksi, joten jos tarvitsisin ohjausta, tietäisin mistä sitä voin saada.

5. OPINTOJEN ETENEMINEN JA YHTEISKUNNAN ODOTUKSET

Vuonna 2005 voimaantulleen tutkintorakennemuutoksen yhtenä tavoitteena on lyhentää opiskeluaikojia niin, että ylempi korkeakoulututkinto voitaisiin ja tulisi suorittaa viidessä vuodessa eli käytännössä 60 opintopisteen vuositahtilla (Opetusministeriö 2002). Uusimmat tutkimukset ovat kuitenkin osoittaneet, että tutkintouudistuksen tavoite lyhentää opintoaikoja on jäänyt toteutumatta ja johtanut pahimmillaan jopa opintoaikojen venymiseen (Niemelä et al. 2011).

Yhteiskunnan asettama viiden vuoden tavoiteaika valmistumiselle ei kuitenkaan välttämättä vastaa opiskelijoiden itse itselleen asettamia tavoitteita. Jotta saataisiin kartoitettua opiskelijoiden näkemyksiä siitä, kuinka hyvin he ovat opinnoissaan edenneet omiin ja yhteiskunnan asettamiin tavoitteisiin nähden, heitä pyydettiin vastaamaan kysymyksiin

- ”Ovatko opintosi TTY:llä edenneet haluamallasi tavalla?”
- ”Arveletko opintojesi viivästyvän suhteessa omiin odotuksiisi?”
- ”Arveletko opintojesi viivästyvän suhteessa yhteiskunnan odotuksiin (3+2 vuotta)?”.

Kuva 32. Vastaajien arvio omien opintojensa etenemisestä.

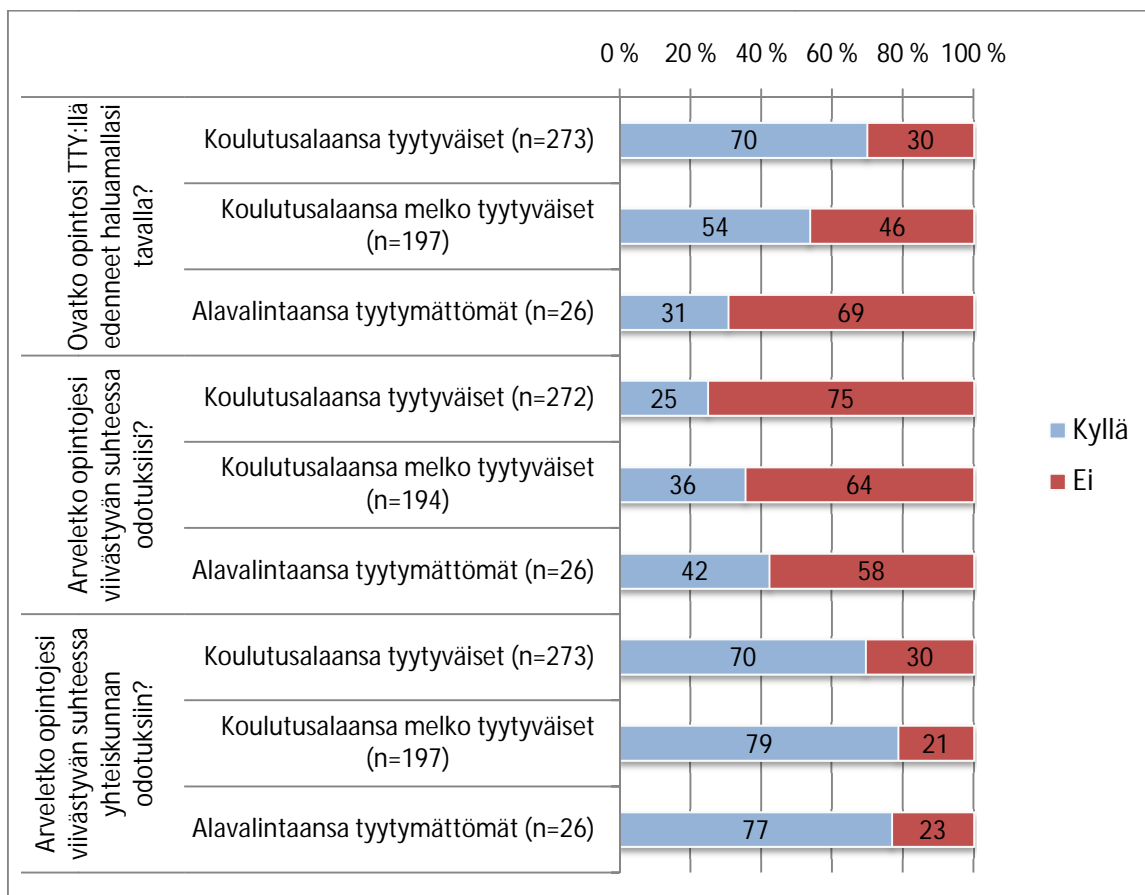
Vastaajista 62 % (n=315) arvioi opintojensa TTY:llä edenneen heidän haluamallaan tavalla. Vielä suurempi osa oli tyytyväinen opintojen etenemiseen suhteessa heidän omiin odotuksiinsa, sillä 70 % vastanneista (n=355) vastasi kieltävästi kysymykseen ”arveletko opintojesi viivästyvän suhteessa omiin odotuksiisi?”. Sen sijaan yhteiskunnan odotukset arvioitiin selkeästi vaativammiksi kuin omat odotukset, koska peräti 74 % (n=378) vastaa-

jista arvioi, että heidän opintonsa tulevat viivästymään suhteessa yhteiskunnan odottamaan valmistumisaikaan.

Tulos tukee aiempia havaintoja siitä, että tekniikan alan yliopisto-opiskelijoista lievä enemmistö suhtautuu opintomenestykseensä myönteisesti. Esimerkiksi Erkkilän & Koivukankaan (2010, 42) selvityksessä noin 57 % tekniikan ylioppilaista piti opintomenestystään suhteessa omiin tavoitteisiinsa joko odotusten mukaisena tai parempana.

5.1. Tyytyväisyys omaan koulutusalaan ja opintojen etenemiseen

Kuvassa 33 on verrattu, miten eri tavoin koulutusalaansa tyytyväiset opiskelijat ovat arvioineet tyytyväisyyttään opinnoissaan etenemiseen.

Kuva 33. Vastaajien tyytyväisyys koulutusalaansa ja arvio opinnoissaan etenemisestään.

Kuvasta 33 havaitaan, että mitä tyytyväisempiä vastaajat ovat olleet omaan koulutusalaalavalintaansa, sitä tyytyväisempiä he ovat olleet myös opinnoissaan etenemiseensä. Huomattavaa on kuitenkin, että kaikissa vastaajaryhmissä enemmistö vastaajista arveli, etteivät heidän opintonsa tule viivästymään suhteessa heidän omiin odotuksiinsa, mutta yhtä lailla kaikissa ryhmissä enemmistö vastaajista arveli, että heidän opintonsa tulevat viivästymään suhteessa yhteiskunnan odotuksiin.

Kysymyksen, ”Ovatko opintosi TTY:llä edenneet haluamallasi tavalla” vaihtoehtoon ”ei, miksi ei”, saatiin 178 avointa vastausta. Tulosten analysoimisen apuna on käytetty Oulun yliopiston Valtti-hankkeen selvityksessä (Liimatainen et al. 2010) *Viivästynyt? Minäkö? Opiskelijoiden näkemyksiä opintojen viivästymisestä, työelämästä sekä opiskelusta korkeasteella* esiteltyä listaa erilaisista viivästymisen syistä. Taulukossa 1 esitetään TTY:n kyselyn tulokset verrattuna Valtti-hankkeen tuloksiin. Huomattavaa on, että vastaajien profiili oli erilainen; Valtti-hankkeen kysely oli rajattu opiskelijoille, joiden opintopistekertymä oli vähäinen tai opinnäytetyö puuttui. Myös kysymyksen asettelussa oli eroja:

- Valtti -hankkeen kyselyssä vastaajalle on annettu lista erilaisista väittämistä viivästymisen syiksi, joista vastaaja on voinut valita sopivimmat.
- tämän raportin kyselyssä vastaajilla on puolestaan ollut mahdollisuus kertoa kokemuksistaan, miksi opinnot eivät ole edenneet opiskelijan haluamalla tavalla, avoimessa tekstikentässä.

	Ovatko opintosi edenneet haluamallasi tavalla – miksi ei? (Väittämät opintojen viivästymisen syiksi)	TTY:n kyselyssä sanallisissa vastauksissaan %:a vastaajista maininnut etenemisen esteeksi (%)	Valtti-hankkeen kyselyn tulokset: Yliopiston vastaajien viivästymisen syyn väittämien <i>tärkeysjärjestys</i>
1	Työssäkäynti	18,5	1
2	Opiskelumotivaation puute	18,0	2
3	Opintojen järjestämiseen liittyvät asiat	11,8	9
4	Jokin muu syy	11,8	15
5	Opinnäytetyön viivästyminen	7,9	8
6	Laiskuus	7,3	3
7	Henkinen hyvinvointi (esim. jaksaminen)	6,2	4
8	Opiskeltavat asiat ovat vaikeita	6,2	24
9	Ohjauksen puute	5,1	6
10	Vaikeudet tiettyjen oppiaineiden opiskelussa	5,1	22
11	Perhe-elämä, ihmissuhteet	2,8	5
12	Vaikeudet suunnitella ajankäyttöä	2,8	12
13	Puutteelliset opiskelutaidot	2,8	17
14	Fyysinen terveydentila	2,8	21
15	Taloudelliset vaikeudet	2,2	11
16	Opiskelu on kuormittavaa Opiskelupaikkakunnan ulkopuolella	1,7	19
17	asuminen	1,7	16
18	Muu kuin tutkintoon liittyvä opiskelu	1,7	20
19	Vaikeudet toteuttaa suunnitelmia	0,6	10
20	Epävarmuus työllistymisestä	0,6	18
21	Myöhäinen valvominen / juhliminen	0,6	25

Taulukko 1. Avoimista vastauksista koottu taulukko etenemisen esteistä tärkeysjärjestyksessä. Prosenttiluvut kertovat, miten moni kysymyksen vastaajista on maininnut ko. syyn. Sama vastaaja sai mainita useampia syitä. Vertailun vuoksi taulukossa on esitetty myös Valtti -hankkeen (Liimatainen et al. 2010) tulokset tärkeysjärjestyksen osalta samankaltaiseen kysymykseen. Harmaalla ja vihreällä on korostettu asiat, joissa TTY:n tulokset poikkeavat selvästi Valtin tuloksista.

Tässä kyselyssä korostetussa asemassa opintojen odotettua tai toivottua hitaampaan etene- miseen nousevat opintojen järjestämiseen liittyvät asiat. Sanallisissa vastauksissa tulee vahvasti ilmi sekä tutkintouudistuksen että TTY:llä vuosina 2005 (neljästä periodista siirryttiin viiteen periodiin) ja 2010 (siirryttiin takaisin neljään periodiin) suoritettun perio- diuudistuksen vaikutukset opintojen suunnitteluun ja suorittamiseen. Ymmärrettävää on, että opiskelijoille uudistukset aiheuttavat suunnitelmien muutoksia ja vaativat kykyä so- peutua uuteen.

Järjetön pakotettu tutkintorakenteen muutos hidastutti opintoja, koska suunnitelmat menivät uusiksi: osa käydyistä kursseista muuttui hyödyttömiksi ja tilalle tuli huomattavasti lisää pakkopullaa "peruskurssien ja esim. kandin muodossa".

Viiden periodin järjestelmä teki aikatauluista liian tiukkoja.

5.2. Eri tavoin edistyneiden suhtautuminen yhteiskunnan odotuksiin

Jotta saataisiin selvitettyä, kokevatko opiskelijat yhteiskunnan vaatimukset epärealistisina, vai onko heidän oma tavoitetasonsa vain vaatimaton, verrattiin opiskelijoiden opiskelu- nopeutta heidän arvioonsa etenemisestään. Kaikkiaan 467 opiskelijaa oli vastannut sekä kysymyksiin tyytyväisyydestä opintojensa etenemiseen ja arvioon viivästymisestä että il- moittanut arvion edellisen vuoden opintopistekertymästään.

Ne opiskelijat, jotka arvelivat, että heidän opintonsa eivät tule viivästymään suhteessa yhteiskunnan odotuksiin (n=127) olivat edellisenä lukuvuotena suorittaneet ilmoituksensa mukaan keskimäärin 60 opintopistettä eli juuri valtakunnallisen minimitalon verran. Sen sijaan ne opiskelijat, jotka arvelivat, että heidän opintonsa tulevat viivästymään suhteessa yhteiskunnan odotuksiin (n=340), olivat arvionsa mukaan suorittaneet luku- vuonna 2009–10 keskimäärin 46 opintopistettä. Toisaalta kuitenkin 29 % niistäkin opis- kelijoista, jotka arvelivat opintojensa viivästyvän suhteessa yhteiskunnan odotuksiin, oli suorittanut edellisenä lukuvuonna 60 opintopistettä tai enemmän.

Arviot siihen, miksi opinnot tulevat viivästymään suhteessa yhteiskunnan odotuksiin, vaihtelivat suuresti:

Haluan pitkittää opintoaikaani hieman, koska en näe järkeä valmistua työttömäksi laman aikana. Valmistun DI:ksi kunhan lama loppuu.

Haluan työkokemusta alalta ennen diplomityön aloittamista. Aion lähteä myös vaihtoon.

Olen ollut mukana opiskelijatoiminnassa enkä ole ihan kaikkia kursseja suorittanut silloin kuin ne on suunniteltu. Tulen valmistumaan 5,5-6 vuodessa, joten minua se ei häiritse.

Opiskelumotivaatio oli aluksi hukassa ja jotkut opintojaksot ovat haastavia ja työläitä.

Pitänyt käydä töissä, kun valtion opintotuki ei ole riittävä, enkä saa kotopuolesta minkäänlaista avustusta.

Totesin heti ensimmäisiä opintosuunnitelmia tehdessä, että viiden vuoden vauhti edellyttäisi tarmokkuutta, jota minulla ei ole, joten alusta asti olen pyrkinyt kuuteen vuoteen.

Tyypillisimpiä ilmoitettuja syitä siihen, miksi opiskelijat arvelivat opintojensa viivästyvän suhteessa yhteiskunnan odotuksiin, olivat:

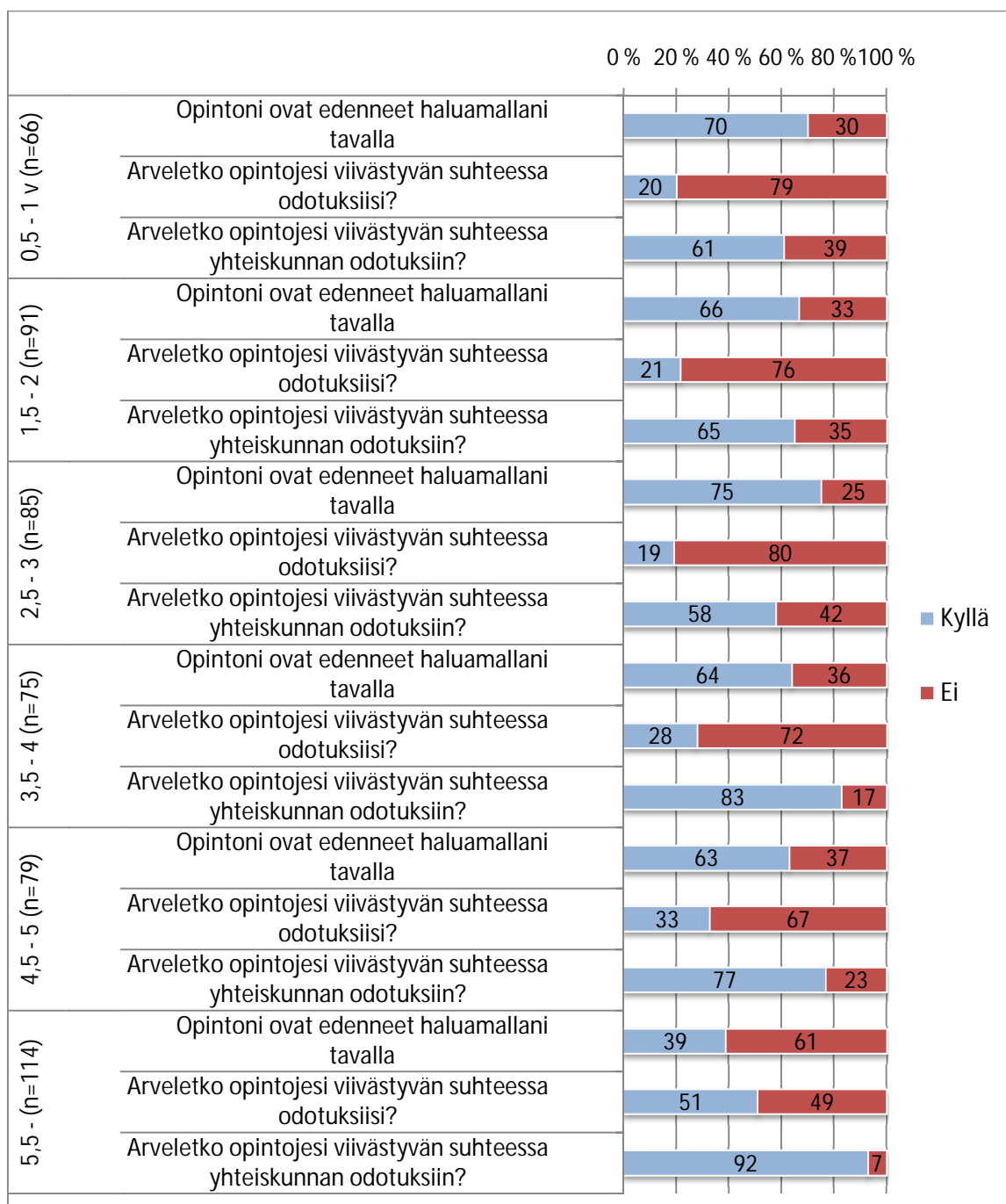
- vaihto-opiskelu (16 %)
- työssäkäynti (14 %)
- motivaatiopula / ei kiirettä valmistua (8 %)
- halu suorittaa ylimääräisiä opintoja (7 %)

Niillä, jotka olivat suorittaneet vähintään 60 opintopistettä edellisen lukuvuoden aikana, mutta arvelivat silti viivästyvänsä yhteiskunnan odottamasta tahdista, yleisimmät syyt viivästyamiseen olivat:

- vaihto-opiskelu (23 %)
- halu suorittaa ylimääräisiä opintoja (12 %) sekä
- ensimmäisen opiskeluvuoden aloitusvaikeudet (6 %).

5.3. Opintojen eri vaiheessa olevien suhtautuminen opintojensa etenemiseen

Jotta saataisiin selville, missä vaiheessa opintoja opiskelijoille syntyy tuntemus siitä, että he eivät saa opintojaan valmiiksi yhteiskunnan asettamassa tavoiteajassa, ryhmiteltiin vastaukset vastaajien opiskeluvuosien mukaan. Kuvassa 34 on jaoteltu vastaukset tyytyväisyydestä opintojen etenemiseen suhteessa omiin ja yhteiskunnan odotuksiin vuosikursseittain.

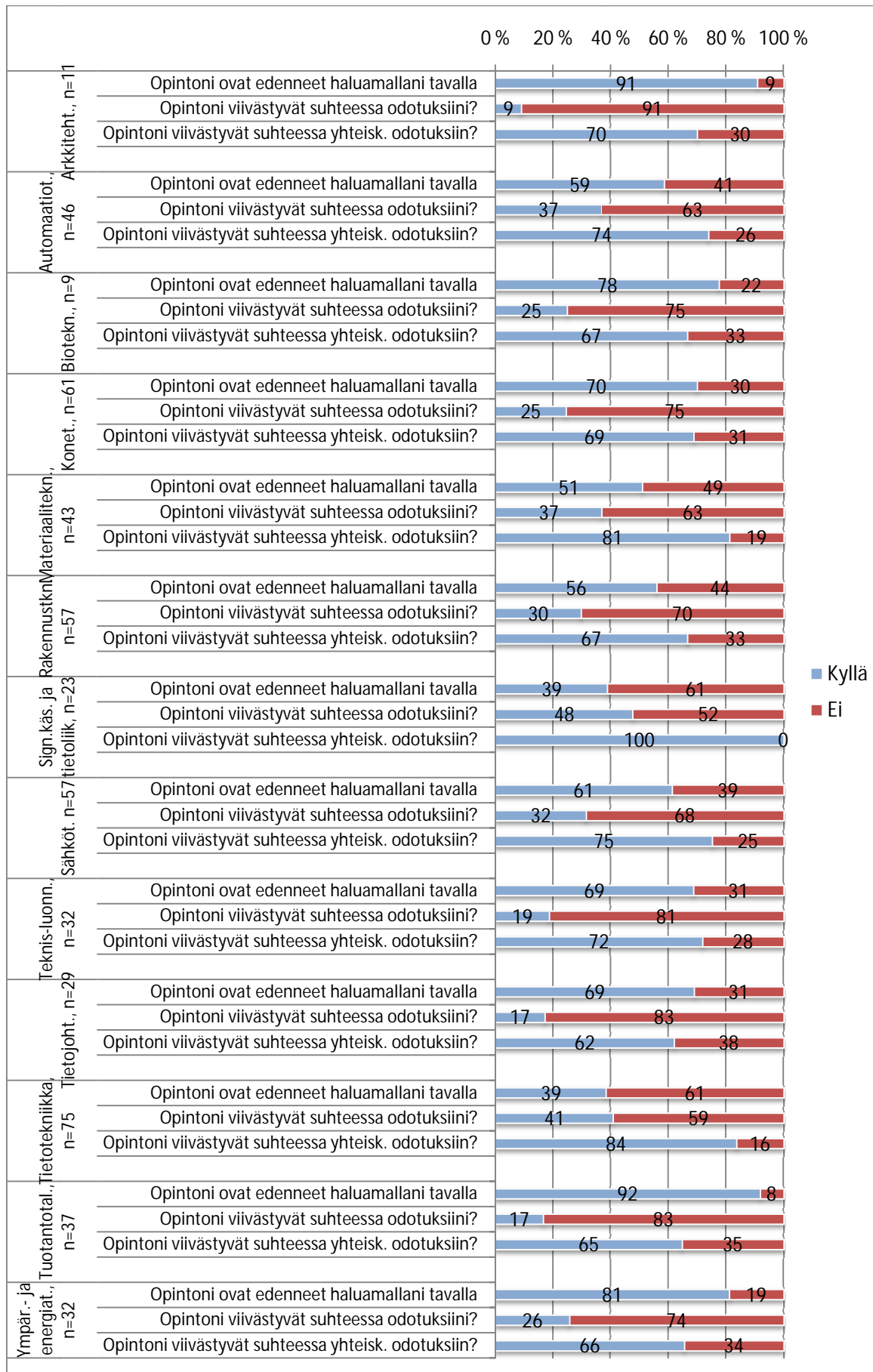

Kuva 34. Suhtautuminen opintojen etenemiseen opiskeluvuosittain tarkasteltuna.

Jo ensimmäisen vuoden opiskelijoilla käsitys yhteiskunnan odotuksista poikkeaa merkittävästi heidän omista tavoitteistaan. Kaikissa opiskelijaryhmissä viidenteen opiskeluvuoteen asti enemmistö vastaajista koki opintojensa edenneen heidän haluamallaan tavalla. Kuitenkin kaikissa vastaajajoukoissa, jopa niissä, jotka opiskelivat vasta ensimmäistä vuotta, enemmistö arveli, etteivät heidän opintonsa etene yhteiskunnan odotusten mukaisesti.

5.4. Suhtautuminen opintojen etenemiseen koulutusohjelmittain

Seuraavassa on tarkasteltu koulutusohjelmittain vastaajien tyytyväisyyttä opintojensa etenemiseen suhteessa omiin ja yhteiskunnan odotuksiin.

Kuva 35. Prosentuaalinen koulutusohjelmataason tarkastelu vastaajien tyytyväisyydestä opintojen etenemiseen ja arvio opintojen viivästyemisestä suhteessa omiin ja yhteiskunnan odotuksiin.

Kuvasta 35 havaitaan, että koulutusohjelmatasolla tarkasteltuna opiskelijoiden tyytyväisyydessä omaan etenemiseensä ja arvioon opintojen mahdollisesta viivästyisestä suhteessa sekä omiin että yhteiskunnan odotuksiin on selkeitä eroja. Myönteisimmin opintojensa etenemiseen suhtautuivat tuotantotalouden (n=37) ja arkkitehtuurin (n=11) opiskelijat, joista yli 90 % oli sitä mieltä, että heidän opintonsa ovat edenneet heidän halumallaan tavalla. Pessimistisimmin opintojensa etenemiseen suhtautuivat signaalinkäsittelyn ja tietoliikennetekniikan (n=23) sekä tietotekniikan (n=75) opiskelijat, joista alle 40 % oli tyytyväisiä opintojensa etenemiseen.

Myös koulutusohjelmatasolla tarkasteltuna kaikissa koulutusohjelmissä enemmistö vastaajista arveli, että heidän opintonsa eivät tule viivästyään suhteessa heidän omiin odotuksiinsa, mutta kylläkin, että heidän opintonsa tulevat viivästyään suhteessa yhteiskunnan odotuksiin. Pessimistisimmin opintojen etenemiseen suhteessa yhteiskunnan odotuksiin suhtautuivat signaalinkäsittelyn ja tietoliikennetekniikan koulutusohjelmassa opiskelevat vastaajat; heistä jokainen arvioi opintojensa viivästyvän suhteessa yhteiskunnan odotuksiin.

6. YHTEENVETO

Tämän tutkimuksen tavoitteena oli selvittää tekniikan alan yliopisto-opiskelijoiden kokemuksia työssäkäynnin ja opiskelun yhdistämisestä sekä opiskeluun liittyvän ohjauksen tarpeestaan ja ohjauksen saatavuudesta. Selvitys toteutettiin syksyllä 2010 sähköisenä kyselynä, joka kohdistettiin TTY:n tutkinto-opiskelijoille ja siihen vastasi yhteensä 514 opiskelijaa.

Kyselyn tulosten perusteella TTY:n opiskelijat ovat pääosin varsin tyytyväisiä sekä opiskeluaan että opintojensa etenemiseen. Vastaajista 92 % ilmoitti olevansa joko täysin tai melko varmoja siitä, että heidän nykyinen koulutusalaan vastaa heidän ensisijaista kiinnostustaan. Opintojensa etenemistä tyytyväisiä vastaajista oli 62 %.

Opiskeluajasta työssäkäynnistä koettiin olevan sekä haittaa että hyötyä. Vastaajista valtaosa (71 %) oli joko täysin tai osittain sitä mieltä, että työssäkäynti hidastaa opintojen etenemistä. Toisaalta yli puolet vastanneista (51 %) koki työssäkäynnin myös edistäneen heidän opintojaan. Vastaajista runsas puolet ilmoitti työskennelleensä lukuvuoden 2010–11 aikana joko koko- tai osapäiväisesti tai epäsäännöllisesti. Heistä 55 % ilmoitti työn liittyneen heidän opiskeluaan. Erityisesti työssäkäyntiä arvostivat oman opiskelualan töitä tehneet opiskelijat, joista yli kaksi kolmasosaa koki työssäkäynnin edistäneen heidän opintojaan.

Opiskeluajana työssä käyneistä tyytyväisimpiä opintojensa etenemiseen olivat osa-aikaisesti tai epäsäännöllisesti työssä käyneet. Sen sijaan kokopäiväisesti työskennelleet kokivat muita useammin opintojensa edenneet hitaammin kuin olisivat toivoneet ja arvioivat työssäkäynnin hidastaneen opintojen etenemistä.

Vastaajien käsitys TTY:n ohjauspalveluiden saatavuudesta osoittautui myönteiseksi, sillä 83 % vastaajista oli joko saanut ohjausta tai arveli saavansa sitä tarvittaessa. Omasta ohjauksen tarpeestaan vastaajien arviot jakautuvat lähes tasan: yhteensä 49 % vastaajista oli mielestään tarvinnut ohjausta ja 51 % vastaavasti ei kokenut sitä tarvitseensa. Opiskeluajaiset poissaolot (esimerkiksi varusmiespalvelus, ulkomaanvaihto tai vanhempainvapaa) lisäsivät selkeästi ohjauksen tarvetta. Opiskeluajana poissa olleet eivät kuitenkaan olleet muita tyytymättömiä TTY:n ohjaukseen, itse asiassa päinvastoin, joten ilmeisimmin poissaolosta johtuvat kasvaneet ohjaustarpeet on osattu ennakoita.

Apua opintoihinsa opiskelijat olivat hakeneet useimmiten opiskelijaportaali POPista, toisilta opiskelijoilta sekä opinto-oppaista. Ohjauspalveluista eniten käytettyjä olivat opinto-toimisto, koulutusohjelmien opintoneuvojat sekä koulutusohjelmien suunnittelijat. Vajaa neljännes vastaajista koki jääneensä ilman apua jossain sellaisessa asiassa, johon olisi kaivannut ohjausta tai neuvontaa. Eniten ohjauksesta oli jääty paitsi aineopintokokonaisuuksiin (pää- ja sivuainevalinnat) liittyvissä tilanteissa. Ainevalintojen tueksi kaivattiinkin palautteen perusteella selkeästi entistä enemmän ohjausta ja tietoa.

Siinä, miten opiskelijat itse suhtautuivat opintojensa etenemiseen ja millaisina he kokivat yhteiskunnan odotukset, oli huomattava ero. Vastaajista vain 30 % arvioi opintojensa viivästyvän suhteessa heidän omiin odotuksiinsa, mutta peräti 74 % uskoi, että heidän opintonsa tulevat viivästyvän suhteessa yhteiskunnan odottamaan valmistumisaikaan. Pessimistinen asenne syntyy opiskelijoilla ilmeisimmin hyvin varhain, sillä vasta alle

vuoden opiskelleistakin yli 60 % oletti opintojensa viivästyvän yhteiskunnan asettamista tavoitteista.

Kyselyn tulosten perusteella vaikuttaa siltä, että TTY:n nykyiset ohjauspalvelut tavoittavat opiskelijat varsin hyvin ja suurin osa ohjausta ja neuvontaa tarvinneista opiskelijoista on sitä myös saanut. Sanallisessa palautteessa tuotiin kuitenkin huomattavan usein esiin ohjauksen puute aineopintokokonaisuuksiin, eli pää- ja erityisesti sivuainevalintoihin liittyvässä ohjauksessa. Opetusjärjestelyiden osalta eniten kaivattiin joustavuuden lisäämistä. Ohjauspalveluiden osalta toivottiin eniten, että jo olemassa olevista palveluista tiedotettaisiin tähänastista paremmin.

LÄHTEET

Aamulehti.15.7.2010. ”Opiskelijat laiskottelevat, vain kolmannes opiskelee tarpeeksi”.

Heinilä, S. 2009. Palautetta yliopisto-opiskeluun orientoitumisesta, opintojen alkuvaiheesta ja HOPSista. Koonti humanistisen tiedekunnan orientoivien opintojen 3. tilaisuudessa kerätystä palautekeskustelusta 26.10.2009. Tampereen yliopisto, 15 s.

Helsingin Sanomat. 6.11.2007. ”Valtiovarainministeriökin häätäisi yliopisto-opiskelijat hanttihommista”.

Kurri, E. 2006. Opintojen pitkittymisen dilemma – Tutkimus opintojen sujumattomuustekijöistä yliopistoissa ja niihin vaikuttamisen keinoista. Opiskelijajärjestöjen tutkimussäätiö Otus 27/2006.

Lairio, M. & Penttilä, M. 2007. Korkea-asteen ohjauksen kehittäminen. Teoksessa: Lairio, M. & Penttilä, M. (toim.) Opiskelijalähtöinen ohjaus yliopistossa. Jyväskylän yliopisto, Koulutuksen tutkimuslaitos, ss. 7–13.

Lairio, M. & Rekola, H. 2007. Opiskelijoiden tarpeet ohjaukulttuurin kehittämisen lähtökohtana. Teoksessa: Lairio, M. & Penttilä, M. (toim.) Opiskelijalähtöinen ohjaus yliopistossa. Jyväskylän yliopisto, Koulutuksen tutkimuslaitos, ss. 107–127.

Liimatainen, J.O., Kaisto, J., Karhu, K., Martikkala, S., Andersen, M., Aikkola, R., Anttila, K., Keskinarkaus, P. & Saari, P. 2010. Viivästynyt? Minäkö? Opiskelijoiden näkemyksiä opintojen viivästymisestä, työelämästä sekä opiskelusta korkea-asteella. Valtti – Valmis tutkinto työelämävalttina –projekti. Oulun yliopisto, Ohjaus- ja työelämäpalvelut. 26 s.

Lukkari, H., Naukkarinen, J. & Saarivaara, M. 2009. Ohjaus TTY:llä. Katsaus TTY:n opintojen ohjauksen nykytilaan ja ehdotuksia tulevaan. Tampereen teknillinen yliopisto, 16 s.

Moitus, S., Huttu, K., Isohanni, I., Lerkkanen, J., Mielityinen, I., Talvi, U., Uusi-Rauva, E. & Vuorinen, R. 2001. Oopintojen ohjauksen arviointi korkeakouluissa. Korkeakoulujen arviointineuvoston julkaisuja 13:2001. Edita Oyj, Helsinki. 154 s.

Niemelä, J. Ahola, S. Blomqvist, C., Juusola, H., Karjalainen, M., Liljander, J.-P., Oikarinen, K., Moitus, S. & Mattila, J. 2011. Tutkinnonuudistuksen arviointi 2010. Korkeakoulujen arviointineuvoston julkaisuja 17:2010, Tampere 2010. 133 s.

Niemi, M-L. 2008. Avoimen yliopiston opiskelijoiden ohjaus. Ohjaus- ja neuvontapalvelut opintojen ohjauksen tukena. Joensuun yliopisto, Kasvatustieteiden tiedekunta, pro gradu - tutkielma. 127 s.

Opetusministeriö. 2002. Yliopistojen kaksiportaisen tutkintorakenteen toimeenpano. 39:2002. 59 s.

Pajarre, E., Lukkari, H. & Lahtinen, P. 2010. Poissaolojen ja opintojen suoritusjärjestyksen vaikutus opintojen etenemiseen Tampereen teknillisellä yliopistolla. Tampereen teknillinen yliopisto, Yliopistopalvelut, Raportti 5. 57 s.

Penttinen, L. & Falck, 2007. Mutkia opintopolulla: keskeyttämistä harkitsevien ohjaustarpeet ja haettu ohjaus. Teoksessa: Lairio, M. & Penttilä, M. (toim.) Opiskelijalähtöinen ohjaus yliopistossa. Jyväskylän yliopisto, Koulutuksen tutkimuslaitos, ss. 37–67.

TAY 2005. Opiskelijakysely 2005. Saatavilla [http://www.uta.fi/opiskelu/kyselyt/opiskelijakysely_2005/index.html]. Luettu 28.10.2010.

Tilastokeskus. 2010. Opiskelijoiden työssäkäynti 2008. Saatavilla http://www.tilastokeskus.fi/til/opty/2008/opty_2008_2010-03-30_fi.pdf. Luettu 7.10.2010.

TTY. 2010. TTY Tilastokirja 2009.

Viuhko, M. 2005. Kolikon monta puolta. Selvitys Helsingin yliopiston opiskelijoiden taloudellisesta tilanteesta ja työssäkäynnistä keväällä 2005. Helsingin ylioppilaskunnan julkaisu 2005. 77 s.

Kyselylomake

Ohjauksen ja työelämätaitojen kehittäminen korkea-asteella

Hyvä opiskelija,

olemme kartoittamassa Tampereen teknillisen yliopiston opiskelijoiden ohjauspalveluiden kehittämismahdollisuuksia. Kysely on osa Euroopan sosiaalirahaston Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen kautta rahoittamaa Ohjauksen ja työelämätaitojen kehittäminen korkea-asteella -hanketta. Kyselyn tuloksia tullaan käyttämään TTY:llä opiskelijoiden ohjauksen kehittämiseen sekä tutkimustyöhön.

Kysely on suunnattu TTY:llä 2009 tai aiemmin opintonsa aloittaneille.

Toivoisimme, että voisit hetken aikaa muistella omia ohjauskokemuksiasi ja vastata tähän kyselyyn. Kiitos!

Lisätietoja kyselystä:

Suunnittelija Pia Asunmaa, Opiskelijapalvelut, p. 040 849 0489, piia.asunmaa@tut.fi
Vanhempi tutkija Eila Pajarre, Teollisuustalous, eila.pajarre@tut.fi

Huomaa, että vastaaminen on anonymiä, nimeäsi ei tallenneta vastauksesi yhteyteen. Voit kuitenkin vastata kyselyyn vain kerran.

Tähdellä(*) merkittyihin on pakko vastata

<< Edellinen sivu

[1/7]

Seuraava sivu >>

Ohjauksen ja työelämätaitojen kehittäminen korkea-asteella

Huomaa, että vastaaminen on anonyymia, nimeäsi ei tallenneta vastauksesi yhteyteen. Voit kuitenkin vastata kyselyyn vain kerran.

Tähdellä(*) merkittyihin on pakko vastata

I TAUSTATIEDOT

1. Sukupuoli (*)

2. Syntymävuosi (*)

3. Koulutusohjelma (*)

4. Montako vuotta olet opiskellut TTY:llä? (*)

5. Sisääntuloväylä
- DIA-yhteisvalinta, todistuksen perusteella
 - DIA-yhteisvalinta, kävin pääsykokeissa
 - IB
 - EB
 - Kilpailumenestys
 - Maisterivaihe
 - Avoimen yliopiston väylä
 - Joku muu, mikä?

Olen opiskellut avoimessa yliopistossa ennen yliopisto-opintojeni alkua opintopistettä.

6. Vastaako nykyinen koulutusalasi ensisijaista kiinnostustasi?
- Kyllä
 - Olen melko varma kiinnostuksestani alaa kohtaan
 - Valintani tuntuu väärältä, ala ei kiinnosta
 - En osaa sanoa

7. Oletko vaihtanut koulutusohjelmaa TTY:n sisällä?
- Kyllä
 - En
- Jos vastaat 'En' siirry kysymykseen 8.

Edellinen koulutusohjelmani

Miksi olet vaihtanut koulutusohjelmaa?

8. Oletko vaihtanut opiskelupaikkaasi lukion jälkeen?
- Kyllä; Opiskelin ennen
 - En

9. Opiskeluni TTY:llä on tällä hetkellä
- päätoimista
 - osa-aikaista, miksi?
 - en opiskele tällä hetkellä, miksi?

Ohjauksen ja työelämätaitojen kehittäminen korkea-asteella

Huomaa, että vastaaminen on anonyymia, nimeäsi ei tallenneta vastauksesi yhteyteen. Voit kuitenkin vastata kyselyyn vain kerran.

Tähdellä(*) merkittyihin on pakko vastata

II TYÖSSÄKÄYNTI

10. a) Työskentelitkö viime lukuvuoden 09-10 aikana?

Jos vastaat 'En ollenkaan' siirry kysymykseen a.

- Kokopäiväisesti
 Osa-aikaisesti
 Epäsäännöllisesti
 En ollenkaan

b) Liittyikö työskentely opiskelualaasi?

- Kyllä
 Ei
 En osaa sanoa

11. Mitkä väitteet pitävät mielestäsi parhaiten paikkaansa? Rastita tärkeimmät.

Käyn opiskeluaikana töissä, koska

- saan kontakteja työelämään
 saan työkokemusta
 saan vaihtelua opiskeluun
 taloudellisista syistä
 työnteko tukee opiskelualaani
 muu syy, mikä?

12. Väitteitä opiskelun ja työssäkäynnin yhteensovittamisesta

	Täysin eri mieltä	Osittain eri mieltä	Osittain samaa mieltä	Täysin samaa mieltä	En osaa sanoa
a. työssäkäynti hidastaa opintojeni etenemistä	☐	☐	☐	☐	☐
b. työssäkäynti edistää opintojani (esim. voin soveltaa oppimaani käytännössä, ajankäyttöni tehostuu, saan opintopisteitä, yms.)	☐	☐	☐	☐	☐
c. olen joutunut jättämään opintojaksoja väliin työssäkäynnin takia	☐	☐	☐	☐	☐
d. olen joutunut jättämään tenttejä/harkkoja/luentoja/yms. väliin työssäkäynnin takia	☐	☐	☐	☐	☐
e. työssäkäynnin ja opiskelun yhdistäminen on suhteellisen helppoa	☐	☐	☐	☐	☐
f. olen löytänyt oman alani töitä jo opiskeluaikana	☐	☐	☐	☐	☐

13. Jos et ole käynyt lukuvuonna 09-10 töissä, mitkä väitteet pitävät mielestäsi parhaiten paikkaansa? Rastita tärkeimmät.

En ole käynyt lukuvuoden aikana töissä, koska

- haluan keskittyä opintoihini
 sopivaa työtä ei ole tarjolla
 tulen toimeen muutenkin
 työssäkäynnin ja opiskelun yhdistäminen olisi liian raskasta
 työssäkäynti hidastaa valmistumista
 muu syy, mikä?

14. Pitäisikö TTY:n tukea opiskelun ja työssäkäynnin yhdistämistä? Mikä olisi mielestäsi hyvä keino?

Ohjauksen ja työelämätaitojen kehittäminen korkea-asteella

Huomaa, että vastaaminen on anonymiä, nimeäsi ei tallenneta vastauksesi yhteyteen. Voit kuitenkin vastata kyselyyn vain kerran.

Tähdellä(*) merkittyihin on pakko vastata

III TAUOT TTY:N OPINNOISSA

15. a) Oletko suorittanut varusmiespalveluksen?

Jos vastaat 'Olen suorittanut siviilipalveluksen' siirry kysymykseen 16.
Jos vastaat 'En' siirry kysymykseen 16.

- Kyllä, ennen opintojeni alkua TTY:llä
- Kyllä, TTY:n opintojeni aikana
- Olen suorittanut siviilipalveluksen
- En

b) Olen suorittanut

- reserviupseerikoulun
- aliupseerikoulun

16. Oletko ollut vaihto-opiskelijana TTY:n opintojesi aikana?

- Kyllä
- En

17. Oletko ollut äitiys/vanhempainvapaalla TTY:n opintojesi aikana?

- Kyllä
- En

18. Rastita ne syyt, joiden takia olet ollut KIRJAUTUNEENA poissaolevaksi :

- asevelvollisuus
- opiskelu Suomessa
- opiskelu ulkomailla
- sairausloma
- vanhempainloma
- muu syy, mikä?

Ohjauksen ja työelämätaitojen kehittäminen korkea-asteella

Huomaa, että vastaaminen on anonyymiä, nimeäsi ei tallenneta vastauksesi yhteyteen. Voit kuitenkin vastata kyselyyn vain kerran.

Tähdellä(*) merkittyihin on pakko vastata

IV OPINTOJEN ETENEMINEN

19. a) Montako opintopistettä sinulla on TTY:llä?

opintopistettä

b) Montako opintopistettä suoritit lukuvuonna 09-10 TTY:llä?

opintopistettä

20. Ovatko opintosi TTY:llä edenneet
haluamallasi tavalla?

Kyllä

Ei, miksi ei?

21. Arveletko opintojesi viivästyvän

a) suhteessa omiin odotuksiisi?

En

Kyllä, miksi?

b) suhteessa yhteiskunnan odotuksiin
(3+2 vuotta)?

En

Kyllä, miksi?

<< Edellinen sivu

[5/7]

Seuraava sivu >>

Ohjauksen ja työelämätaitojen kehittäminen korkea-asteella

Huomaa, että vastaaminen on anonyymää, nimeäsi ei tallenneta vastauksesi yhteyteen. Voit kuitenkin vastata kyselyyn vain kerran.

Tähdellä(*) merkittyihin on pakko vastata

V OPINTOJENOHJAUS

22. Saatko tarvittaessa henkilökohtaista ohjausta?

- Saan ja olen tarvinnut
 Saisin, mutta en ole tarvinnut
 En uskoisi saavani, mutten ole tarvinnutkaan
 En ole saanut, mutta olisin tarvinnut

23. Miten hyvin tunnet seuraavat TTY:n palvelut

	Tunnen hyvin	Tiedän	Olen joskus kuullut	En tunne
a. opintotoimisto	☐	☐	☐	☐
b. päärakennuksen opinto-ohjaaja	☐	☐	☐	☐
c. opintopsykologi	☐	☐	☐	☐
d. koulutusohjelman opintoneuvoja	☐	☐	☐	☐
e. koulutusohjelman suunnittelija	☐	☐	☐	☐

24. Olen käyttänyt seuraavia TTY:n palveluita

- opintotoimisto
 päärakennuksen opinto-ohjaaja
 opintopsykologi
 koulutusohjelman opintoneuvoja
 koulutusohjelman suunnittelija

25. Olen saanut apua seuraavilta tahoilta

- opintotoimisto
 päärakennuksen opinto-ohjaaja
 opintopsykologi
 koulutusohjelman opintoneuvoja
 koulutusohjelman suunnittelija
 Wiittä Waille -toiminta
 muu, mikä?

26. Mistä olet saanut tietoa TTY:n ohjauspalveluista?

27. Kuinka tyytyväinen olet ohjaukseen seuraavissa asioissa:

	Täysin tyytyväinen	Osittain tyytyväinen	Osittain tyytymätön	Täysin tyytymätön	En ole tyytyväinen
a. ennen opintojen aloitusta	☐	☐	☐	☐	☐
b. opintojen alkuvaiheen ohjaus	☐	☐	☐	☐	☐
c. opiskeluun liittyvät käytännön asiat	☐	☐	☐	☐	☐
d. POPin käyttö	☐	☐	☐	☐	☐
e. opiskelutaidot/-tekniikat	☐	☐	☐	☐	☐
f. oppimisvaikeudet	☐	☐	☐	☐	☐
g. opintojen suunnittelun ohjaus	☐	☐	☐	☐	☐
h. pää- ja sivuainevalinnat	☐	☐	☐	☐	☐
i. tauolta palaamiseen liittyvä ohjaus	☐	☐	☐	☐	☐
j. valmistuminen	☐	☐	☐	☐	☐

k. jos olet tyytymätön ohjaukseen, miksi?

l. onko jotain, mihin olisit kaivannut ohjausta/neuvontaa, mutta et ole saanut?

28. Mistä olet *pääasiallisesti* saanut opiskeluun liittyvää apua opintojesi aikana

- orientaatioviikko
- opintosuunnistus (ent. ammattiaineviikko)
- muu tilaisuus, mikä?

- päärakennuksen opinto-ohjaaja
- opintopsykologi
- koulutusohjelman opintoneuvoja
- koulutusohjelman suunnittelija
- opintotoimisto

- opintokirjeet
- sähköpostitiedotteet
- POP
- Moodle
- yleiset www-sivut
- opinto-opas

- tutor
- muut opiskelijat
- opetustilanteet
- laitoksen henkilökunta
- Wiittä Waille -toiminta
- muualta, mistä?

29. Miten parantaisit TTY:n ohjauspalveluita?

Ohjauksen ja työelämätaitojen kehittäminen korkea-asteella

Huomaa, että vastaaminen on anonyymiä, nimeäsi ei tallenneta vastauksesi yhteyteen. Voit kuitenkin vastata kyselyyn vain kerran.

Tähdellä(*) merkittyihin on pakko vastata

IV ARVONTA

Vastaa vielä seuraaviin kysymyksiin, mikäli haluat osallistua leffalippujen arvontaan.

Nimi:

Sähköposti:

Puhelinnumero:

Tarvittaessa suostun tarkentavaan haastatteluun ohjauksen kehittämiseksi

<< Edellinen sivu

[7/7]

Seuraava sivu >>

1. Vastanneiden koulutusohjelmajakauma ja TTY:n kaikkien opiskelijoiden koulutusohjelmajakauma prosentteina (Tilastokirja 2009).

<i>Koulutusohjelma</i>	% (kysely)	% (TTY)
Arkkitehtuuri	2	5
Automaatiotekniikka	9	10
Biotekniikka	2	1
Konetekniikka	12	13
Materiaalitekniikka (sis. Kuitu- ja tekstiilitekniikka)	8	7
Rakennustekniikka	11	10
Signaalinkäsittely ja tietoliikennetekn. (ent. Tietoliikenne-elektroniikka)	5	4
Sähkötekniikka	11	13
Teknis-luonnontieteellinen	6	6
Tietojohdaminen	6	3
Tietotekniikka	15	19
Tuotantotalous	7	7
Ympäristö- ja energiatekniikka	6	3

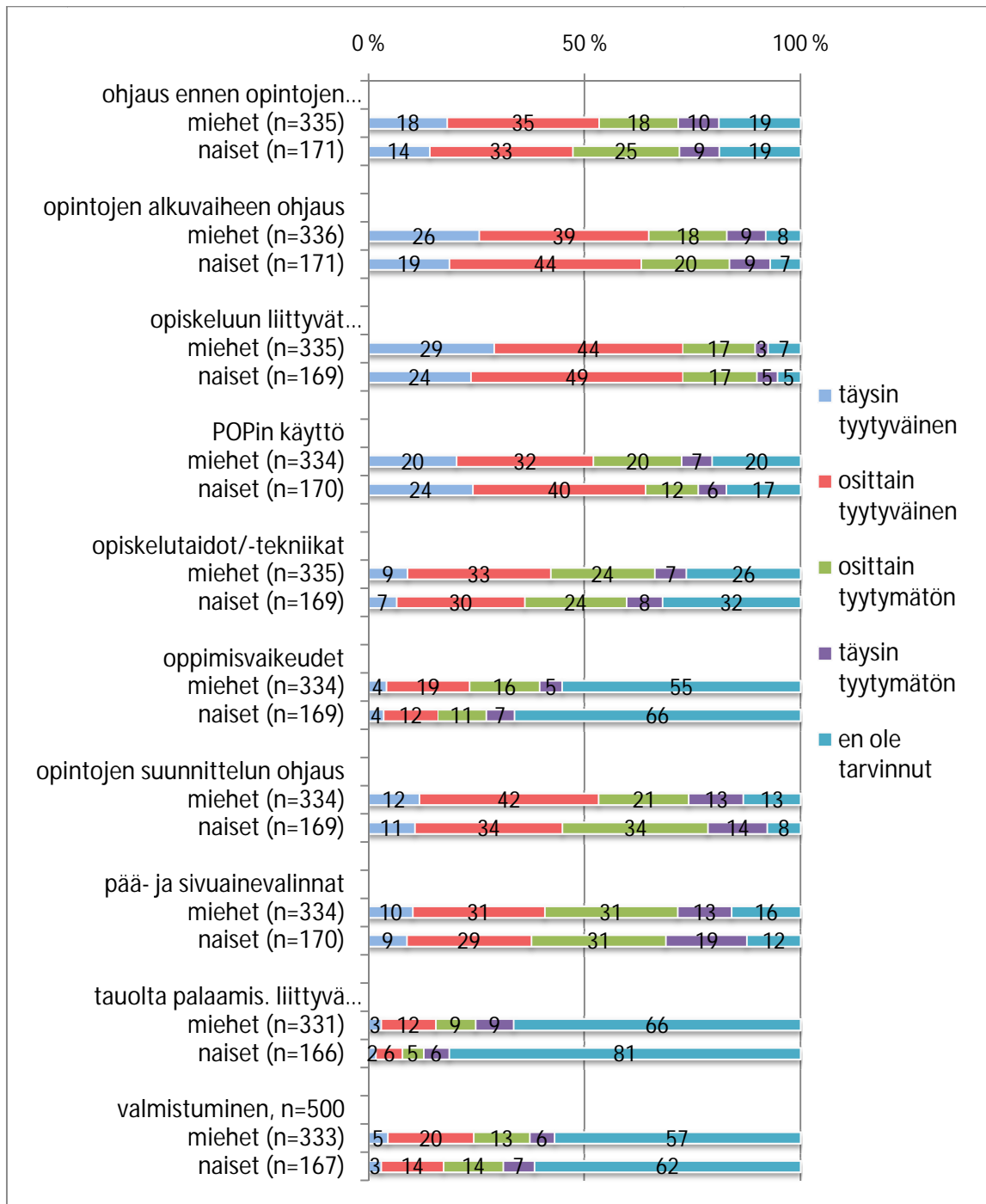
2. Niiden vastanneiden (n=48) aiempi koulutusohjelma, jotka olivat vaihtaneet TTY:llä koulutusohjelmaa kesken opintojensa

<i>Koulutusohjelma</i>	<i>n</i>
Arkkitehtuuri	0
Automaatiotekniikka	6
Biotekniikka	0
Konetekniikka	6
Materiaalitekniikka (sis. Kuitu- ja tekstiilitekniikka)	8
Rakennustekniikka	1
Sähkötekniikka	6
Teknis-luonnontieteellinen	2
Tietojohdaminen	1
Signaalinkäsittely ja tietoliikennetekniikka (ent. Tietoliikenne-elektroniikka)	5
Tietotekniikka	11
Tuotantotalous	1
Ympäristö- ja energiatekniikka	0
Ei ilmoitettu	1

3. Vastaaajien ikäjakauma ja TTY.n kaikkien perustutkinto-opiskelijoiden ikäjakauma (TTY:n Tilastokirja 2009).

Ikä	Vastanneet (n=514)	Koko TTY (N=9913)
15 - 19	< 1 %	5 %
20 – 24	55 %	40 %
25 – 29	34 %	32 %
30 – 34	6 %	11 %
35 – 39	2 %	4 %
40 -	2 %	7 %

Tyytyväisyys TTY:n ohjauspalveluihin sukupuolittain tarkasteltuna.

Tampereen teknillinen yliopisto
PL 527
33101 Tampere

Tampere University of Technology
P.O.B. 527
FI-33101 Tampere, Finland

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2007–2013